

Lietuvos Respublikos
Seimo
pirmoji sesija

2016 m. lapkričio 24 d.
9 ir 10 posėdžiai

Stenogramos

6

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2016 m. lapkričio 24 d.

Rytinis posėdis Nr. 9

*1918 metų Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro,
Seimo Pirmininko, vyskupo Justino Staugaičio 150-ųjų gimimo metinių paminėjimas*

Telšių vyskupo J. Borutos kalba	7
2012 metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureato, istoriko A. Svarausko kalba	8
Seimo nario P. Saudargo kalba	10
Informaciniai pranešimai	12
Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	12
2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4790 pirmasis svarstymas	12
Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko S. Jakeliūno kalba	13
Seimo nario K. Glavecko kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	16
Seimo narės A. Maldeikienės kalba (Mišrios Seimo narių grupės vardu)	18
Seimo nario G. Landsbergio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	19
Seimo nario M. Majausko kalba	20
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	20
Seimo nario K. Starkevičiaus kalba	21
Seimo nario A. Matulo kalba	22
Seimo nario E. Pupinio kalba	23
Seimo nario R. J. Dagio kalba	23
2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4803 svarstymas	24
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4798 svarstymas	25
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4799, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4800, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4801 ir Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 7, 11, 12, 13 ir 23 straipsnių pakeitimo ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4802 svarstymas	27
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-46(2) svarstymas ir priėmimas	27
Šio nutarimo priėmimas	28
Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIII-52 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Talmont)	28
Šio nutarimo priėmimas	28
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-54 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	29

Šio nutarimo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-55 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	29
Šio nutarimo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-29 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-56 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	29
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-36 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-57 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	30
Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-22 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-58 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	31
Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-59 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	31
Šio nutarimo priėmimas	32

Vyriausybės valanda

L. e. p. užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus, l. e. p. energetikos ministro R. Masiulio, l. e. p. kultūros ministro Š. Biručio, l. e. p. finansų ministrės R. Budbergytės, l. e. p. švietimo ir mokslo ministrės A. Pitrėnienės, l. e. p. ūkio ministro E. Gusto, l. e. p. žemės ūkio ministrės V. Baltraitienės, l. e. p. susisiekimo ministro R. Sinkevičiaus ir l. e. p. krašto apsaugos ministro J. Oleko atsakymai į Seimo narių klausimus	32
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 10

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4543(2) svarstymas	42
Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3420(2) svarstymas	46
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 31, 32, 32 ¹ , 36, 45, 47, 53, 54 ir 60 straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4844 ir Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4845 pateikimas (J. Olekas)	47
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-62 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	48
Šio nutarimo priėmimas	48
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-63 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	48
Šio nutarimo priėmimas	48

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-65 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	49
Šio nutarimo priėmimas	49
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-66 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	49
Šio nutarimo priėmimas	49
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-61 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	49
Šio nutarimo priėmimas	50
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-60 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	50
Šio nutarimo priėmimas	51
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-64 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	51
Šio nutarimo priėmimas	52
Savaitės (nuo 2016-11-28) – 2016 m. lapkričio 29 d. (antradienio) ir gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (R. Baškienė)	52
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-68 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	53
Šio nutarimo priėmimas	53

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Anušausko perskaitytas pareiškimas dėl laikinosios parlamentarų grupės „Už Lietuvos futbolo ateitį“ įkūrimo	53
Informaciniai pranešimai	54
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	55

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 9 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 24 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, prašom sėstis. Labas rytas! Pradedame rytinį... Prašome sėstis, kolegos. Maloniai kviečiu užimti savo vietas. Pradedame rytinį lapkričio 24 dienos posėdį. (*Gongas*)

10.03 val.

1918 metų Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo Pirmininko, vyskupo Justino Staugaičio 150-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Artėjantis Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio jubiliejus įpareigoja mus prisiminti Lietuvos Respublikos kūrėjus, stovėjusius prie moderniosios valstybės ištakų ir formavusius jos raidos kryptis. Vienas jų – Lietuvos Valstybės Tarybos vicepirmininkas, 1918 metų Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, Seimo Pirmininkas, pirmasis Telšių vyskupas J. Staugaitis. Šiais metais minime 150-ąsias jo gimimo metines. Simboliška, kad šios kadencijos Seimas darbą pradėjo lapkričio 14-ąją – J. Staugaičio gimimo dieną. Ta proga vakar Seime buvo atidaryta paroda „Lietuvos Nepriklausomybė – nuolatinis budėjimas: Justinui Staugaičiui – 150“, taip pat vyko mokslinė konferencija „Dvasininkas valstybės kūrimo darbe“. Šiandien minime ir pagerbiame šią iškilią asmenybę Seimo posėdyje.

Maloniai prašome tarti žodį Jo Ekscelenciją Telšių vyskupą J. Borutą.

J. BORUTA. Mieli visi Lietuvos Seimo nariai! Labai miela, kad mes galime irgi kartu prisiminti Lietuvos Respublikos Seimo ištakas. Ir neišvengiamai iškyla klausimas – šiaip dvasininkams tiesiogiai dalyvauti vienokiuose ar kitokiuose civiliniuose valdymo organuose ir nerekomenduojama. Ta Bažnyčios linija ir anais laikais buvo, bet jeigu mes prisimintume Lietuvoje buvusią situaciją, kai kūrėsi Lietuvos valstybė, tai gana sąmoningų su tam tikru išsilavinimu ir su tokia įtaka visuomenei žmonių nebuvo daug, o kunigai, dvasininkai sudarė tos inteligentijos tokią labai svarbią dalį. Jie dalyvavo ir mūsų valstybę atkuriant.

Gal svarbiausia, kad mes irgi prisimintume, kad jie dalyvavo po vėliava tokios partijos, kurios pavadinime yra žodis „demokratija“. Tiktai ji ne visai konfesinė, nes krikščionių yra įvairių konfesijų, vadinamieji krikščionys demokratai, ten yra žodis „demokratija“. Taigi niekas lyg neturėtų būti išskiriamas esant demokratijai, kad neturėtų balso ar panašiai, negalėtų pasisakyti, kadangi tikrai trūko labiau išsilavinusių ir arti liaudies esančių žmonių, buvo išrinkta į įvairius valdžios postus Lietuvai kuriantis ir kunigų.

Vienas iš tų pačių gal garsiausių buvo J. Staugaitis. Iš pradžių jis buvo Seinų vyskupijos kunigas. Dabartinės Seinų vyskupijos dalis buvo Lietuvoje esanti Vilkaviškio vyskupija. Jis iš ten pateko ir į Lietuvos Valstybės Tarybą, kuri paskelbė Vasario 16-osios Aktą. Jis keliavo pirmas iš tos Tarybos narių, buvo vicepirmininku, paskelbus tą Aktą, keliavo po Vakarų Europos šalis pristatydamas parlamentų pirmininkams, valstybių vadovams su ta žinia, kad Lietuva atkūrė savo valstybę. Aišku, jis susidūrė su, kaip prisiminimuose jis gražiai aprašo, beveik visur – „tai didelės (...) kodėl jūs, lietuviai, atsiskiriate atskirai, juk jūs buvote Lenkijos dalis? Kam dabar reikia skaldytis?“ Jo atsakymai būdavo, kad yra ir mažesnių Europoje dalinių, kurie turi savo savarankiškumą, o lietuviai irgi visada pabrėždavo, kad Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė nėra dalis Lenkijos Karalystės, nors vienoje tokioje federacinėje valstybėje senais laikais gyvenome. Taigi jis palaužė

tokį supratimą, nes ir Lietuva turi teisę būti savarankiška valstybė ir rūpintis savo gyventojais, kurie irgi turi savo tautinį identitetą, savo kultūrą, yra skirtingi negu tie broliai, su kuriais ilgą laiką – nuo Liublino unijos vienoje valstybėje esame gyvenę.

Vasario 16-osios Akto signatarai ir atkūrė tą Lietuvos valstybę, kuri gyvavo iki sąjungos su Lenkija, ir tai neturėtų būti lietuvių ir lenkų supriešinimas, bet ir vienos, ir kitos tautinės grupės, joms priklausančių visų teisių pripažinimas. Aišku, šiandien ir lietuvių Lenkijoje yra, ir Lietuvoje lenkų yra, ir visų jų tautiniams, kultūriniais, dvasiniams poreikiams turėtų būti sudarytos galimybės visiškai juos išreikšti, jais naudotis. Šitos politikos laikėsi ir J. Staugaitis.

J. Staugaitis priklausė partijai, kurios žodis yra „demokratija“ – krikščionys demokratai, kaip minėjau. Ir jis šitą principą visada gynė. Vieni iš artimiausių krikščionims demokratams toje pradžioje mūsų prieškarinės Lietuvos parlamentarizmo buvo valstiečiai liaudininkai, kadangi taip krikščioniškasis mokymas ragina, kad mes visada dėmesį turėtume ne tiktai galinguosius, turtinuosius, nes jie ir šiaip įtaką turi visiems reikalams, bet kad neužmirštume, kad tą balsą turėtų ir tie, kurie atrodo žemesni, nieko neišmano, neturi daug pinigų ir t. t., nes tai neturi didelės įtakos būti jų balsu ir jiems atstovauti. Aišku, tai rizikinga, nebūsi superpopuliarus tokiose aukštesnėse sferose kaip privilegijuotieji ir įtakingieji pagal savo ekonominę galią, apie tai kalbama, bet jei demokratija, tai visi lygūs, ar jis turtingas, ar neturtingas, ar išsilavinęs, ar ne, į visų jų poreikius turi atsižvelgti valstybė, kuri yra europietiškos kultūros valstybė, o tos europietiškos kultūros valstybės šaknis – krikščioniškasis evangelinis mokymasis. Dėmesys visiems, o labiausiai mūsų dėmesio turi sulaukti tie, kuriems sunkiausia gyventi. Taip, reikia ir visur kitur rūpintis, bet jeigu mes juos nurašysime, spausime, tai ta visuomenė tikrai ramaus gyvenimo neturės, nuolatiniai socialiniai konfliktai vargins tokias valstybes. Tai šitie idealai ir buvo, jais ir vadovavosi J. Staugaitis, pirmas Vasario 16-osios Akto signataras, I Seimo vicepirmininkas, II Seimo Pirmininkas, kol buvo paskirtas vyskupu, tada jau vyskupui nelabai tinka, jau ir Bažnyčios vadovybė, popiežiai nesutikdavo, jeigu kur nors ir būdavo, kad vyskupas atsirasdavo, nes jis turi per daug didelę atsakomybę už dvasinį žmonių formavimą. Kartais per visus politinius debatus vis tiek partijos, partijos dalys, partija reiškia dalį vienos ar kitos grupuotės, laimi rinkimus ar panašiai, kiti būna pastumti į šalį bent viena ar kita pozicija, o kažkam reikia net paguosti tarsi ir pralaimėjusius, kad mes gerbiame ir jų nuomonę ir juos išklausom.

Norisi palinkėti, kad dabartinis Seimas, o ateityje Lietuvos valstybės Seimas visada atstovautų visai visuomenei ir išskirtinį dėmesį turėtų skirti tiems vargingesniems socialiniams sluoksniams. Nuo jų gerovės priklauso ramybė, kad mažiau būtų įtampų, kad žmonės nepabėgtų šiais laikais iš Lietuvos ieškoti į kitas valstybes, kur laikui bėgant į jas įsigyvena, kad nebūtų diskriminuojami, žeminami ir panašiai. Taigi už demokratinę Lietuvą. O J. Staugaitis šitą nuolatos ir pabrėždavo. Taip, mes galime ginčytis, kalbėtis, ieškoti būdų, bet visada turime gerbti demokratijos principus. Tai palikimas, taip mes galėtume pasakyti, dvasinis, visuomeninis, politinis testamentas J. Staugaičio, Vasario 16-osios signataro, pirmųjų mūsų valstybės Seimų vicepirmininko, Pirmininko, o vėliau tapusio Telšių vyskupu. Nors ir iš Suvalkijos lygumų, kaip anksčiau sakydavome, kilęs, bet Žemaitijoje irgi pasiaukėjo tam regionui, kuris buvo labai nuskriaustas caro laikais, net ir vyskupijos centras buvo iškeltas į Kauną, jau už tos etnografinės Žemaitijos ribų, nes tradiciškai Žemaitija iki Nevėžio buvo laikoma. Jis sugebėjo net tapti tęsėju tokio sąjūdžio kaip Knygnešių sąjūdis, draudžiamos lietuviškos literatūros knygų užsienyje spausdinimo ir gabenimo į Lietuvą, tarsi Valančius, Žemaičių vyskupas, o jo darbų tęsėjas Žemaitijoje vėliau buvo J. Staugaitis. Prisiminkime visa tai – „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia.“ Tai tinka ir visiems mums: ir jums, mieli parlamentarai, ir mums, dvasininkams. Šis šūkis tegu mus visus vienija. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame Jo Ekscelencijai. Maloniai kviečiame tarti žodį 2012 metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureatą, istoriką, mokslų daktarą A. Svarauską.

A. SVARAUSKAS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, svečiai ir kolegos! Vakar vyko labai įdomios parodos Seimo Vitražo galerijoje atidarymas, ji skirta būtent J. Staugaičiui. Peržiūrėjus tas archyvinės nuotraukas, įvairią medžiagą, kurią parodos rengėjai rado archy-

vuose, man susidarė visiškai kitoks J. Staugaičio vaizdas, negu esu jį pats sau susidaręs vartydamas Seimo dokumentus, Seimo stenogramas, laikraščius, archyvinę medžiagą. Jo Eminencija vyskupas kalbėjo apie J. Staugaitį kaip apie dvasininką, palietė dvasininko ir politikos klausimą, kas to meto Lietuvoje buvo neatsiejama, būtinybės verčiama. Tai šiuokart aš norėčiau prisiminti ir pasidalinti keletu minčių ir keletu prisiminimų apie J. Staugaitį kaip politiką.

Jis nuo 1920-ųjų iki 1926-ųjų pavasario buvo trijų iš eilės demokratiškai rinktų Lietuvos Seimų narys, Seimo vicepirmininkas, kelerius metus vadovavo Seimui, ėjo Seimo Pirmininko pareigas. Koks buvo J. Staugaitis kaip politikas, kaip Seimo narys, kaip Seimo Pirmininkas? Paprastai diskusijos Seime ir tuo metu buvo ganėtinai karštos, ypač kas buvo susiję su pasaulėžiūriniais dalykais. Kita vertus, jo vienas iš oponentų Z. Toliušis, taip pat gerbtinas intelektualas, to meto Lietuvos politikas, apie J. Staugaitį yra pasakęs, kad tai buvo viena iš pačių preciziškiausių, tiksliausių ir gerbiančių visas nuomones, visus žmones asmenybių. Toks įspūdis buvo susidaręs visiems to meto Lietuvos politikos ir visuomenės veikėjams. J. Staugaitis, būdamas Seimo nariu, nebuvo šiaip statistas. Per tuos kelerius metus, kiek jis buvo Seime, prisidėjo prie principinių, esminių Lietuvos valstybės santvarką, apskritai pačią valstybę kuriančių įstatymų. Vienas iš pačių svarbiausių yra valstybės Konstitucijos kūrimas. Tuo metu valstybės Konstitucija, pirmoji demokratinė Konstitucija, buvo priimta 1922 metais. J. Staugaitis čia, Seime, buvo tos Konstitucijos rengimo komisijos vienas iš narių ir savo įžvalgomis, savo siūlymais tiesiogiai prisidėjo prie to, kaip Lietuva turėtų atrodyti. Vienas įdomus klausimas, tuo metu sprendžiamas klausimas – ar Lietuvai reikia valstybės Prezidento, ar nereikia, ar užtektų, kad Seimo Pirmininkas būtų pats aukščiausias valstybės vadovas? L. Staugaičio pozicija buvo tokia, kad Lietuvai vis dėlto reikia Prezidento. Taip pat L. Staugaitis prisidėjo prie to, jis savo pasiūlymais suformulavo ministrų kabineto skyrimo tvarką ir tie principai vėliau buvo įtvirtinti Konstitucijoje.

Seimo Pirmininkas minėjo, kad dabartinis Seimas susirinko į pirmą posėdį būtent J. Staugaičio gimimo dieną. O man ateina į galvą kitas prisiminimas – 1922 metų lapkričio 13 diena. Lapkričio 13 dieną susirinko I Seimas, antrasis iš eilės po Steigiamojo Seimo, ir pirmajam jo posėdžiui pirmininkauti kaip vyriausias amžiumi buvo paskirtas J. Staugaitis. Sveikinimo kalboje jis pasakė, ko reiktų Lietuvai, kokia yra siekiamybė Lietuvos politikų, Seimo narių. Jis išskyrė du dalykus: tai yra socialinės atskirties Lietuvoje mažinimą, socialinių klausimų sprendimą ir (antras klausimas) Lietuvos švietimo sistemos kūrimą ir tobulinimą. Na, to meto Lietuva buvo ką tik paskelbusi nepriklausomybę, todėl nacionalinės švietimo sistemos kontūrų dar nebuvo. Šitie du principiniai klausimai, man atrodo, yra aktualūs ir 2016 metų Lietuvai. J. Staugaitis per visą savo buvimą Seime apskritai kaip politiko veiklą akcentavo tuos klausimus.

Žinoma, to meto visuomenei inteligentijos dar trūko. Būtent dvasininkija su J. Staugaičiu priešakyje įdėjo daug pastangų siekdama įgyvendinti socialinį teisingumą. Jis pats asmeniškai yra parašęs ne vieną knygą, brošiūrą, straipsnį, įkūręs ne vieną organizaciją, draugiją, broliją, kurios tiesiogiai rūpinosi ne tik teoriškai, kaip sakoma, „ant popieriaus“, bet tiesiogiai rūpinosi žmonių gerove visuomenėje.

Jis taip pat prisidėjo, kaip jau buvo minėta, ir prie Lietuvos viešinimo pasaulio didžiųjų valstybių akyse, nes tuo metu kai kurios valstybės dar nebuvo visiškai tvirtai apsisprendusios, ar Lietuva galėtų išlikti kaip nepriklausoma šalis, ar tiesiog turėtų būti kokioje nors federacijoje su kita valstybe. J. Staugaičio vienas iš nuopelnų buvo, kad jis apvažinėjo didžiąsias Vakarų Europos valstybes – Paryžių, Londoną, Berlyną, Romą – ir ten aukščiausiems diplomatams ir pareigūnams, Popiežiui sakė, kad Lietuva yra pajėgi, lietuviai yra susipratusi tauta ir Lietuva, kaip valstybė, yra pajėgi išlikti, laikytis ir turėtų būti nepriklausoma, todėl ji turėtų būti pripažinta.

Vienas epizodas, kuris iliustruoja J. Staugaičio kaip politiko veiklą, tai yra 1919 metų vasara, liepos mėnuo. Tada baigėsi Pirmasis pasaulinis karas ir Paryžiaus taikos konferencijoje didžiosios pasaulio valstybės sprendė, braižė Europos kontūrus. Ir štai čia J. Staugaitis dalyvauja Lietuvos delegacijoje Paryžiuje, vieninteliame posėdyje, kuris buvo skirtas svarstyti klausimus apie Baltijos valstybes ir konkrečiai lietė Lietuvą. Ir čia J. Staugaitis išsakė tikslią poziciją, įrodinėjo, kad Lietuva yra nepriklausoma, demokratiška ir ji bus pajėgi išlikti. Štai minint 150-ąsias šios garbios as-

menybės gimimo metines norėtusi palinkėti mums visiems – ir Seimo nariams, ir apskritai Lietuvos visuomenei, – kad būtų įsiklausoma į to meto iškilių asmenybių kai kurius palinkėjimus, pasakymus apie socialinio teisingumo įgyvendinimą, apie švietimo sistemą ir kitus opius dalykus. Dėkoju. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame daktarui A. Svarauskui. Pasveikinkime ir mūsų posėdyje dalyvaujančius Kovo 11-osios Akto signatarus, esančius aukščiau. (*Plojimai*)

Kviečiame tarti žodį Seimo nari, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos atstovą P. Saudargą.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Jūsų Ekscelencijos vyskupai, svečiai, gerbiamieji kolegos! Leiskite pradėti tais žodžiais, kuriais pabaigė gerbiamasis vyskupas – „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“. Šiais „Tautiškos giesmės“ žodžiais pasitikime 150-metį švenčiančią, gaila, bet tik per jubiliejus plačiau teprisimenamą vieną svarbiausių Lietuvos tarpukario asmenybių.

Signataras, ryškus savo laikmečio Bažnyčios hierarchas ir tuo pat metu politinis lyderis, žurnalistas, diplomatas. Kuri Lietuvos tarpukario asmenybė sugebėjo savyje sutelkti tiek daug: nuo principingumo vertybiniais, tikėjimo klausimais iki lankstumo diplomatijos vingrybėse, nuo plunksnos aštrumo ir greitos reakcijos iki krikščioniško nuolankumo ir sugebėjimo atsisakyti savo dėl bendro sutarimo, dėl bendro tikslo. J. Staugaitis tampa raktu atveriant Lietuvos duris į pasaulio pripažinimą, tampa kljais kritinėse valstybės kūrimo situacijose, tampa atrama tikintiesiems, benusiviliantiems neskaniomis politinėmis peripetijomis. Taigi, vedami himno žodžių pasisemkime stiprybės iš šio valstybės vyro.

Tiesą sakant, analizuodami prieš amžių vykusius politinius įvykius, galime rasti daug paralelių su nūdienu. Taigi, žurnalistas. Atgimstančioje Lietuvoje atgimsta ir laisvas žodis, kurio su dideliu entuziazmu imasi J. Staugaitis. Jis daug laiko skyrė rašymui. Rašymui ne tiek kaip saviraiškos priemonei, bet idėjų sklaidai, visuomenės telkimui vertybine kryptimi, reakcijai į įvykius ir politinių oponentų veiksmus ar žodžius.

J. Staugaitis rašė: „Lietuvai iš miego pasibudus, pradėjo atsirasti ne tik mūsų krašto apskritai savieji reikalai, bet ir mūsų tikibinis gyvenimas nuolat gamina klausimus, kurie nėra ir negali būti gvildinami lenkų laikraštijoje. Iš čia išeina lietuviškojo dvasiškijai skiriamo organo reikalingumas.“

Po spaudos atgavimo toliau ryškėja dvi srovės: tautiškesnė – būsimų valstiečių liaudininkų, ir katalikiškesnė – būsimų krikščionių demokratų. Pirmoji srovė dar buvo vadinama pirmeiviais, antiklerikalais, liberalais ar tiesiog kairiaisiais; antroji – katalikais, klerikalais, konservatoriais, dešiniaisiais.

J. Staugaitis rašė atsiminimuose: „1905 metų revoliucija visiems lietuviams atrišo rankas. Nesnaudė ir K. Griniaus kompanija. Pirmeiviai ilgai nelaukdami įkūrė „Šviesos“ draugiją. Iš karto, aišku, buvo vengiama kelti ginčus dėl pasaulėžiūros, bet kadangi draugiją įkūrė ir jai vadovavo pirmeiviai, tai netrukus yla išlindo iš maišo.“

J. Staugaitis rašė ir slapyvardžiu Meškus: „Ar ne labiau reikia įtempti savo jėgas kovai su ypatingu demokratizmu, su kuriuo mums taip atkakliai peršasi pirmeiviai. Jų darbas siekia ne tautybės pamatų, bet skverbiasi į pačią žmogaus dvasią, skiepydamas jį tikibinės ir socialinės anarchijos nuodus, todėl nepalyginamai yra kenksmingesnis.“ Savo rašymu J. Staugaitis buvo aštrus ir tiesus.

Iš viso jis yra parašęs 17 knygų, paskelbęs daugiau kaip 350 straipsnių tuo laikotarpiu ėjusiuose periodiniuose leidiniuose. Vienas įdomiausių jo darbų – slapyvardžiu pasirašyta apysaka „Tiesiu keliu“, kuri buvo ne kas kita kaip reakcija į V. Mykolaičio-Putino romaną „Altorių šešėly“, kurio silpnavaliui herojui Liudui Vasariui vyskupas pateikia antitezę – ryžtingą kunigą Saulių, kuriame galima išvelgti ir daug paties J. Staugaičio.

Taigi – politikas, diplomatas. J. Staugaitis vis labiau įsitraukė į politinę veiklą. 1917 metų rugsėjį Vilniaus lietuvių konferencijoje buvo išrinktas Lietuvos Tarybos nariu. 1918 metų vasario 16 dieną kartu su kitais Lietuvos Tarybos nariais pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Kaip

krikščionių demokratų bloko atstovas J. Staugaitis dirbo visuose demokratiškai rinktuose Lietuvos Seimuose, užimdamas Pirmininko ar vicepirmininko postą. Jo vadovavimo laikotarpiu buvo įgyvendinti svarbūs valstybingumo įtvirtinimo darbai, tarptautinis Lietuvos pripažinimas, priimta Konstitucija, Žemės reformos įstatymas, įvestas litas.

Mokėdamas septynias užsienio kalbas ir pasižymėjęs prigimtinė išmintimi bei nuojauta, J. Staugaitis suvaidino svarbų vaidmenį tiek dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo, tiek vystant tarptautinius santykius, ypač su Šventuoju Sostu. Būtent J. Staugaitis pralaužė pirmuosius ledus diplomatinei atstovybei ir Lietuvos pripažinimui. Savo prisiminimuose J. Staugaitis rašė apie labai įtemptus ir subtilius pokalbius dar tik auštant nepriklausomybei su tuometės Vokietijos vietininkais. Okupantams atleidžiant varžtus, teko žingsnis po žingsnio, per daug neerziant, artėti prie galutinio tikslo – visiškos nepriklausomybės.

Žvelgiant iš nūdienos perspektyvos, esama daug paralelių su Sąjūdžio metais ir geopolitiniu Kovo 11-osios stebuklu. Juk ir XX amžiaus pabaigoje mūsų klausė tiek okupantai, tiek demokratiniai Vakarai: „Tai ar jūs tikrai norite visiškos nepriklausomybės?“

Norėjome dabar, norėjome ir tada, tačiau kiek drąsos, kantrybės ir išminties reikėjo dabar ir tada. J. Staugaitis mena kompromisus, rastus Vilniaus lietuvių konferencijoje labai svarbiu ir trapiu valstybei momentu. Nors savo publicistikoje J. Staugaitis aršiai kritikuoja kairiuosius, kaip ateistus, jo pažiūros anaipol nebuvo fundamentalistinės. Minėtoje konferencijoje, formuojant Lietuvos Tarybą, jis pritarė siūlymui atšaukti du demokratiškai išrinktus kunigus ir jų vietas užleisti mažumoje atsidūrusių kairiųjų atstovams, nors pats J. Staugaitis, beje, į Lietuvos Tarybą buvo išreitinguotas aštuntuoju numeriu.

Kaip ir prieš kelias savaites, taip ir prieš 90 metų: pasibaigus Seimo rinkimams, 1926 metų pavasarį sukuriama koalicija, atvedusi lietuvišką parlamentinę demokratiją prie bedugnės krašto. Rinkimų rezultatai suponavo daugiausia vietų gavusių krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkų koaliciją. Tačiau įtempta ir purvinoka rinkimų kampanija į III Seimą tik dar labiau padidina takoskyrą tarp krikdemų ir valstiečių liaudininkų, ir pastarieji partneriai pasirenka trečioje vietoje likusius socialdemokratams. O dėl koalicijos pilnumo dar pasikviečia ir tautinių mažumų atstovų.

Krikščionys demokratai „Tėvynės sarge“ rašo: „Žinoma, eidami į žmones jie mokės kalbėti plonu liežuvėliu, ypač mokės peikti Seimą, valdžią [...]. Galų gale kaltę suvers krikščionims demokratams, bet kiekvienas iš mūsų, eidamas į rinkimus, turi prisiminti, kaip laputė gaidelį išviliojo iš medžio neva pasivaikštinėti. Atminkit mūsų senelių pamokinimą: neik su velniu riešutauti, neik su ponu bičiuliauti.“

Silpna koalicija „iš reikalo“ nesugeba užtikrinti šalies stabilumo. 1926 metais po įtemptų lapkričio įvykių Lietuvoje Prezidentas K. Grinius pripažįsta, kad koalicija braška per siules. „Manau, kad ne vėliau kaip kovo mėnesį jau galėsime skirtis su socialdemokratais ir sueiti į koaliciją su partiškesniu krikščioniškuoju bloku“, – vildamasis priimti biudžetą dar su sena koalicija, delsia Prezidentas.

Tai citatos apie amžiaus senumo įvykius, tačiau atsitiktinai nugirstos gali pasirodyti lyg šandienos aktualijų nuotrupos. Trapaus valstybingumo klausimas, vertybinės takoskyros šalies politikos viduje ir nuolatinės grėsmės iš Rytų buvo ir tebėra aktualios. Tokios asmenybės kaip J. Staugaitis rodo pavyzdį, kaip tvirtai, nuosekliai ir išmintingai eiti tiesiu keliu ir vesti kitus. Išvykęs kaip vyskupas į Telšius, J. Staugaitis, paleidus parlamentą, toliau reiškėsi spaudoje, kovojo už krikščionių demokratų veiklos ir žodžio laisvę. Vyskupo autoritetas ir tvirta laikysena tampa atrama ir katalikų politikams, ir daugeliui tikinčiųjų apskritai.

Tokie valstybės tėvai-kūrėjai yra mūsų atrama ir šiandien, vis dar statant demokratinę valstybės rūmą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame kolegai P. Saudargui. Lietuvos Respublikos Seimo vardu bus padėtos gėlės ant Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo Pirmininko, vyskupo J. Staugaičio kapo Telšiuose. Pakvieskime ateitininkus paimti vainiką. (*Plojimai*)

Prašom sėsti. Dėkoju išklausiusiems. Linkiu visiems mums tokios atminties, kaip apie ką tik minėtą asmenį J. Staugaitį. Minėjimą skelbiu baigtą.

10.34 val.

Informaciniai pranešimai

Pereisime prie darbotvarkės, bet iš pradžių norėčiau porą skelbimų... Seimo valdybos sprendimu, 2014 metų Seimo valdybos, viename sprendimų yra parašyta, kad Seimo Pirmininkas Seimo posėdyje neskelbia iniciatorių sudaryti teikimo grupę, kol nėra Seimo Užsienio reikalų komiteto išvados. Dabar perskaitysiu Seimo Užsienio reikalų komiteto 23 dienos posėdžio protokolą, kuriame buvo svarstyta dėl Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių steigimo. Noriu ypač naujuosius kolegas apie tai informuoti. Buvo nutarta: „Siūlyti sudaryti Seimo tarpparlamentinių ryšių grupę su Armėnijos Respublika, Austrijos Respublika, Azerbaidžano Respublika, Estijos Respublika, Gruzija, Indijos Respublika, Izraelio Valstybe, Japonija, Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Kazachstano Respublika, Kinijos Liaudies Respublika, Latvijos Respublika, Lenkijos Respublika, Moldovos Respublika, Prancūzijos Respublika, Šiaurės Europos šalimis: Danijos Karalyste, Islandijos Respublika, Norvegijos Karalyste, Suomijos Respublika, Švedijos Karalyste; Šveicarijos Konfederacija, Šventuoju Sostu, Turkijos Respublika, Ukraina, Uzbekistano Respublika, Vengrija, Vokietijos Federacine Respublika. Laikome, kad šios grupės yra sudarytos. Atsižvelgiant į tai, kad Baltarusijos Respublikos parlamento rinkimai nebuvo laisvi ir sąžiningi, tarptautiniu mastu neatitiko pripažintų Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Demokratiškos institucijų žmogaus teisių biuro standartų, nerekomenduoti sudaryti tarpparlamentinių ryšių gerosios kaimynystės su Baltarusijos Respublika grupės.

Trečias punktas. Rekomenduoti sudaryti parlamentinę grupę „Už demokratinę Baltarusiją“.

Ketvirta. Prašyti Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateikti nuomonę dėl tarpparlamentinių ryšių su Taivanu grupės sudarymo teisinio pagrindo. Pritarta bendru sutarimu.“ Pasirašo posėdžio pirmininkas J. Bernatonis ir posėdžio sekretorė S. Jurėnaitė.

10.36 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pereisime prie šios dienos darbotvarkės. Pirmiausia mums yra būtina pasitvirtinti darbotvarkę. Iš anksto skelbtoje darbotvarkėje yra pakeitimas, siūloma klausimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbų programos projekto atidėti tam, kad būtų galima jį parengti kokybiškiau. Yra dalis neregistruotų pasiūlymų, kuriuos taip pat jūs matote darbotvarkėje. Ar pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Ačiū. Norite balsuoti? Gerai. Prašom balsuoti už darbotvarkę. Registracija vyksta kartu su balsavimu.

Užsiregistravo 108 Seimo nariai. Balsavo 108 Seimo nariai: visi balsavo už. Dėkoju už vienybę.

10.39 val.

2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4790 (pirmasis svarstymas)

Svarstome 1-3 klausimą – 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Pirmasis svarstymas. Priminsiu arba supažindinsiu, kai kuriems priminsiu Statuto 176 straipsnį „Valstybės biudžeto projekto pirmasis svarstymas Seime“: „Iki lapkričio 25 dienos valstybės biudžeto projektas turi būti apsvarstytas Seimo posėdyje. Jame išklausomas Biudžeto ir finansų komiteto pranešimas, taip pat pateikiamos kitų komitetų išvados, frakcijų ir paskirų Seimo narių nuomonės dėl pastabos, kurioms nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas.“ Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką Seimo narį S. Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Labą rytą, gerbiamieji Seimo nariai, posėdžio pirmininkai ir svečiai. Pristatysiu Biudžeto ir finansų komiteto siūlymus dėl kitų metų biudžeto projekto, tačiau prieš tai kelios pastabos ir komentarai.

Tai, kad mes dabar svarstome kitų metų biudžeto projektą, kuris iš esmės yra parengtas ankstesniojo Seimo ir svarstytas ankstesniojo Biudžeto ir kitų komitetų posėdžiuose, yra dar vienas pavyzdys, kad reikalingi pokyčiai suderinti Seimo rinkimų darbą ir datą su biudžeto svarstymo procedūromis ir sprendimais.

Pakeliui paminėsiu, kad Biudžeto ir finansų komitetas gavo siūlymų dėl asignavimų keitimo, o iš esmės tai asignavimų didinimas daugiau kaip 1 mlrd. eurų. Suprantama, turėdami įtemptą kitų metų projekto biudžetą, kurio deficitas balansuoja ant priimtimumo ribos, į visų institucijų požiūrį, jas čia dar paminėsiu, mes negalėjome atsižvelgti ir detaliam net vertinti tų siūlymų, nes, viena vertus, jie yra teikti ankstesniųjų komitetų ir neaišku, kokia dabartinių komitetų pozicija būtų.

Kita vertus, kaip minėjau, finansinės galimybės visiškai to neleidžia, nes prioritetas kitų metų biudžeto srityje yra gynybos išlaidų tolesnis didinimas, neapmokestinamųjų pajamų dydžio esminis keitimas nuo 50 iki 100 % ir vadinamojo socialinio modelio įgyvendinimas. Taigi didelių galimybių papildomiems asignavimams nėra.

Dabar perskaitysiu komiteto siūlymą dėl kitų metų biudžeto projekto.

„Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, teikiant Seimui antrajam svarstymui pataisytą projektą, apsvaistyti ir įvertinti: pirma, Valstybės kontrolės ataskaitoje „Dėl 2017 metų valdžios sektoriaus finansinių rodiklių“ ir išvadoje „Dėl struktūrinio postūmio užduoties, nustatomos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte, ir papildomų priemonių (pinigine išraiška) poreikio šiai užduočiai įvykdyti“ pateiktas pastabas.

Antra. Apsvarstyti ir įvertinti Lietuvos banko išvadoje „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio pagerėjimo užduočių įvykdymo poveikio pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu ir kainų stabilumu“ pateiktas pastabas ir vertinimus.

Trečia. Apsvarstyti ir įvertinti Europos Komisijos nuomonę dėl Lietuvos biudžeto plano projekto.

Ketvirta. Apsvarstyti Seimo komitetų, Seimo narių, asociacijų, valstybės institucijų ir įstaigų pasiūlymus. Komiteto balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.“

Tai tokia komiteto nuomonė. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Paprašysime komitetų išvadų. Aplinkos apsaugos komiteto išvadą pristatys A. Salamakinas, nes buvo svarstyta dar anoje kadencijoje. Ar turi kas? Buvo svarstyta tik aname komitete. Naujasis dar nesvarstė.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Praeitais kadencijos Aplinkos apsaugos komitetas apsvaustė biudžeto projektą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Audito komitetas (naujasis) apsvaustė. Kviečiame Seimo narę I. Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, mes turbūt buvome vienintelis šios kadencijos komitetas, kuris galėjo apsvaustyti biudžeto projektą. Kadangi turime vertinti Valstybės kontrolės teikiamą privalomai pagal konstitucinį įstatymą išvadą, tą ir darėme vakar. Buvome susitikę su Valstybės kontrole, Lietuvos banku, išklausėme pastabų dėl biudžeto projekte esančių taisytinų dalykų ir kylančių tam tikrų rizikų. Bet kadangi, kaip jau minėjo gerbiamas Stasys, esame tokioje įdomioje pusiaukelėje, kada kaip tik yra rengiama Vyriausybės programa, kaip tik Vyriausybė turės apsispręsti dėl savo prioritetų, turės įvertinti pajamų plano realumą, turės spręsti dėl socialinio modelio, kuris yra turbūt viena iš pagrindinių priežasčių pastabų dėl skaičių, o jos yra teikiamos dėl valstybės finansų deficito, todėl komitetas priėmė tokį sprendimą.

Įvertinant tai, kad šiuo metu yra rengiama nauja Vyriausybės programa, siūlyti pagrindiniam komitetui 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą gražinti Vyriausybei tobulinti, atsižvelgiant į naują XVII Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 metų programą, Lietuvos banko išvadoje, Lietuvos Respublikos

valstybės kontrolės išvadoje „Dėl struktūrinio postūmio užduoties, nustatomos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinio rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte, ir papildomų priemonių poreikio šiai užduočiai vykdyti“ pateiktas pastabas, į Europos Komisijos nuomonę ir Audito komiteto pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Europos reikalų komiteto vardu kalbės G. Kirkilas.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Laba diena, gerbiamieji kolegos, mes apsvarstėme biudžetą ir kai kuriems punktam nepritarėme. Mes galvojame, jog šiek tiek menkai yra finansuojama mūsų diplomatija, ypač parlamentinė diplomatija, todėl teikiame pasiūlymų.

Taip pat dar vienai pozicijai mes nepritariame, mes galvojame, jog taip pat čia parlamentinė diplomatija, dabar apie Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymus mes galvojame, kad reikėtų svarstyti galimybę pasiūlyti ministerijos biudžeto projekte atskira eilute išskirti lėšas funkcijoms, susijusioms su Europos Sąjungos reikalų koordinavimu, Europos Sąjungos viešinimu Lietuvoje, atstovavimu Lietuvos interesams ES ir ryšių su Europos valstybėmis plėtojimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ekonomikos komiteto išvadą pateiks R. Žemaitaitis. Kadangi nėra Seimo nario, tai perskaitysiu sprendimą.

Komiteto sprendimas ir pasiūlymai. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuto 150 straipsnį, jeigu siūlomas sprendimas numatytas... Gerai. Iš esmės. Iš esmės siūlo pritarti Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui komiteto kuruojamose srityse ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui patobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, Seimo nario D. Petrošiaus pasiūlymą ir komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė.

Kadangi Informacinės visuomenės plėtros komiteto neliko, tai ir neskaitome išvados. Kaimo reikalų komiteto išvadą kviečiu perskaityti P. Čimbarą.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos Seimo nariai, kadangi P. Čimbaro šiuo metu nėra, naujasis Kaimo reikalų komitetas nesvarstė, tačiau yra sprendimas senojo: iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui įstatymo projektą tobulinti. Ir siūlo... Aišku, aš nekalbėsiu ir netrukdysiu laiko dėl esamų problemų žemės ūkyje, ypač su melioracija...

Yra siūloma specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, melioracijos programai įgyvendinti skirti 29,4 mln., valstybės nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechninių statinių valdymui ir naudojimui papildomai skirti 5,3 mln. Ir, be abejo, yra susiję su naujų maisto produktų rinkų paieška. Kaip žinote, Rusijos embargas, paskelbtas 2014 metais, iš tikrųjų smogė didelį smūgį mūsų perdirbamajai pramonei, praradome didžiules rinkas, o ieškodami naujų rinkų susidūrėme su naujais iššūkiais. Siūlome padidinti asignavimus Žemės ūkio ministerijai 1 mln. eurų, kurie būtų skiriami parodų organizavimui ir naujų rinkų paieškos skatiniui. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas virto dviem komitetais, tai buvusio komiteto išvadą pateiks E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, naujasis Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas šito įstatymo projekto nėra svarstęs, bet aš turiu buvusio komiteto nuomonę. Yra nutarta pritarti su tam tikromis pastabomis, tačiau noriu pasakyti, kad naujas komitetas turi ką pasakyti.

Pirmiausia manome, kad šitas įstatymo projektas turėtų būti (aš kalbu viso komiteto vardu) gražintas Vyriausybei persvarstyti, ypač todėl, kad naujoji politika, jeigu ją galima vadinti naująja politika, reikalauja vis dėlto prioriteto švietimo sistemai. Iš buvusios Vyriausybės mes prioritetingo švietimo sistemos finansavimo nematome.

Antras dalykas. Mes buvome susitikę su daugeliu profsąjungų, tiek aukštojo mokslo, tiek bendrojo lavinimo mokytojų profsąjungomis, ir matome jų didelį susirūpinimą dėl galimo pažadų netesėjimo. Tai yra ar tie pažadėti kėlimai išliks iki sausio 1 dienos ir tas pažadėtas kėlimas nuo sausio 1 dienos, kuriam reikia net 35 mln... ir tame biudžeto projekte profsąjungų ir švietimo

atstovai nemato. Taip pat mes matome, kad reikia naujų investicijų norint daryti aukštojo mokslo reformą, ir mes tuos siūlymus Sekretariatui jau esame pateikę.

Atsižvelgdami į visas tas aplinkybes, mes prašysime persvarstyti biudžetą Vyriausybėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą pristatys pirmininkas ar pavaduotoja? Kaip esate sutarę? Ar galėtų tai padaryti Seimo narė R. Juknevičienė?

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, komitetas iš esmės pritarė 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir siūlo Biudžeto ir finansų komitetui ir Vyriausybei jį tobulinti pagal komiteto pateiktus labai rimtus pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pateiks A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, leiskite pristatyti buvusio komiteto sprendimą dėl kitų metų biudžeto. Buvo gautos pastabos iš Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolierės E. Žiobienės, taip pat kreipėsi ir socialinės apsaugos ir darbo ministrė A. Pabedinskienė dėl lėšų trūkumo socialinių įmonių finansavimui, buvo daug Seimo narių pasiūlymų. Komitetas juos apsvarstė ir iš esmės pritarė įstatymo projektui. Siūlo Biudžeto ir finansų komitetui ir Vyriausybei atsižvelgti į komiteto siūlymus.

Turėčiau turbūt iš karto informuoti, kad šitie pakeitimai turės kitokią prasmę, nes jeigu Seimas apsispręs nukelti socialinio modelio kai kurių įstatymų įgyvendinimą bent pusmečiui, aišku, piniginiai srautai, lėšos ir sprendimai turėtų būti visiškai kitokie. Todėl aš manau, kad Vyriausybė priims teisingus sprendimus.

Siūlymų buvo gana daug, net 420 mln. eurų, iš kurių didžiausią dalį, beveik 250 mln., sudarytų vidutinės senatvės pensijos, turint būtinają stažą, didinimas. Dabar numatyta 15–16 eurų, siūlymas buvo didinti 41,5 euro. Taip pat, kaip sakiau, įdarbinti asmenis socialinėse įmonėse, beveik 22 mln., taip pat yra siūlymas 104 mln. didinti biudžetininkų ir valstybės tarnautojų, pareigūnų, teisėjų, statutinių struktūrų darbuotojų darbo užmokesčių vidutiniškai 5 eurai, tai pareikalautų 100, ir daug kitokių siūlymų, kuriuos pateikė komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Sveikatos reikalų komiteto išvadą pateiks Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Praėjusios kadencijos Seimo Sveikatos reikalų komitetas lapkričio 3 d. apsvarstė biudžeto projektą. Komitetas iš esmės pritarė biudžeto projektui prašydamas pagrindinio komiteto gražinti projektą iniciatoriams tobulinti. Buvo apsvarstytos Klaipėdos universitetinės ligoninės ir daugelio Seimo narių – A. Mitrulevičiaus, S. Šedbaro, A. Matulo, D. Mikutienės ir K. Bartkevičiaus pataisos. Joms buvo pritarta. Taip pat komitetas paprašė 83 mln. eurų sumos padidinti PSDF biudžeto asignavimus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą prašau perskaityti J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, tiesa, praeitos kadencijos, svarstė Biudžeto įstatymo projektą ir iš esmės pritarė projektui, taip pat prašė siūlyti Vyriausybei svarstyti dėl asignavimų skyrimo šioms Teisės ir teisėtvarkos komiteto kuruojamoms institucijoms: Teisėjų tarybai papildomai skirti 6230 tūkst. eurų išlaidoms, iš jų 4528 tūkst. eurų darbo užmokesčiui, tai yra įsiskolinimams iš darbo užmokesčio padengti, bei 5 % neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio dalies gražinimui, taip pat kitoms išlaidoms. Nacionalinei teismų administracijai – 516 tūkst. eurų asignavimams, iš jų 116 tūkst. eurų turtui įsigyti ir 400 tūkst. eurų einamosioms išlaidoms, kurių trūksta numatytam projektui. Generalinei prokuratūrai papildomai skirti 304 tūkst. eurų asignavimams, Teisingumo ministerijai – 23 mln. 189 tūkst. eurų asignavimams, iš jų 13 mln. 276 tūkst. eurų Registrų centro vykdomoms priemonėms įgyvendinti pagal priimtas įstatymo pataisas, kuriomis nustatomas nemokamas informacijos pateikimas. Bet, kaip žinome, nemokamų pietų nebūna – tas išlaidas tada reikia padengti iš biudžeto. Ir iš jų taip pat 9 mln. 36 tūkst. Kalėjimų departamento veiklai. Vidaus reikalų ministerijai, taip pat FNNTT skirti 6 mln. 587 tūkst., iš jų 4 mln. 740 tūkst. darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti. Policijos departamentui – 9 mln. 495 tūkst., iš jų vidaus tarnybos statu-

to nuostatomis, kurios įsigalios nuo sausio 1 dienos, įgyvendinti, mobiliųjų padalinių materialiniam aprūpinimui, pratyboms, gebėjimų terorizmo, informacinio ir kibernetinio saugumo srityse stiprinimui ir t. t. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui – 4 mln. 340 tūkst. eurų asignavimams, iš jų 2 mln. 840 tūkst. vidaus tarnybos statuto nuostatomis įgyvendinti, kurios, kaip prieš tai minėjau, įsigalios nuo sausio 1 dienos. Valstybės sienos apsaugos tarnybai – 19 mln. 51 tūkst., iš jų vidaus tarnybos statuto nuostatomis įgyvendinti – 4 mln. 938 tūkst., Europos Sąjungos išorės sienų infrastruktūros kūrimui – 5 mln. 600 tūkst. ir t. t. Taip pat Vadovybės apsaugos departamentui skirti 506 tūkst. eurų, Viešojo saugumo tarnybai – 4 mln. 496 tūkst., Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai – 281,5 tūkst. eurų.

Komitetas nurodo kaip pasiūlymą šaltinius, iš kurių būtų galima tuos pasiūlymus įgyvendinti. Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kurią aš minėjau, Europos Sąjungos išorės sienų infrastruktūros užtikrinimui 5 mln. 600 tūkst. paimti iš pajamų, gautų už vizas iš Vidaus saugumo fondo dalies, skirtos specialiajai tranzito schemai įgyvendinti. Dėl kitų papildomų asignavimų siūloma padidinti biudžeto išlaidas atitinkamai didinant pajamas iš valstybės įmonių dividendų. Sprendimas priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Užsienio reikalų komiteto išvadą pateiks J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, praeitos kadencijos Seimo Užsienio reikalų komitetas apsvairstė biudžeto projektą, pritarė jam bendru sutarimu ir pateikė 14 pasiūlymų didinti Užsienio reikalų ministerijos asignavimus beveik 11 mln. eurų. Daugiausia tai susiję su Lietuvos ryšių su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis stiprinimu, Europos Sąjungos ir NATO vaidmens didinimu Lietuvoje, paramos Ukrainai, Gruzijai ir Moldovai didinimu, taip pat ekonominės diplomatijos vystymu, dalyvavimu tarptautinėse organizacijose. Visiems šiems svarbiems tikslams, mūsų manymu, skirta per mažai asignavimų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu ar P. Urbšys, ar A. Strelčiūnas? Prašau.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Sveiki, Seimo nariai. Senos kadencijos komitetas buvo apsvairstęs ir priėmęs sprendimą iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIP-4790 ir komiteto išvadoms ir siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą Nr. XIIP-4790 tobulinti atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems pritarė Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Žmogaus teisių komiteto išvadą pateiks V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mieli kolegos, kadangi praeitas komitetas buvo apsvairstęs ir mums nebuvo įpareigojimo per vieną parą viską patikrinti, tai mes komitete priėmėme sprendimą, kad palaikome buvusią išvadą, ir naująją redakciją, kai jau ateis pataisymas iš Vyriausybės, peržiūrėta, tada ir žiūrėsime iš naujo. Bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Visos išvados pateiktos. Frakcijos vardu užsirašęs kalbėti Seimo narys K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikro turime lygiai tokią pat situaciją, kuri būna kiekvieną kartą po Seimo rinkimų: mes svarstome biudžetą, kuris buvo parengtas ankstesnės Vyriausybės, nors yra ir nauja politinė valia, o korekcijas rengiamės daryti iš esmės tikrai kitais metais. Per tuos metus dažniausiai, jeigu neužtenka politinio ryžto, viskas atsistoja į senas vietas ir tie patys klausimai lieka ir per kitą kadenciją.

Ką aš turiu omeny? Pavyzdžiui, Valstybės investicijų programa, kuri buvo skirstoma per ministerijas ir buvo naudojama ne kam kitam, kaip Seimo nariams vienmandatėse apygardose remti. Kitaip sakant, pinigai darželiams, mokykloms ir t. t. Kol kas šitame biudžeto projekte, kuris yra pateiktas buvusios Vyriausybės, viskas yra išlikę. Čia būtina rimta korekcija. Tą korekciją reikia daryti nelaukiant kitų metų biudžeto. Vidury šių metų, gal kitų metų vidury reikės daryti tas korekcijas greičiausiai vien dėl to, kad mes turėsime tam tikrą susikirtimą su Europos Komisija, nes mūsų naujos Vyriausybės biudžetas turės būti pateiktas mėnesį prieš jį priimant. Kitaip tariant, mes geriausiu atveju gruodžio vidury pateiksime biudžetą. Vadinasi, jį priimti mes galėsime iki Naujųjų metų, bet Europos Komisijai siųsti galėsime tikrai prieš Naujuosius metus. Kitaip

tariant, visas išvadas rekomendacijų formomis mes gausime tik po Naujųjų metų. Jeigu mes koku nors aspektu pažeisime biudžeto deficitą, fiskalinį deficitą ar kitus rodiklius, mums bus pateiktos rekomendacijos, kurias mes per tris mėnesius turėsime ištaisyti. Jeigu mes jų neištaisytime, tada automatiškai mums gali būti taikomos sankcijos – ar struktūrinių fondų sumažinimas, ar kiti dalykai. Čia toks procedūrinis dalykas.

Šiaip kitų metų biudžete... Aišku, šis biudžetas yra paradoksalus: sudarė viena dauguma, dabar vykdo kita dauguma. Natūralu, kad dabartinės daugumos – valstiečių tikslai yra suformuluoti kiti. Galų gale metodai, būdai, aš manau, bus visiškai kitokie. Todėl naujasis kitų metų biudžetas, kiek galima, turėtų būti koreguojamas. Korekcijos gali būti daromos tose srityse, kurios nereikalauja didelių pastangų ir didelių mokesčių įstatymų korekcijų. Aš turiu omeny tai, kas yra susiję su valstybės išlaidomis ir kaštais. Mes visą laiką kalbame tik apie pajamas, bet pamirštame tą dalyką, kad tie surinkti mokesčių mokėtojų pinigai, viešieji finansai naudojami nepaprastai blogai. Iš tikro jų efektyvumas yra labai blogas.

Tas pats pasakytina ir apie europines lėšas. Jeigu pažiūrėtume europinių lėšų istoriją, kaip jos buvo naudojamos ir kokia dabartiniu metu šalies ekonomikai yra nauda, tai pamatytume, kad tos naudos iš tikro turėjome labai labai mažai. Prisiminkite, kiek mes pristatėme gal ir reikalingų, bet ne tiek daug sporto rūmų, kitų dalykų, kurie iš tikro kainavo labai daug, ir buvo tokia situacija, kad mes iš esmės prisipirkome dramblių, o dabar juos turime maitinti mažindami savivaldybių finansus, prisiimdami naujus įsipareigojimus, galų gale likdami skolingi bankams ir darydami kitus dalykus.

Kas iš kitų metų biudžeto, kuris yra pateiktas, labai atkreipia dėmesį? Tai, kad pajamos, kurios yra numatytos kitais metais... Kaip žinote, pagrindinis pajamų šaltinis yra pridėtinės vertės mokestis, tai jo augimas yra numatytas 9–10 %. Tai iš tikro fantastinis augimas, kuris, mano supratimu, yra įrašytas dėl to, kad gautume kokią nors išlaidų ir pajamų pusiausvyrą, o ne žiūrint į visas realijas.

Jeigu pažiūrėsime į makroekonominčius rodiklius, kurie yra įtraukti į kitų metų biudžetą, tai ekonomikos augimas yra numatytas 2,7 %, nors dabartiniai ekspertai, bankas ir Valstybės kontrolė kalba apie rizikas, kurios yra, ir tie dydžiai gali būti nepasiekti. Galų gale akivaizdu, kad kitais metais infliacija bus nuo 1,7 iki 2 %. Kaip jūs žinote, infliacija yra pats geriausias biudžeto pajamų rinkėjas, nereikia nieko administruoti, tiktai kainos kyla ir tau atskaitymai kyla. Žmonėms, aišku, tai yra labai jautru, nes dažniausiai kainų struktūra... tas, ką labiausiai žmonės perka ir kas labiausiai reikalinga, brangsta, tas, ko mažiau reikia, dažniausiai brangsta mažiau. Taip pat neaišku, kaip pasikeis energetikos ir šildymo kainos. Kaip bus sprendžiamas kompensacijų klausimas, taip pat iš esmės šio Seimo klausimas.

Dar vienas dalykas, apie ką mes visą laiką kalbame, yra susijęs su biudžeto programiniu valdymu, programinėmis nuostatomis. Kaip žinote, biudžetą iš tikrųjų sudaro apie šimtas programų, dėl kurių visų reikalaujame ar šnekame, kad turėtų kokius nors efektyvumo kriterijus. Remiantis kaštų analize ar kitais dalykais reikia, kad įdėti pinigai aiškiai parodytų, ką mes gauname ir ką mes turime. Kiekvieną kartą to reikalaujama, bet galų gale baigiasi tuo, kad parengiama praėjusio laikotarpio ataskaita, kuri labai abstrakčiai, labai neaiškiai, nekonkrečiai įvertina, kad tai buvo gerai, o kaip gerai, neaišku. Be to, Lietuvos valstybės kontrolės išvados, žinote, jos gana smulkiai išrašomos iš esmės yra. Į jas visiškai nereaguojama, jos eina sau, o karavanas eina sau, todėl tai vėlgi yra didelis dalykas.

Jeigu mes turime tokias institucijas, kaip Lietuvos banką, Valstybės kontrolę, galų Europos Komisiją, kuri inventorizuoja biudžetą ir teikia iš tikro rimtas pastabas, susijusias su rizikomis, su kitais dalykais, tai jas turėtume kaip nors įgyvendinti. Na, šiemet mes nespėjome įgyvendinti, bet tą procesą reikia pradėti jau nuo sausio mėnesio, nes, dar kartą sakau, vasario mėnesį, tikėtina, mes turėsime inventorizuoti biudžetą. Tikėtina. Jeigu jūs norėsite įgyvendinti tą, ką jūs kalbate, tai jūs turėsite daryti paties biudžeto korekcijas. Kaip jas daryti, ar peržiūrint biudžetą, ar kitaip, ar rengiant įstatymus, tai čia jau bus technikos klausimas. Bet ką tai reiškia? Tai, kad reikės dabar rengtis viešiesiems svarstymams visų sričių biudžeto išlaidų, atskirų šakų finansavimo, viešųjų finansų panaudojimo ir kitų dalykų.

Taigi svarstyti, duoti apibendrinimą biudžeto, kuris yra pateiktas... Mano supratimu, jis yra anos Vyriausybės biudžetas, jis neatitinka akivaizdžiai to, kas yra deklaruojama. Pasakysiu taip labai paprastai, kad šitame biudžete, jeigu paimsime visus rinkimų pažadus, tai rinkimų pažadai yra ne kas kita, kaip nauji mokesčiai. Tai, kad įgyvendintume pažadus esant tam pačiam biudžetui, tai pačiai struktūrai, iš tikrųjų reikėtų koreguoti ir didinti mokesčius, o ne mažinti išlaidas. Tokia yra liberalų nuomonė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Mišriosios Seimų narių grupės vardu kalbės A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Laba diena. Aš norėčiau pabrėžti tris dalykus.

Pirma – kas yra biudžetas? Biudžetas, kažkaip Lietuvoje visus tuos 26 metus, mano stebėjimu, yra suvokiamas kaip finansinis dokumentas, neturintis jokio ryšio su Lietuvos žmonėmis. Aš netgi radau savo tekstą, rašytą 1991 metais, kuriame tai rašiau. Pastaruosius 15 metų, mano stebėjimais, biudžetas išvis virsta kažkokiu keistu finansinių ataskaitų dalyku, dauguma Seimo narių nesuvokia tų visų sudėtingų *abry kadabry* ten, finansinių atskaitingumo kokių nors dalykų. Bet iš tiesų biudžetas yra tiesiog valstybės kišenė. Jeigu tu padarai biudžetą tokį (šeimos biudžetą), kad šeimos nariai išgyventi negali, tai arba juos reikia mėti pro langus, ką mes sėkmingai darome, siųsdami juos į lėktuvus, arba tuos žmonės reikia išsiųsti į užribį, mes tai irgi sėkmingai darome. Tai pirmiausia aš labai noriu, man labai nemalonu, kad čia nėra naujojo premjero, nes vis dėlto tai yra jo pagrindinis darbas, galų gale ir jo pažadas mums visiems buvo, kad jis atsisuks į žmones. Aš nesutinku su nesąmone, mano supratimu, nesąmone, kad žmonės balsavo taip, kaip jie šiemet balsavo, nes jie ilgisi Sovietų Sąjungos. Jie balsavo todėl, kad jie palaipsniui grįžo į Sovietų Sąjungą, kur yra tikrai skaičiukai ir kažkokios ataskaitos, bet nėra žmogaus.

Dabar konkrečiai, kas yra. Štai, kad nėra pono S. Skvernelio, man yra nemalonu, nes aš kreičiuosi tiesiai į jį, išsiųsiu asmeniškai laišką, kad atkreiptų dėmesį, kad biudžetas yra be žmonių. Pasižiūrėkite, šitame biudžete, aš pateiksiu vieną pavyzdį, bet aš jų žinau daug, šitame biudžete yra numatyta didinti nepamokestinamąjį pajamų dydį. Kas atsitinka didėjant nepamokestinamajam pajamų dydžiui? Vyksta visiškai paprastas dalykas – daug žmonių tikriausiai gaus netgi 37 eurai daugiau, jeigu jie turi du vaikus. Tiesa, jeigu jie gyvena socialiniame būste, jie gali netekti tokio paprasto dalyko kaip būstas. Tada rezultatas šito 37 eurų padidėjimo yra minus šimtai, taip? Ypač žinant Vilniaus situaciją. Tai, kas darosi Pilaitės Karaliaučiaus gatvėje (tikriausiai jūs visi gavote tą laišką?), yra skandalų skandalas, kai iš tikrųjų didėjant kokiems nors valstybės pasiūlymams ten pagerinti dirbančių žmonių... taip buvo ir pristatyta vakar laikinai einančiosios ministrės pareigas, kad šitaip mes siekiame motyvuoti dirbti. Ne, mes šitaip siekiame motyvuoti nedirbti, didindami tą NPD, jeigu jo nesusiejame su valstybės remiamu dydžiu, kuris nuo 2008 metų yra lygiai toks pats – 102 eurai ir jau seniai neturi jokio ryšio su tikrove.

Aš atkreipiu savo kolegų dėmesį į tai, kad dar šią vasarą – 2016 metų liepą Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija primygtinai dar kartą, trečią kartą šiemet, priminė mums: sutvarkykite savo dydžius, skaičius taip, kad jie turėtų logikos ir žmonės turėtų noro dirbti, nes dabar iš tikrųjų daugelis šeimų, padidinus tą NPD, bus priverstos išeiti iš darbo, kad neprastų 100 eurų ar šimtų eurų, kurie jiems reikalingi būstui. Taigi kol nesutvarkytas šitas pirmas momentas, čia aš tik mažą detalę sakau, kalbėti apie tai, kad šitas biudžetas turi kokią nors prasmę, yra iš tikrųjų neįmanoma. Tai normalus sovietinis biudžetas, kuriame yra viskas, išskyrus žmogų.

Antra dalykas – nematoma visumos. Ką aš turiu galvoje? Kai nuolat kartojama iš tikrųjų labai teisinga mintis, kad biudžetas turi būti subalansuotas, turi būti minimalios finansinės rizikos, nesugebama pamatyti kito dalyko, kad finansinės rizikos yra pasekmė ekonominio stabilumo, realaus sektoriaus stabilumo. Ar realus sektorius Lietuvoje yra stabilus? O realus sektorius (tiems, kas nežino ekonominio termino, pasakysiu) tai yra ūkis, verslas, namų ūkiai ir t. t., tai yra visa ta ekonomika, kaip jinai funkcionuoja. Masiškai išvažiuoja darbo jėga. Tai ūkis nestabilus ir mes sakome, kad finansinės rizikos mažai. Tačiau, kai aš kalbėjau su fiskalinės institucijos, dabar taip vadinama Kontrolė, žmonėmis, analitikais, jie man sakė: mes jiems aiškiname, kad jūs pasirašote 995 tikslus, bet jūs pagrindinį tikslą – žmonių išgyvenimą praleidžiate. Tai šito niekas nepastebi.

Trečias dalykas – siūlomas biudžetas yra vidutinės klasės tolesnio naikinimo biudžetas. Kada Lietuvoje baigsis tas absurdas, kažkokios *šizoidinės* formulės? Aš nesugebėjau surasti per pastaruosius 10 metų, kuriuos ieškau, šalies, kuri kaip nors ten NPD prijungtų, atimtų, perskaičiuotų formules, kurtų. Taip ir matau bepročių veidus, kurie kuria formules, kaip padaryti, kad viskas liktų, kaip yra, nors aiškiai neveikia. Kai sugalvojama, kad žmogus, kurio pajamos 1000 eurų popieriuje, Lietuvoje jau tas, kuris negauna neapmokestinamojo (...), buvo be proto turtingas, tai aš noriu pasižiūrėti į akis tiems žmonėms. Aš vakar bandžiau poniai R. Budbergytei pažiūrėti į akis, bet kažkas su akimis ten yra blogai. Aš tikrai noriu kolegas įspėti, ypač kreipiausi į naująją valdančiąją daugumą. Jūs, žinoma, galite dar padidinti emigraciją, jeigu daugelis šito biudžeto vidiųjų parametrų nebus subalansuoti, tai, patikėkite, emigracija augs.

Ir tada aš dar kartą grįžtu prie gerosios praktikos. Mus tiesiog įpareigoja mūsų troškimas įstoti į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją, kur mes įkyriai prašomės daug metų, o jie mums visą laiką sako: susitvarkykite savo sistemą. Europos Komisija mums sako tą patį, jie tikrina fiskalinį momentą, ar yra finansinis stabilumas. Bet jie uždarę duris gi juokiasi iš mūsų ir sako: jūs pažiūrėkite, kokią emigraciją turite, kai toks augimas. Sutvarkykite tik rodiklius, rodikliai turi likti tik penki, ir du rodikliai, kurie, manau, yra esminiai – atskirties mažėjimas, bet atskirties mažėjimas išmatuotas nelygybės lygio, pajamų nelygybės mažėjimu, nes pagal tą skaičių jau pralenkėme Jungtines Amerikos Valstijas, realiai vertinant. Antras dalykas, emigracijos mažėjimas. Ir jokių kitų 995 rodiklių, kurių pusę pakeisime vienos ar kitos mokyklos grindų spalvą, jų iš tikrųjų niekam nereikia.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos, po Aušros kalbėti iš tikrųjų yra sudėtingas uždavinys. Aš norėjau atkreipti dėmesį į keletą dalykų. Iš tikrųjų suprantu irgi sudėtingą situaciją, kuri yra, visas tas pereinamasis biudžetas, rengtas vienu, perleistas kitiems, tačiau aš suprantu valdančiuosius, kodėl jie nekalba apie vieną svarbų dalyką, kuris čia porą kartų buvo nuskambėjęs, būtent apie kitų metų deficitą ir Europos Komisijos ir Valstybės kontrolės pastabas dėl jo. Didele dalimi tai yra paliekama bomba. Aš nežinau, gerbiamieji, kaip jūs ten koalicijoje susitarsite, ar jūs informavote premjerą apie tai, kas jo laukia ir kokios čia yra grėsmės, nes pamažėle yra einama į tokią grėsmingą situaciją arba traukiniu važiuojama į bedugnę. Ar tai yra numatyta, ar čia ta diskusija dar vyks, ar bus pristatytos kokios nors galimybės išvengti tų pavojų, kurių gali kilti mums nesusitvarkius su deficitu, kuris Europos Komisijos nebus pavadintas kaip derantis su struktūrine reforma, aš atsakyti negaliu ir tikrai tikėčiausi, kad bus atsakyta valdančiųjų.

Kitas dalykas, noriu pritarti ekspertams, kurie šiandien susitarę kartoja apie tai, kad nėra strateginės biudžeto krypties. Akivaizdu, kad nėra atspindėta. Iš socialdemokratų mes galbūt ir nesitikėjimo didelio matymo, bet vėlgi mes ir iš valdančiųjų negirdime, kokie jūsų dabar yra nauji prioritetai, ką jūs žadate daryti su tuo biudžetu? Mes užbėgdami už akių frakcijos vardu pateikėme keletą savo pasiūlymų. Norime, kad būtų pereita nuo vieno ar kito žmogaus pateikimo remontuoti bažnyčios stogą ar statyti kokį svarbų paminklą savo vienmandatėje apygardoje, kad iš tikrųjų būtų žiūrima į strategines kryptis.

Aš tik įvardysiu, kur, ir kviečiu kolegas ir Vyriausybę atsižvelgti į tai ir palaikyti. Pirmiausia, kova su skurdu ir socialine atskirtimi, yra konkretūs pasiūlymai pateikti. Saugios socialinės erdvės kūrimas, tai čia yra atsiliepiant ir į Prezidentės iškeltą iniciatyvą. Dėl savižudybių prevencijos papildomų lėšų emocinei psichologinei pagalbai, kovai su patyčiomis ir taip toliau. Toliau, skaidrumo viešųjų finansų ir politinės sistemos, parama – tai didesnės asignacijos Viešųjų pirkimų tarnybai, Specialiųjų tyrimų tarnybai ir, be abejonės, kas yra iš tikrųjų mums ypač svarbu, būtent mūsų geopolitinis saugumas. Visi ne taip seniai sužinojome, kad Valstybės saugumo departamento biudžetas yra mažinamas. Šalia to, kad yra skiriamos papildomos lėšos gynybai, mes tuos, kurie tą gynybos fronto liniją užtikrina, mes jiems mažiname. Mes siūlytume tada mažų mažiau siai nemažinti, bet idealiau atveju ir atrasti papildomų lėšų. Mūsų tie pasiūlymai, kuriuos mes teikiame, nėra struktūriniai, bet jie yra brėžiantys kryptį, strateginiai. Kviečiu kolegas tuos racionalius, konstruktyvius pasiūlymus palaikyti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, svečiai, iš tiesų girdėjome nemažai įvairių sugretinimų, ekspertinių išvadų, profesionalų nuomonių, aš norėčiau šiek tiek grįžti į praeitį ir kviesti jus prisiminti tą momentą, kai gavome savo pirmąjį atlyginimą. Tą malonų jausmą, kai turi pinigų kišenėje ir galvoji, kur juos išleisti. Galbūt nuperki dovanų vaikams, galbūt palepini žmoną, galbūt išėini kur nors su draugais, ir tas jausmas geras, bet štai gau ni antrą atlyginimą, trečią atlyginimą, pradedi galvoti apie tai, kad pinigus galbūt reikia kaupti. Kaupti vaikų švietimui, kaupti universitetui, kaupti tėvų senatvei, pagalvoti apie juodą dieną. Deja, šiandien mes valstybės mokesčius, valstybės surinktus mokesčius, mokesčių mokėtojų surinktus pinigus leidžiame taip, lyg tai būtų mūsų pirmas atlyginimas. Ir tą mums sako Valstybės kontrolė, tą mums sako Lietuvos bankas, į tai atkreipia dėmesį Europos Komisija. Aš kviečiu pagalvoti šiek tiek brandžiau ir pagalvoti apie tą gerą jausmą, kai pradedi kaupti pinigus, kai pradedi atsakingai žiūrėti į biudžetą, į savo šeimos biudžetą, ir apie valstybės biudžetą pagalvoti lygiai taip pat. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, išties gal tik keletą papildomų žodžių noriu pasakyti apie šį svarbų dokumentą. Toks paradoksas, kad kas ketveri metai mes pakliūname į tokius, sakyčiau, biudžetinius spąstus. Viena Vyriausybė rengia, po to rinkimai, tada susirenka Seimas, nauja koalicija ir net ir normalios diskusijos beveik neturime apie kai kuriuos svarbius dalykus. Aš gal tik nenoriu ilgai kalbėti, iš tikrųjų būtų buvę gal ir gerai, gal čia būtų galima įvesti tokią naują tradiciją, pasistengti taip, kad štai tokioje diskusijoje visų pirma galbūt kalbėtų jau paskirtas premjeras. Suprantama, kad jis dar neturi visų duomenų ir visų skaičių, bet kai kurios jo išvalgos būtų iš tikrųjų vertingos, nes dabar mes diskutuojame, kai yra tokia gana akla būseną. Todėl aš nenoriu sustoti prie konkrečių, sakysime, skaičiukų, kuriuos ir mūsų frakcija yra pasiūliusi, ir daug yra kitų svarbių dalykų. Dėl kai kurių tikrai labai svarbių dalykų, kuriuos tiesiog noriu įvardyti kaip perspėjimą, nors nenoriu čia vartoti žodžio, bet pasidalinti tam tikru nerimu dėl to, kokioje situacijoje gali atsidurti visa Lietuva. Aš turiu omenyje tai, ką mes vakar labai nuosekliai svarstėme Biudžeto ir finansų komitete. Iš tikrųjų ne tiek daug dėmesio skyrėme Seimo narių atskiriems pasiūlymams, bet daug dėmesio skyrėme įvertinimui tos rizikos, kuri gali mus iš-tikti, visą Lietuvą. Čia, be abejo, bus naujos Vyriausybės didžiausias galvos skausmas, jeigu pasirodytų, kad buvusios Vyriausybės tam tikri planai būtų nepatvirtinti Europos Komisijos ir nepripažinti kaip atitinkantys tam tikrus Europos Sąjungos fiskalinės politikos standartus. Aš tik noriu, kad čia būtų atvirai įvardytos tos problemos. Jūs žinote, kad dabartinė Vyriausybė arba jau baigianti savo kadenciją Vyriausybė yra pasiūliusi ir įrašiusi į biudžetą apie 250 mln. eurų išlaidų, pavadindama tai socialinio modelio įgyvendinimu, galvodama ir gal turėdama tam tikrų indikacijų ir vilčių, kad tai su socialinio modelio įgyvendinimo vadinamąja reforma bus leidžiama, Europos Komisija leis tokias išlaidas padaryti. Aišku, viena problema yra ta, kad tarp tų 250 mln. eurų didžioji dalis išlaidų yra tai, kas normaliomis aplinkybėmis turėtų būti vadinama normalios valstybės išlaidos pensijoms didinti, didinti, sakysim, bedarbių išmokoms ir kai kuriems kitiems dalykams, ką ganėtinais sunku yra įvardyti kaip kažkokią vienkartinę reformą. Tai čia viena aplinkybė, kad iš tikrųjų reikia vertinti ir tai, kad kitais metais tokios pat išlaidos taip pat turės būti papildomos daromos, nes pensijas, mano įsitikinimu, reikia reguliariai didinti, o ne tik vadinti tą didinimą kokia nors ypatinga reforma.

Antras dalykas, be abejo, yra tai, kad vėlgi turime labai gerai suprasti, kad valdančiosios koalicijos skelbiami arba svarstomi planai atidėti Darbo kodekso įsigaliojimą pusei metų realiai gali būti Europos Komisijos įvertinti kaip veiksmai, kuriais socialinio modelio įgyvendinimas yra atidedamas į neaiškia perspektyvą, todėl būtent šis bandymas 250 mln. eurų pagrįsti socialinio modelio įgyvendinimu gali tapti realiai Europos Komisijos nepripažintas. Nepripažintas kaip tinkamas arba pagrįstas deficito padidinimas. Šalia to, reikia turbūt irgi labai atvirai įvardinti, kad toks sprendimas, kuris atrodytų lyg ir logiškas, nes nebuvo pasiruošta kitokiems variantams, tai

yra PVM lengvatos šildymui pratęsimas papildomai dar kainuos apie 40 mln. eurų, papildomo deficito dydžio.

Vakar Biudžeto ir finansų komitete iškėlėme klausimą – irgi gerai atrodantis planas „Sodros“ skolą perkelti į valstybės biudžetą ir atitinkamai tokiu atveju didinti pensijas apie 40 litų. Bet kuriuo atveju, vėlgi žiūrint fiskalinės politikos aspektu, tai irgi gana ženkliai padidintų deficitą. Ir čia jau skaičiai būtų turbūt virš 100–150 mln. eurų. Bendra suma – mes galime turėti problemų tarp 300 ir 400 mln. eurų deficito, kurio Europos Komisija gali ir nepripažinti kaip leistino arba tinkamo Lietuvai jį padaryti. Kartais tie skaičiai, kai įvardijame, kad tai yra 300 ar 400, aš pats jaučiu, man atrodo, jie tokie neypatingai dideli. Gal aš kaip konservatorius vis dar mėgstu paskaičiuoti eurais ir kai aš suskaičiuoju, kad tai yra... tai yra mėgstu skaičiuoti litais. Kai suskaičiuoju, kad tai yra virš milijardo litų, ir kai pamenu mūsų diskusijas, štai ir I. Šimonytė gerai atsimena, M. Majauskas, kai mes ginčydavomės ir plėšydavome marškinius dėl kelių milijonų litų, tai milijardas litų yra tokia suma, su kuria susitvarkyti būtų tikrai sunkiai įmanoma ir sunkiai įsivaizduojama.

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Jeigu pasirodytų, kad Komisija... Tuoj pat artėju prie pabaigos. Jeigu Komisija pasakytų, kad tai nėra tinkamas deficito padidinimas.

Gerbiamieji kolegos, aš tikrai nenoriu tęsti kalbos, aš tik norėjau pasakyti, kad į tai reikia žiūrėti labai rimtai ne tik dėl to, kad galbūt mums gręstų kokia nors piniginė bausmė, Europos Komisija neleistų panaudoti kokių nors europinių lėšų, bet didžiausia grėsmė būtų iš tikrųjų prarasti fiskališkai drausmingos valstybės reputaciją ir tai toliau galėtų atsiliepti labai daugeliu prastų pasekmių, tokių kaip reitingų sumažėjimas, spredu padidėjimas ir t. t., ir t. t. Atleiskite už tokį bandymą pasakyti, kas galbūt nėra labai tikslu ir aišku, bet iš tikrųjų turėtume matyti visą situaciją pakankamai aiškiai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Iš tikrųjų vienas iš svarbiausių įstatymų projektų šiandieną svarstomas. Tikiuosi, mes jį gražinsime Vyriausybei tobulinti. Tačiau aš noriu pasakyti tokius kelis pamąstymus, pamatymus dėl kaimo, kokį mes norime ateityje turėti kaimą, o nuo biudžeto labai daug kas priklausau.

2009 metais, kada buvo gili krizė ir Lietuvos ekonomika krito 15 %, kaimo sektorius augo 1,6 %. Iš tikrųjų tai buvo daug kam staigmena. Tada mokslininkai suskaičiavo, kad vienas euras... Tada buvo skaičiuotas vienas litas, bet galima tą patį... įdėtas į kaimą davė prieaugį 1,6 lito. Kai mes sakome, kad į kaimą neverta investuoti, tai šie tyrimai parodo visai kitus rezultatus. Aišku, kokį mes kaimą norėsime matyti, ar aktyvų, kuriantį pridėdamąją vertę, dabartiniu metu jis sukuria apie 8 %, ar tiesiog pravalgantį lėšas per socialines išmokas. Dabartiniu metu kaimas tokias išmokas gauna per Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, tai yra visos socialinės išmokos ir kitos užslėptos, gaunamos per Žemės ūkio ministeriją, kurios siekia apie 150–200 mln. eurų. Ar mes norime tokio kaimo, ar ne? Ar mes einame kitu keliu?

Vakar susirinkę Kaimo reikalų komitete mes galvojome apie kitą kelią, apie aktyvų ūkininką, apie dirbantį žemę kaimo žmogų, ir norą panaudoti visas (ir tiesiogines) išmokas šiemis tikslams. Norint tai padaryti, reikėtų pereiti prie sistemos, kai deklaruoja žemę tas, kas dirba, ir tai būtų teisinga, nes tiesioginės išmokos mokamos už negautas pajamas, o ne kaip dabar yra sistema, kuri buvo sukurta per šiuos ketverius metus, ir būnant opozicijoje nieko nepavyko pakeisti, tai, kad ūkininkų skaičius didėjo, bet didėjo dėl to, kad atsirado pirmi hektarai. Vidutiniškai normalus ūkininkas gauna 100 eurų už negautas pajamas, tai už pirmus hektarus gali gauti iki 150 eurų. Bet tai faktiškai yra socialinė išmoka, kuri mokama už kartą ar du kartus, paprastai tik kartą numulčiuoja, žolę tik susmulkina ir jokia pridėdamoji vertė nesukuriama. Šiandieną, jeigu turi gyvulius, tai tu tikrai sunaudosi. Taip pat mūsų kaimyninės šalys... Ir jau eksportuojama, mūsų šieną galima eksportuoti ir į Vakarų, ir į kaimyninę Lenkiją. Bet, deja, per šitas socialines išmokas, kurias mokame kaimui, mes nesukuriame daugiau pridėamosios vertės.

Norint gauti, reikia ir įdėti. Štai yra mano pasiūlymas dėl melioracijos. Melioracijos įrenginiai šiandien yra valstybės žinioje ir jų palaikymui, atstatymui būtinos lėšos. Aš taip pat matau, kad ateityje galima panaudoti ir Aplinkos ministerijoje šiuo metu esantį fondą, jis yra virš 800 mln., skirtas taršos mažinimui. Reikia pripažinti, kad mes tręsdami laukus taip pat ir teršiamo žemę. Štai, pritaikius tokį modelį, būtų galima ir sutvarkyti melioracijos įrenginius, ir kartu padidinti žemių našumą, efektyvumą ir svarbiausia išlaikyti gerus aplinkosauginius reikalavimus, ko ir nori kiekvienas ūkininkas.

Galvoju, kad šis biudžetas sugrįš į Vyriausybę ir patobulintas vėlgi grįš. Bet iš tikrųjų mano siūlymas, kad mes matytume kaimą aktyvų, ūkininkaujantį, bet ne visapusiškai mokant socialines išmokas dviem kryptimis, tai per Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir Žemės ūkio ministeriją. Apie tai mes turime pagalvoti ir žmogui suteikti galimybę kaime dirbti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalbės Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos, išties svarstant kitų metų biudžetą yra vėlgi dar kartą pažeidžiami pagrindiniai privalomojo sveikatos draudimo formavimo principai, nes yra nevykdomi kai kurie įsipareigojimai, netgi Konstitucinio Teismo nutarimai. Kitais metais privalomojo sveikatos draudimo biudžetas didėja keliais procentais, virš 100 mln., bet iš esmės tai neišgelbės sveikatos sistemos, nes didžioji dauguma tų pinigų bus skirti šiais metais prieš rinkimus, tikriausiai rinkimų proga šiek tiek padidintiems medikų atlyginimams kompensuoti, nes buvo pakelti prieš porą, trejetą mėnesių, o reikės kompensuoti visus metus.

Sveikatos sistemai skiriama 3,8 % nuo bendrojo šalies vidaus produkto, tai yra beveik tris kartus mažiau negu Europos Sąjungos šalių vidurkis. Ir tos kalbos, kad mes racionaliau naudodami lėšas, optimizuodami sistemą, uždarinėdami kažką sutaupysime ir tokiu būdu išspręsime medikų atlyginimų problemą, pirkimo problemą, įstaigų išlaikymo problemą... Iš esmės nieko mes neišspręsime, nes Mykolo Romerio universiteto mokslininkai yra apskaičiavę, kad optimaliau naudodami, racionaliau naudodami lėšas mes galime sutaupyti 5–6 %. Iš esmės, kaip sakiau, jeigu finansavimas skiriasi, yra kelis kartus mažesnis negu Europos Sąjungos vidurkis, tai nieko nelems. Ir problemos yra tos, kad valstybė yra socialiai jautri ir iš beveik trijų milijonų gyventojų sveikatos draudimu draudžia pusantro milijono gyventojų, bet sugeba skirti metams tik už vieną valstybės draudžiamą asmenį, o draudžiama 19 grupių žmonių 280 eurų metams. Tuo tarpu savarankiškai žmogus, mokantis mokesčius, per metus sumoka maždaug 410 eurų, o dirbantys asmenys, nes moka 9 % pajamų, sumoka apie 900 eurų. Matome, kad valstybė draudžia daugiausia sveikatos draudimo pajamų išlaidų reikalaujančias žmonių grupes, o, kaip sakiau, finansuoja kelis kartus mažiau. Štai viena iš pagrindinių problemų.

Kita problema, kad valstybė Privalomajam sveikatos draudimo fondui finansuoti yra pavedusi tam tikras funkcijas, kurios yra nebūdingos, ir valstybė prisiėmė tuos įsipareigojimus. Tam ji turi skirti apie 130 mln. eurų toms funkcijoms vykdyti. Tuo tarpu kitų metų biudžete numatyta tik 15 mln. šioms funkcijoms vykdyti. Vadinasi, Privalomojo sveikatos draudimo fondas turi skirti finansavimą veikloms, dėl kurių įsipareigojo ir suteikė tam tikras lengvatas valstybė.

Sveikatos reikalų komitetas ir siūlo padidinti finansavimą iš valstybės, padidinti valstybės asignavimus toms funkcijoms, kurias finansuoja Privalomojo sveikatos draudimo fondas. Taip pat 2013 metais ministras V. P. Andriukaitis kreipėsi į Konstitucinį Teismą, ir Konstitucinis Teismas labai gražiai savo nutarime išaiškino, kad būtinoji pagalba, reikalinga gyvybei gelbėti ir išsaugoti, privalo būti finansuojama iš biudžeto. Tai vėlgi šis Konstitucinio Teismo nutarimas keleri metai nevykdomas. Vėlgi komitetas ir buvusio Seimo, aš manau, ir naujasis komitetas vakar svarstė ir iš esmės tam neprieštarauja. Komitetas siūlo, kad šitas funkcijas pagaliau kitų metų biudžete perimtų ir finansuotų valstybės biudžetas, tai yra 49 mln. eurų.

Sveikatos reikalų komitetas pateikė ir kitus siūlymus, kaip finansuoti biurų veiklą, nes tai yra valstybės deleguota funkcija, taip pat aš labai tikiuosi, kad ši dauguma sugebės skirti daugiau lėšų į sveikatingumo fondą, t. y. ne tik pusę procento alkoholio surinkto akcizo, bet ne mažiau kaip 2 %. Yra įregistruoti įstatymų projektai, kuriais siūloma ir nuo tabako akcizo skirti ne mažiau kaip 2 %. Iš esmės susidarytų apie 15 mln. eurų suma, tada iš esmės būtų galima realizuoti ir jūsų daugumos idėjas, ir pono D. Kepenio, ir mano, ir R. Baškienės.

PIRMININKAS. Laikas!

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kad būtų galima finansuoti socialinę informaciją, skatinti renginius be žalingų įpročių.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, norėčiau dviem aspektais atkreipti jūsų dėmesį. Pirmasis, ko gero, ypač svarbus tiems, kurie atstovauja, buvo išrinkti tiesiogiai vienmandatėse apygardose ir kurie palaiko tam tikrus ryšius su savivalda.

Visiems žinoma, kad savo laiku savivaldybės tikrai nemažai investavo. Gaila, kad tos investicijos kai kada buvo ne visai ekonomiškai atsiperkančios. Savaiame suprantama, visiems norisi gražiai gyventi. Buvo padarytos nemažos išlaidos investuojant į gerovę, tvarkant teritorijas ir t. t., o tai iš tiesų ne visada sumažina sąnaudas, imant bendrai – padidina sąnaudas. Ir savivaldybės atsidūrė tokioje situacijoje, kai biudžetai nelabai didėja, sąnaudos didėja, tačiau europiniai pinigai kaip ir ateina. Kai kurios savivaldybės jau dabar suprato, kad reikia investuoti į ekonominius dalykus, galbūt plėsti savo ekonomines erdves, kad pritrauktų investicijų. Šios investicijos tikrai būtų labai svarbios, tačiau savivaldybės susiduria su kita problema: tai yra skolinimosi limitų ribos. Savaiame suprantama, tai nėra labai lengvas sprendimas, nes susijęs su kitais įstatymų pakitimais. Kaip ir valstybės deficitas yra ribojamas, savivaldybių, aišku, įstatymu ribojamas, bet viskas įskaičiuojama į bendrą finansinę skolą. Bet kokiu atveju nuo investicijų labai priklauso savivaldybių gyvenimas. Ir, tarkime, ne tik tiesiogiai tas investicijas materializuojant, bet per mokesčių sistemą, per atskaitymus, gaunant pajamų mokesčius, kurie sugrįžta tiesiogiai į savivaldybių biudžetus.

Vėlgi manyčiau, kad turėtume atkreipti į tai dėmesį ir ieškoti būdų, galbūt pasiteirauti savo savivaldybių, teikti tam tikrus pasiūlymus, kad vis dėlto nebūtų sustabdytos tos investicijos vien todėl, kad yra ribojami limitai. Jie yra ganėtinai įtempti ir turi būti tam tikri sprendimai.

Antra pastaba, kad vis dėlto, manyčiau, Vyriausybė turi vykdyti tam tikrus įsipareigojimus: turi būti pereinamumas, nors galbūt Vyriausybė ir keičiasi, tačiau pažadai lieka. Vienas iš tų pažadų (ir vakar komitete mes nagrinėjome) yra praėjusios Vyriausybės įsipareigojimai švietimo darbuotojams, ypač mokytojams, kur, nutraukus streikus, buvo pažadėta padidinti atlyginimus. Yra ir buvusio premjero A. Butkevičiaus pažadas, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. turi būti panaikintos tarifinio atlyginimo vadinamosios šakutės mokytojams, paliekant tą patį maksimalų koeficientą. Iš tiesų preliminariai tai yra nemažos lėšos, maždaug apie 35 mln. eurų. Tai yra minimali suma, tačiau vakar kalbant su profsąjungomis buvo išsakyti kur kas didesni jų lūkesčiai. Todėl norėčiau, kad naujoji dauguma, ypač tie, kurie užims atsakingus ministrų postus, atkreiptų į tai dėmesį. Vienas dalykas – nepalikėtų savivaldybėms tam tikrų problemų dėl investicijų. Ir antras dalykas – vykdytų savo įsipareigojimus, kurie yra duoti mokytojams. Sėkmės jums. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, turime naują Seimą, žmonės sudėjo į jį daug vilčių, bet tas biudžeto svarstymas yra kaip visada, aš taip įsivaizduoju. Mes vėl kalbame tokiomis frazėmis, kurių žmonės nelabai supranta, ką mes čia norime pasakyti. Reiškiamė susirūpinimą irgi tomis problemomis, kurių žmonės galbūt nemato. Ir neapsisprendžiame dėl pagrindinių dalykų, dėl ko Seimas aiškiai matytų savo prioritetus ir pasiūstų aiškia žinią Vyriausybei, ką mes norime matyti pataisytą šiame biudžete. Ne šimtą prioritetų, bet du tris.

Mano galva, šiuo metu valstybėje mes turime išspręsti pirmiausia problemas, susijusias su mūsų tragišku mažėjimu. Depopuliacija – tai yra gaisras valstybėje. Aš kartoju tuos skaičius, galbūt jau ir įkyrėjau, bet aš noriu, kad mes juos įsisąmonintume. 110 žmonių per dieną Lietuvoje sumažėja! 45 miršta, kiti emigruoja. Emigruoja jauna darbo jėga. Aš neįsivaizduoju, apie kokius finansus mes galime kalbėti ir ekonomiką, kai nėra darbo jėgos? Tuščios šnekos, mano nuomone. Nes uždirbt turės tas, kuris dirba. Ir ką mes dabar matome? Šiame biudžete nėra ambicijos kelti atlyginimų nė viešajam sektoriui, o, atitinkamai, jei viešasis sektorius negaus didesnių atlyginimų, tai ir privatus sektorius irgi kaip pavyzdį nusižiūrėjęs per daug atlyginimų nekels. Ką aš turiu omenyje? Mes dažnai kalbame apie investicijas, proveržio sritis, kaip mes čia viską padarysime, šiuo metu daktaro, apsigynusio disertaciją ir turinčio ganėtinai publikacijų užsienyje, atlygi-

nimas yra 400 eurų per mėnesį. Apie kokį jūs čia proveržį galite kalbėti? Kas tie prasiveržiantys? Tie, kurie kentės vienus dvejus metus su tokiu atlyginimu? Susimąstykite apie tai. Todėl aš manau, kad tikrai atėjusi dauguma gali tuos dalykus taisyti ir būtina kuo greičiau taisyti, nes atlyginimai yra išaldyti nuo 2008 metų.

Kita bėda yra pensijos. Taip, tai yra sudėtingas klausimas, bet vidutinės pensijos nuo 2008 metų nuosekliai kiekvienais metais nuvertėjo ir šių metų biudžete jos numatytos mažesnės, palyginti su vidutiniu darbo užmokesčiu. Norint atkurti tą vertę, kuri buvo pasiekta 2012 metais, atkreipiu dėmesį, ką tik po krizės, reikia kelti pensijas 40 eurų. Apie tai daug kas kalbėjo per rinkimus, bet tą privalome padaryti. Kaina didelė? Taip, didelė. Skolintis, per daug skolos didinti negalime? Negalime. Bet ar ji išsprendžiama? Išsprendžiama. Pagalvokime. Jeigu visi asignavimų valdytojai, galbūt be krašto apsaugos, mano skaičiavimu, sumažintų savo išlaidas beveik 3 %, pabrėžiu, beveik 3 %, tą mes galėtume padaryti. O ar nukentėtų tie biudžetai? Abejoju. Visada būna neįsisavintų lėšų ir panašiai. Ko reikia? Tiesiog valios ir pasakyti, kad taip bus.

Būsto jaunoms šeimoms programa, kuri sustabdytų emigraciją, čia pat būtų galima daryti, bet be pinigų yra nulinė. Socialinio būsto aprūpinimo programa dabar neveikia ir neveiks, nes jai nėra pinigų. Yra tik dekoracijos ir viskas nuleista savivaldybėms, savivaldybės tų pinigų ten tikrai neatras. O kiekvieną dieną skaitiklis išmeta vis naujas ir naujas šeimas, išvažiuojusias į užsienį. Socialinių reikalų ir darbo komitetas pastabas yra pateikęs dėl „Sodros“ biudžeto, yra įregistruotos pastabos ir mano, ir kitų kolegų dėl valstybės biudžeto. Aš tikiuosi, kad Vyriausybė vis dėlto pamatys tuos pagrindinius tikslus ir sukonsoliduos pastangas pradžioje į gaisro gesinimą, o tada jau galvosime, ką toliau galima daugiau padaryti. Pirmiausia reikia sustabdyti šituos procesus, ką daro mūsų visi kaimynai, Vidurio Europos valstybės, išskyrus Lietuvą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių sąrašas baigėsi, diskusiją baigsiu. Priminsiu, kad šioje stadijoje sprendimo dėl biudžeto nepriimame ir iki antrojo svarstymo Vyriausybė privalo pagal gautus pasiūlymus ir pataisas pateikti pataisytą biudžeto projektą.

11.53 val.

2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4803 (svarstymas)

Einame prie kito klausimo. 1-4 klausimas – 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Pranešėja – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Vakar, lapkričio 23 dieną, Sveikatos reikalų komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Buvo gautos daugelio ekspertų, valstybės institucijų konsultantų pastabos. Teisės departamentas pastabų neturėjo. Inovatyvios farmacijos pramonės asociacija prašė išskirti atskirą eilutę biudžete inovatyviems vaistams. To komitetas padaryti negalėjo ir nuomonei nepritarė. Mes rėmėmės Valstybės kontrolės 2016 m. rugsėjo 30 d. ataskaita, kurioje Valstybės kontrolė pasakė, kad neįtvirtinus inovacinių vaistų sąvokos įstatymuose fondo lėšų naudojimas inovacinių vaistų išlaidoms kompensuoti ne tik nebuvo tinkamai reglamentuotas, bet ir nebuvo aiškios sveikatos draudimo politikos vykdančios ministerijos vizijos.

Taip pat buvo gautas Mykolo Romerio universiteto Sveikatos tyrimų laboratorijos vadovės pasiūlymas, į jį mes atsižvelgėme. Pritarėme Lietuvos gydytojų vadovų sąjungos pastaboms dėl to, kad valstybė nepakankamai skiria lėšų PSDF biudžetui, nepakanka lėšų ir deleguotoms funkcijoms išlaikyti. Turėjome Lietuvos rajonų gydytojų asociacijos pastabas, į kurias komitetas atsižvelgė.

Kiti teisėkūros subjektai, turintys įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, taip pat teikė pasiūlymus. Seimo narys A. Matulas teikė pasiūlymą dėl asignavimų didinimo. Jo motyvas buvo, kad valstybės pavestoms funkcijoms vykdyti, taip pat ir Konstitucinio Teismo 2013 metų nutarimui įgyvendinti reikia 98 mln. eurų. Tuo tarpu PSDF biudžete buvo numatyta tik 15 mln. eurų suma. Seimo narys prašė šią sumą padidinti ir komitetas pritarė. Iš dalies pritarėme Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto pasiūlymams.

Komitetas vakar priėmė sprendimą bendru sutarimu gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Taip pat balsavome ir dėl kitų klausimų, tai yra pateikėme argumentus Vyriausybei, kodėl reikėtų gražinti ir kaip reikėtų gražintą projektą tobulinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl balsavimo motyvų M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama pranešėja, norėčiau grįžti prie paprastų gyvenimiškų istorijų. Kai sergi gripu, tai drąsiai atsistoji, pasakai ir žmonės supranta, sako, eik namo, išgerk šiltos arbatos, medaus ir viskas bus gerai. Net, kai sergi šiais laikais onkologine liga, turi drąsos atsistoti, pasakyti ir tave žmonės supranta. Bet kai sergi depresija – ne, tu bijai. Iš tiesų ši psichinė sveikatos liga ir daugelis kitų yra stigmatizuotos, o stigmatizuotos dėl to, kad Lietuvoje sveikatos sistemos apsaugos politika remiasi medikamentiniais gydymais ir hospitalizavimu. Šitas biudžetas būtent tai ir atspindi.

Suprasdama šią problemą, Vilniaus miesto savivaldybė ėmėsi veiksmų, užtikrinančių skubią emocinę psichologinę pagalbą poliklinikose savaitgaliais, darbo dienomis, pabrėžiu, nemokamą, anoniminę ir skubią. Šis biudžetas vis dar remiasi medikamentiniais gydymais, neužtikrina tokios pagalbos. Aš kviečiu sugrįžti prie to, ką kalbėjo Ministras Pirmininkas S. Skvernelis. Jis minėjo savižudybių prevenciją, patyčių prevenciją, priklausomybių prevenciją. Tos ligos gydomos ne tik medikamentais, jos gydomos ir psichologine pagalba, emocine pagalba. Kviečiu peržiūrėti šį biudžetą ir labai rimtai pagalvoti apie galimybę skirti papildomą finansavimą būtent šioms sritims. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš kalbančių nėra. Siūlau bendru sutarimu gražinti. (*Balsai salėje*) Balsuojame? Gerai. Siūlau balsuoti, kad gražintume projektą iniciatoriams.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100. Dėkoju už vienybę.

11.59 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4798 (svarstymas)

Kitas klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Teikėjas – taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybė, socialinės apsaugos ir darbo ministras. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamieji Seimo nariai, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvairstė Socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Dėl jo buvo gauta gana daug pastabų, taip pat buvo Seimo narių pasiūlymų, kuriuos komitetas svarstė, kai kuriems iš dalies pritarė, kai kuriems ne.

Komiteto nuomonė – siūlyti gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymus, taip pat Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymus. Aš jau minėjau svarstant Valstybės biudžeto projektą, kad galimos tam tikrų įstatymų įsigaliojimo korekcijos ir tai automatiškai reikalauja iš naujosios Vyriausybės korekcijos ir dėl Socialinio draudimo įstatymo.

Norėčiau atkreipti dėmesį, ką siūlė komitetas, nes tai yra svarbūs dalykai. Galbūt reikės įforminti ir taisyti ir įstatymų projektus. Norėčiau atkreipti dėmesį dėl siūlymo ne plėsti draudžiamųjų ratą, o siaurinti. Tai yra bloga tendencija, nes dar daugiau žmonių lieka be draudimo, be senatvės pensijų socialinio draudimo ir jie tampa našta kitiems mokesčių mokėtojams. Noriu priminti, ypač naujesiems kolegoms, kad vis tiek mokesčių mokėtojai moka valstybines šalpos pensijas, jeigu Lietuvos piliečiai neuždirba sau senatvės pensijai. Šiandien maždaug 25 % išeinančių į pensiją neturi draudiminio stažo, sukaupto reikalingai pilnai valstybinei socialinio draudimo pensijai gauti. Todėl siūlymas, kuriam buvo Seime pritarta dėl, pavyzdžiui, žemdirbių draudimo tik nuo 8 (...), (dabar yra 4), būtent tą ratą plečia ir dar daugiau dirbančių kaimuose žmonių lieka be senatvės draudimo, be ligos ir motinystės draudimo ir kitų draudimo rūšių. Todėl priimdami tokius sprendimus mes turime aiškiai tokiems žmonėms pasakyti, kad jie lieka be senatvės pensijos.

Taip pat siūlymas mažinti ir siaurinti iš autorinių sutarčių. Kreipiuosi į būsimą Vyriausybę, kad tikrai labai rimtai pasvarstytų tokius dalykus. Paprasčiausiai Lietuvos piliečiams reikia saugoti teisybę. Kai mes juos atleidžiame nuo kokių nors socialinio draudimo mokesčių, mes juos atleidžiame nuo būsimos pensijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl balsavimo motyvų – R. J. Dagys už.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, irgi kreipiuosi į naujai išrinktus Seimo narius. Socialinių reikalų ir darbo komitetas visą laiką gina vieną poziciją, kuriai turėjo pritarti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas S. Jakeliūnas, ne vieną kartą sakęs tą patį. „Sodros“ biudžetas iš principo negali būti deficitinis. Jis veikia pagal principą, kad jeigu pajamos mažesnės negu išlaidos, jos turi būti subalansuotos tarpusavyje ir negali būti tokios disproporcijos. Jeigu nori išleisti daugiau, tie pinigai turi atkelti iš valstybės biudžeto arba būti pasiskolinti valstybės vardu ir neužkrauti „Sodrai“ kaip skola. Dabar dėl Finansų ministerijos ilgo veikimo ji užkrauta „Sodrai“ ir šiuo metu „Sodra“ negali net kaupti tų fondų atitinkamoms krizinėms situacijoms, kokios ištyko 2008 metais. Estai turėjo sukaupti fondus, mes ne, nes kol yra skola, ji nesiformuoja. Mes negalime sukurti rizikos fondų. Šitą ydą reikia ištaisyti ir visas papildomas išlaidas, kurias mes manome, kad reikia papildomai pridėti prie pensijų ar kokių nors kitų draudimo rūšių, mes turime padengti iš valstybės biudžeto. Tai yra yda, kuri ir šitame „Sodros“ biudžete yra, vis dėlto didžioji dalis pasiūlymų šitą problemą sprendžia ir juda teisinga linkme.

Todėl aš iš principo už šitą komiteto siūlymą, ypač todėl, kad buvo pritarta pensijų didinimui iki 41 euro. Lygiai taip pat komitetas pasisakė už darbo užmokesčio didinimą kitais sprendimais. Todėl Vyriausybė turėtų gerai tuos dalykus apsvarstyti ir imtis šitų struktūrinių dalykų, nes kitaip mes to pensininkų klausimo niekada neišspręsimė ir visą laiką juos kankinsime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mano motyvai prieš visų pirma remiasi į tą faktą, kad mes dabar svarstome buvusio Seimo komiteto išvadą. Mano įsitikinimu, jau vien procedūrinio požiūriu žiūrint, iš tikrųjų „Sodros“ biudžetą ir buvusio komiteto išvadą turėjo persvarstyti naujojo Seimo naujas komitetas.

Kodėl aš nepritariu senojo komiteto išvadai? Todėl, kad, mano įsitikinimu, tose išvadose nėra pasakyta keletas pagrindinių dalykų, ką naujasis Seimas ir nauja valdančioji dauguma tikrai turėtų pasakyti.

Pirmas dalykas, į ką aš raginčiau atkreipti dėmesį, jeigu iš tikrųjų būtų pritarta mano siūlymui gražinti visą projektą dar sykį pagrindiniam komitetui svarstyti. Aš siūlyčiau atkreipti dėmesį į tai, kad ką reikėtų padaryti nedelsiant, tai reikėtų sustabdyti ne naujojo Darbo kodekso galiojimą (čia dar būtų galima diskutuoti), bet sustabdyti „Sodros“ pertvarkos reformą būtent tuo aspektu, kad tai, ką numatė ankstesnioji A. Butkevičiaus Vyriausybė, tai yra totaliai libertarinis projektas, kai bazinę pensiją yra siūloma iš „Sodros“ perkelti į valstybės biudžetą ir mažinti „Sodros“ įmoką. Tai jau pradėdama daryti – kitais metais 1 % mažinama, tačiau į valstybės biudžetą jokių papildomų pajamų, jokių papildomų mokesčių šaltinių nėra numatoma. Tokiu būdu dar labiau mažinant perskirstymą ir mažinant... Čia yra labai graži dovana verslui. Aš suprantu ir šiaip būtų galima tuo pasidžiaugti, bet pati logika ir pats principas yra visiškai nesolidarus ir visiškai neatitinkantis normalių tvarkų.

Bazinę pensiją reikia perkelti į valstybės biudžetą ir tai numatytą tai, kas yra kalbama tiek valstiečių dėl mokesčių sistemos, tiek ir mūsų dėl pasiūlytos panašios sistemos, bet ne taip, kaip dabar yra suprogramuota pagal vadinamąjį „Sodros“ pertvarkos modelį. Jau su „Sodros“ biudžetu ir prasideda šitokia pertvarka.

Aš siūlau iš tikrųjų įrašyti į išvadą būtent tokią nuostatą, kad tam negalima pritarti, nes jeigu pradėsime, kas paskui visą procesą sustabdys?

Aš siūlau gražinti pagrindiniam komitetui ir naujojo Seimo komitetui rimtai pasižiūrėti į šitokius dalykus. Aš jau nekalbu apie tai, kad reikėtų įrašyti labai kategoriškai pensijų kompensavimą nedelsiant...

PIRMININKAS. Dėkojame.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). ...kas yra... (Baigiu. Viskas! Baigiu!) ...kas yra įrašyta į valstiečių programą. Reikėtų labai aiškiai pasakyti, kad iki liepos 1 dienos visą pensijų kompensavimą reikia baigti, nes tam lėšos jau seniai yra numatytos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti, kad gražintume pagrindiniam komitetui. Atsiprašau, gražintume iniciatoriams tobulinti šį projektą. (*Balsai salėje*)

Balsavo 100: už – 91, prieš – 2, susilaikė 7. Projektas gražintas.

12.09 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4799, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4800, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4801, Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 7, 11, 12, 13 ir 23 straipsnių pakeitimo ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4802 (*svarstymas*)

Kitas klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Įjunkite mikrofoną. Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, tai yra keletas lydimųjų įstatymų, kurie eina kartu su biudžetu. Vienas iš jų – Socialinio draudimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Senojo Seimo komitetas siūlo gražinti šį įstatymą iniciatoriams tobulinti ir derinti su 2017 metų biudžetu.

Už balsavo 7, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Ar galėtume prašyti pristatyti iš karto visas dalis? (*Balsai salėje*) Gerai. Ar Seimas sutiktų, kad būtų pristatytos iš karto visos dalys? (*Balsai salėje*) Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Taip pat komitetas siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. (*Balsai salėje*) Paaiškinau pirmuoju atveju, tai reikia derinti su 2017 metų biudžetu.

Taip pat siūlome gražinti lydimąjį – Socialinių paslaugų įstatymo 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Ir dar vienas lydimasis įstatymas, t. y. Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jų buvo gauta ir Teisės departamento išvadų, daug pastabų. Siūlome, atsižvelgdami į 2017 metų biudžeto rodiklių įstatymo gražinimą ir kanceliarijos Teisės departamento pastabas, gražinti iniciatoriams tobulinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau bendru sutarimu pritarti. Ačiū, visus gražiname.

12.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIP-46(2) (*svarstymas ir priėmimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė. Frankofonija.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, gerbiamas Pirmininke, tęsiame mūsų delegacijų sudarymo ir jų formavimo užbaigimo visą procedūrą. Buvo pateikimo stadija, įvyko pateikimas, bet įvyko tam tikri pakeitimai ir dabar A. Anušauskas, A. Gelūnas ir A. Vinkus sudarytų Lietuvos Seimo delegaciją Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje. Kviečiu pritarti po pateikimo. Svarstymo stadija, t. y. pakeitimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje dalyvauja Seimo narys M. Puidokas. Prašom į tribūną.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš labai trumpai, nežinojau dėl tų pakeitimų. Tiesiog irgi norėjau pasiūlyti gerbiamąjį A. Gelūną vietoj savęs, bet kadangi R. Baškienė jau tą padarė, tai tiesiog kviečiu visus pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Pritariame po svarstymo. Pradedame šio nutarimo priėmimą. Balsuojame, kas už šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 92, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-46(2) priimtas. (*Gongas*)

12.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-52 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėjas – V. Simulikas. Nematau. Pristato L. Talmontas.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). (...) svarstė klausimą dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo ir patvirtino. Gal visų pavardžių neskaitysiu, turite visų pavardes, iš kiekvienos frakcijos, kam priklauso, tas pateikė savo atstovus.

Antras straipsnis – pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. lapkričio 23 d. nutarimą Nr. XII-252 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ su visais pakeitimais ir papildymais. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti užsirašė Seimo narys J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, kaip galėtumėte paaiškinti, kad tarp 12 komisijos narių neproporcingai daug (net du) yra Lenkų rinkimų akcijos, aš viso pavadinimo nesakau, atstovų? Ar čia dėl to, kad jūsų pirmtakai Atkuriamajame Seime-Aukščiausiojoje Taryboje ne visi balsavo už nepriklausomybės atkūrimą?

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Nereikia maišyti mūsų pirmtakų, jie nebuvo Lietuvos lenkų akcijos nariai, tada dar tokios partijos nebuvo. Kodėl taip išėjo? Todėl, kad vienas atstovas yra frakcijos, o kita atstovė yra Lietuvių išeivijos komisijos. Taigi viskas gerai, gerbiamas pone Razma. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbėti niekas neužsirašė. Siūlau pritarti po pateikimo. Ar yra prieštaraujančių? Sutinkate? Dėkoju.

Svarstymas. Užsirašiusių nėra. Einame prie priėmimo. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100: už – 97, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-52) priimtas. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Iš tikrųjų gal pastaba ir teisinga. Mūsų frakcijos yra deleguotas M. Mackevičius, taip, kaip priklausau, po vieną. Bet nuo praeitos kadencijos buvo Pasaulio lietuvių bendruomenės siūlymas, nes aš dirbau toje komisijoje, kandidatūra. Galima pasiūlyti Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijai pakeisti deleguotą asmenį, visai nepretenduoju užimti pozicijų šioje komisijoje. Galima apsvarstyti ir pakeisti, manau, tą sudėtį. Nes taip išėjo, kad... Aš nežinau, kaip čia išėjo, kad vėl pasiūlė tą patį žmogų.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Mieli kolegos, Pasaulio lietuvių bendruomenė skyrė tą žmogų, kuris jau yra patvirtintas. Jie dar nesusirinko. Kadangi Sausio 13-oji artėja, išskirtinė diena, mes turime ją gražiai paminėti, tai ta komisija reikalinga, kad ji pradėtų dirbti. Laikui bėgant, jeigu reikės, galėsime pakeitimus padaryti. Jokių ambicijų čia negali būti, nes tikslas yra

vienas, tas pats. Mes gavome iš jų atsakymą, kad antro jie neturi, tai nematau problemų. Visi Seimo nariai yra lygūs ir komisija taip pat turi teisę spręsti taip, kaip jai atrodo. Dėkoju. Labai ačiū.

12.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-54 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi liko laiko iki Vyriausybės valandos, siūloma svarstyti rezervinius klausimus. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, mielieji kolegos, ištis labai norisi, kad visiems jums dirbti komisijose būtų paranku, kad tai atitiktų jūsų pageidavimus, todėl darome iš karto, nelaukdami tam tikro laikotarpio, mažus pakeitimus ir tiesiog sudėliojame pozicijas. Šiuo atveju siūlau Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos narę R. Tamašunienę pakeisti jos frakcijos nariu L. Talmontu, kad jis sėkmingai galėtų dirbti Seimo Migracijos komisijoje. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Klausiti niekas neužsirašė. Ar pritariame po pateikimo? Ačiū.

Teikiame svarstyti. Niekas neužsirašė. Ar pritariame po svarstymo? Ačiū.

Dėl motyvų irgi niekas neužsirašė, siūlau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107: už – 106, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-54) priimtas. (Gongas)

12.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-55 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome kitą klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-55. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Projektas labai trumpas: J. Olekas keičiamas Seimo nare I. Šiauliene. Toks frakcijos sprendimas. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Ar pritariame po pateikimo?

Dėl svarstymo niekas neužsirašė. Ar pritariame po svarstymo? Ačiū.

Siūlau balsuoti. Kas už šią pataisą?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai. Už – 104. Ačiū už vienybę. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP- 55) priimtas. (Gongas)

12.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-29 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-56 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, mielieji kolegos, šioje komisijoje norėtų sukeisti savo narius Liberalų sąjūdis. G. Steponavičius išbraukiamas ir įrašomas R. Andrikis. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, gal per tą laiką jūs pagalvojote, ar vis dėlto nevertėtų atsisakyti tos komisijos, kaip mes siūlėme ją tvirtinant, nes iš tikrųjų ji nelabai turės ką svarstyti ir nuolatinės komisijos požymių ten bus nedaug? Gal jūs galėtumėte pasakyti, kiek įsteigtos komisijos išlaikymas maždaug kainuoja Seimui, t. y. atlyginimo priedas vadovui, pavaduotojui, koks maždaug komisijos darbuotojų resursas, kiti pinigai, priskiriami komisijai, kad mes įsivaizduotume, kiek Seimas tuščiai išleidžia pinigų, juos numatydamas nelabai veikiančiai komisijai?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Ačiū už jūsų rūpinimąsi šitos komisijos reikalingumu. Seimo kolegos jau balsavo ir Seniūnų sueiga taip pat mano, kad šita komisija turės ką veikti, kad ji galės vykdyti ir parlamentinę kontrolę, ir Seimo teikiamų įstatymų projektai, ir Konstitucijos pataisa bus.

O jų išlaikymas? Jūs keliate tokius klausimus, kuriuos jūs puikiai išmanote. Priedas prie algos dėl to, kad yra komisijos pirmininkas ar komisijos pavaduotojas – 30–50 eurų, toks skirtumas. Patarėjo etatas, kuris priklauso Komisijų sekretoriatui, tai patarėjo etatu dirbantis (turi vieną etatą šita komisija) žmogus uždirba apie 600 eurų. Bet dėl komisijos narių, kaip jūs žinote, Sekretariate nedidėja patarėjų skaičius nė vienu asmeniu ir tie patys patarėjai, dirbantys komisijose, sėkmingai aptarnaus. Taigi mes čia tikrai didelių sąnaudų neturėsime, o papildomai ši komisija didelių išlaidų neturi vandeniui ar arbatai.

PIRMININKAS. Po pateikimo niekas neužsirašė dėl motyvų. Ar pritariame po pateikimo? Ačiū.

Po svarstymo? Ačiū.

Siūlau balsuoti už šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 90, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIII-56) priimtas. (*Gongas*)

12.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-36 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-57 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome kitą klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektą. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, dar vienas keitimas, ir iš karto, kad paskui sėkmingai dirbtume. G. Skaistė keičiama Seimo nariu R. Juška. Siūlau pritarti po pateikimo.

Tikriausiai galėčiau kartu pateikimo stadijoje atsakyti į gerbiamojo Seimo nario J. Razmos anksčiau man užduotą klausimą dėl įmokos, dėl šios delegacijos veiklos. Noriu pagarsinti, kad iki šiol Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje įmokos nebuvo. 2017 metams numatoma įmoka, kuri sudarys iki 8 tūkst. eurų. Taip pat šios delegacijos veiklai, kad ji galėtų atitinkamai vykdyti komandiruotes, komandiruočių limitas yra 2000 eurų. Jos reikalingumas dėl pabėgėlių, dėl kitų būsimų susitikimų, aš manau, svarbus ir reikšmingas, todėl Lietuvai, mūsų Lietuvos Respublikos Seimui ši delegacija svarbi. Žinodami jos svarbą, prašau pritarti pakeitimui narių, kurie teikia tokį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiti niekas neužsirašė. Siūlau pritarti po pateikimo. Ačiū. Siūlau pritarti po svarstymo. Ačiū. Siūlau balsuoti. Kas už šį nutarimą?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-57) priimtas. (*Gongas*)

12.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-22 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-58 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektą. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, mielieji kolegos, šiuo atveju būtų siūlomi du pakeitimai. Siūloma V. Alekną keisti A. Anušausko buvimu ir veikla šioje delegacijoje, o G. Vaičekas keičiamas J. Varkaliu. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Siūlau pritarti po pateikimo. Po svarstymo. Siūlau balsuoti už šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 95. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-58) priimtas. (*Gongas*)

12.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-59 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome kitą klausimą – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektą. Prašau. Pranešėja R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis Pirmininke, turėsime sąrašą labai gražios sudėties, labai išmintingų ir sąžiningų, atsakingai dirbsiančių Etikos ir procedūrų komisijoje Seimo narių: V. Čmilytė-Nielsen, A. Dumbrava, J. Džiugelis, G. Kildišienė, B. Matelis, A. Matulas, A. Norkienė, A. Palionis, A. Papirtienė, K. Starkevičius ir R. Tamašunienė. Prašau pritarti po pateikimo, kad tokios sudėties – 11 asmenų Etikos ir procedūrų komisija pradėtų savo veiklą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia užsirašęs Seimo narys J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų, pirmininke, ši komisija turi tokią išskirtinę reikšmę, nes ji nagrinės mūsų pačių bendruomenės klausimus. Ir labai svarbu, kad mes pripažintume jų kaip autoritetingiausių savo atstovų išvadas. Čia labai svarbi komisijos pirmininko figūra, kad tai iš tiesų būtų pats autoritetingiausias ir visų frakcijų galimai kaip toks pripažįstamas Seimo narys. Manau, kad šioje komisijoje taip tiesiog formaliai žiūrėti į vadovų dalybas gal ir nebūtina. Tai gal jūs galite atskleisti, kas numatomas šios komisijos vadovu? Ar tikrai mes galėsime matyti, kad jis atitinka mano paminėtas charakteristikas?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis kolega, iš tiesų jūs puikiai žinote, kaip yra sudaromos komisijos, kad jos pačios išsirenka savo pirmininką, kad Seniūnų sueiga rekomenduoja ir paskirsto galimas kvotas, kurios atitiktų taip pat ir atsižvelgiant į kompetenciją. Tai iš tikrųjų neslėpdama galiu sakyti, kad pirmininko pozicija yra siūloma Lenkų rinkimų akcijos atstovui, o pavaduotojo pozicija yra siūloma Valstiečių ir žaliųjų sąjungos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau užsirašiusių nėra. Siūlome pritarti po pateikimo. Ačiū. Svarstymas. Siūlau pritarti po svarstymo. Dėkoju.

Siūlau balsuoti už nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 11 Seimo narių. Nutarimas (projektas Nr. XIII P-59) priimtas. (*Gongas*)

Pertrauka iki pirmos valandos. Siūlome tuo metu išsirinkti tarpparlamentinių ryšių grupių pirmininkus, išnaudoti tą laiką tam.

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Galiu pasakyti? Atsiprašau, renkant grupių pirmininkus, labai prašyčiau Parlamentinės maldos grupės narius, kas užsirašė, irgi rinktis kažkuriame kampe, sakysime, čia, kur aš rodau.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Aš labai kviečiu Šiaurės Europos šalių grupės narius rinktis, kur aš dabar stoviu, prie Sekretoriato.

PIRMININKAS. V. Simulik.

V. SIMULIK (*MSNG*). Dėkoju, Pirmininke. Kviečiu Turkijos grupę, poną K. Starkevičių ir visus kitus ateiti prie scenos, ir Azerbaidžaną. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš prašau Gruzijos grupę ateiti čia, prie Sekretoriato, jeigu galima.

PIRMININKAS. Dėkoju. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Kviečiu Armėnijos grupės narius susirinkti prieš tribūną.

PIRMININKAS. Prašom.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū, Pirmininke. Grupę su Lenkijos Respublika kviečiu prie Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vietos, būtų geriausias dalykas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū.

Pertrauka

13.01 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Laba diena. Gerbiamieji Vyriausybės nariai, gerbiamieji ministrai, Seimo nariai, prašome užimti savo vietas. Norime pradėti Vyriausybės valandą. Leiskite priminti mūsų Seimo statuto 28 straipsnį, kad klausimai užduodami tokia tvarka: iš pradžių du klausimus gali užduoti Seimo opozicijos lyderis (gaila, dabar dar jo neturime), vėliau klausimus gali užduoti iš eilės visų frakcijų atstovai, pradedant nuo opozicinių frakcijų, atsižvelgiant į frakcijų dydį. Žodžiu užduodamų klausimų trukmė negali viršyti 1 minutės, o Vyriausybės nario atsakymas į vieną klausimą negali viršyti 2 minučių.

Pirmasis klausia G. Landsbergis. G. Landsbergio nematome. Žodį klausti suteikiu E. Gentvilui. Ruošiasi N. Puteikis.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Tikrai nepasisekė man, nes nei premjeras, nei energetikos ministras neatvyko. Tenka greitai pergaltuoti ir aš kreipiuosi į užsienio reikalų ministrą, visų pirma padėkodamas gerbiamajam Linui už gerą darbą. Pabandykite apibendrinti ketverius metus savo ministravimo, šios Vyriausybės ir jūsų asmeninės veiklos kartu su Prezidentu. Lietuva sustiprino savo reputaciją pasaulio bendrijoje, Europos Sąjungoje ar susilpnino? Mes kažkada buvome Vilniaus dešimtukas, kai kurių tarptautinių iniciatyvų lyderiai. Dabar formaliai tokių dalykų nebuvo. Laukiu jūsų atsakymo per 2 minutes. Labai svarbu, mano manymu, kaip atrodė Lietuva per šiuos ketverius metus.

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū už tokį gražų klausimą. Iš tikrųjų labai sunku per trumpą laiką taip išsamiai atsakyti. Aš gal porą momentų paminėsiu. Manau, kad per tuos ketverius metus išsiskyrė pora dalykų, kurie apskritai Lietuvos istorijoje yra išskirtiniai ir kuriuos Lietuva, čia ne tik mūsų ministerija, čia visa Lietuva išlaikė labai aukštais balais, ir tas įvertinta tikrai visų, net

ir pasaulyje tam tikra prasme. Aš turiu omenyje pirmininkavimą 2013 m. antrą pusmetį Europos Sąjungos Ministrų Tarybai ir turiu omenyje Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narystę 2014–2015 metais, kas tikrai yra unikalu, pirmą kartą tas buvo ir labai sėkmingai tas įvyko.

Šie du dalykai, manyčiau, labai stipriai įrašė dar ryškiau mūsų vietą pasaulyje ir Europoje, nes turime ir savo požymius, mus laiko tam tikra prasme ir ekspertais, gal kai kur laiko ir lyderiais. Tikrai čia nėra tų lenktynių užsiimti poziciją, svarbu padaryti darbą kokybiškai ir tada kiti įvertina. Jeigu spėjau per tą laiką, tai mėginu atsakyti į jūsų klausimą teigiamai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Klausia N. Puteikis. Ruošiasi V. Juozapaitis. Ar įdėjote kortelę? Gal tada galite per šoninį mikrofoną?

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu pasakyti E. Gentvilui, kad čia jų laikas baigėsi, o Valstiečių frakcijos laikas tik prasideda. Čia tiesiogine prasme, o ne perkeltine. Turiu omenyje, laikas klausti.

Aš noriu paklausti energetikos ministro gerbiamojo R. Masiulio, kokia dabar situacija Latvijoje dėl Inčukalnio dujų saugyklos ir kaip sekasi jūsų kadaise išdėstyti ir man padarę labai gerą įspūdį planai dirbti kartu su Latvija po to, kai baigsis „Gazprom“ pristomos Latvijai nenaudingos sąlygos? Kokia yra bendradarbiavimo perspektyva suskystintų dujų srityje su Latvija?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Klausimas labai aktualus dėl to, kad Latvijoje, kaip žinote, vyksta didelė energetikos pertvarka. Jie įgyvendina trečiąjį paketą, kurį mes jau įgyvendiname gana seniai. „Latvijas Gaze“ įmonė bus suskaidyta į kelias dalis. Prekyba bus atskirta į vieną įmonę, į kitą įmonę bus atskirta perdavimo tinklai ir Inčukalnio saugykla.

Inčukalnio saugykla yra natūralus mūsų terminalo brolis ir sesuo, kaip galima pavadinti, nes ten galima pasaugoti pigiai išsigytas dujas rinkoje, kai susiklosto palanki situacija. Iki šiol, kol „Gazpromas“ turėjo šios saugyklos nuosavybę, tai yra iki kitų metų balandžio mėnesio, jie darė visas kliūtis, kokios tik įmanomos, kad mūsų ten neįsileistų. Oficialiai buvo deklaruojama, kad leidžiama lietuviams saugoti dujas, bet buvo pateikiamos sąlygos, iš kurių galėčiau vieną paminėti, kad prieš 30 dienų mums reikėtų pasakyti „Latvijas Gaze“, kad mes norime naudoti dujas iš saugyklos. O tai dabartiniame energetikos pasaulyje yra neįmanoma, tą reikia daryti per vieną, daugiausia dvi dienas.

Su Latvijos Vyriausybe mes intensyviai kalbame, ir latviai turi didelį interesą išnaudoti saugyklą, „Gazpromas“ mažina apimtis toje saugykloje. Jie į lietuvius žiūri kaip į natūralų ir perspektyvų partnerį. Aš tikiuosi, kad artėjant balandžio mėnesiui Latvijos interesas augs ir augs, nes jiems reikia pajamų, o mums reikia saugumo. Pavyzdžiui, kad ir dabar matome tokią situaciją, kad mes galėtume daugiau gaminti elektros, nes kainos rinkoje susiklostė ganėtinai palankios, bet su „Gazpromu“ nepavyksta lanksčiai susitarti dėl greito dujų tiekimo. Terminalo dujos yra kontraktuotos tiek, kiek yra numatyta gaminti, bet pikui padengti, jeigu norime truputį daugiau gaminti, mes paprašėme latvių pagalbos, o jie tą patį sako – po trisdešimt dienų mes galbūt jums ir duosime. Jeigu mums pavyks pasiekti tokių susitarimų, manau, kitais metais daugiau dujų padėsime į Inčukalnį ir jau kitų metų pabaigoje, kai bus elektros vartojimo pikas, turėsime tą lankstumą. „Gazpromas“, deja, iki šiol nėra patikimas partneris.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas kultūros ministrui, ko gero, jau paskutinis šioje kadencijoje. Sveikinu jus sulaukus ramybės. Pabaigoje toks tikrai nepiktas klausimas: kokia padėtis dabar yra su Gedimino kalnu, kas yra padaryta ir ką jūs paliekatė naujai Vyriausybei, kas už tai turės atsakyti ar lėšas generuoti? Žodžiu, kokia situacija? Ačiū.

Š. BIRUTIS. Ačiū už klausimą. Iš tikro tas klausimas jau nemažai aptartas ir spaudoje. Nuo pavasario mes aptarinėjame tą klausimą. Klausimas yra labai rimtas. Ne veltui aš vasarą Vilniaus miestui siūliau skelbti ekstremalią situaciją, ją tikrai reikėjo skelbti. Nėra pavojaus žmonėms, bet yra pavojus turtui ir valstybės simboliui. Tačiau buvo, švelniai sakant, pasityčiota iš to ir pasakyta, kad čia nieko tokio nėra ir vilniečiai tegul ramiai miega. Tai ėmėmės kitų priemonių.

Kodėl ekstremalią? Todėl, kad būtų galima tada skirti valstybės rezervo lėšas. Biudžete lėšos nebuvo numatytos kalnui tvarkyti, tai čia vienas dalykas. Kitas dalykas, galima tada sparčiau, nesilaikant viešojo pirkimo procedūrų, vykdyti darbus. Tas nebuvo padaryta.

Dar buvo imtasi viešojo pirkimo procedūrų, jos, be abejo, užtrunka. Buvo nupirkti rangovai, paimti pinigai. Paėmėme pinigus iš kitų objektų, bet vėl iš tos pačios biudžeto eilutės, tai yra iš Nacionalinio muziejaus, kuriam priklauso kalnas, 300 tūkst. eurų. Ir buvo pradėta daryti. Buvo suburta pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje tikrai kompetentingų žmonių grupė su konsultantais iš užsienio, atlikti visi tyrimai, darbų seka sudaryta.

Kol nėra pašalę, rimtų darbų daryti negalima. Ko gero, patys rimčiausi darbai bus daromi kitais metais. Kitų metų biudžete yra numatyti papildomi pinigai kalnui tvarkyti.

Manau, kitų metų pavasarį kalnas bus sutvarkytas, bet ne taip, kaip buvo tvarkomas iki šiol, per tuos 25 nepriklausomybės metus. Dabar, matyt, bėdos išlindo, ir tie tuneliai, kurie užkasti, vanduo, šaltiniai, kurie buvo užtvirti statant Valdovų rūmus ir t. t., ir t. t. Bėdų tikrai yra, bet jos valdomos, ir bus sutvarkyta.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už atsakymą. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi E. Jovaiša.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami XVI Vyriausybės ministrai, Ministro Pirmininke nėra. Ačiū, natūralu, kad jūs padarėte nemažą indėlį į Lietuvos raidą, ekonomiką, socialinę raidą, tai visiškai natūralu ir pagirtina. Dar kartą ačiū.

Natūralu, kad mes visi, eidami į priekį, darome klaidų, ypač einant ministro pareigas pasi-taiko tų klaidų. Jeigu būtų galima su dabartiniu patyrimu ir pamokomis grįžti ketverius metus, prašom pasakyti, klausimas kiekvienam trumpas: kokių klaidų daugiau nedarytumėte? Po viena atsakymą būtų tikrai malonu išgirsti. Tas jūsų atsakymas gali tarnauti tam tikra prasme tiems, kurie dar bus ministrai, kad jie žinotų, kurioje vietoje galima laukti klaidų ir, kas blogiausia, pa-darius klaidą, jos netaisyti. Klausimas visiems, jeigu galima, labai trumpas. Nuo finansų ministro pradėsime, nes jis – svarbiausia persona. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Kadangi aš dirbu nepilnus pusę metų, manau, didelių klaidų tiesiog neturėjau galimybės padaryti. Palinkėčiau ir kitam ministrui taip pat atsakingai žiūrėti į viešuosius finansus, į jų tvarumą, į mūsų finansų sistemą, stabilumą ir tikrai prisidėti prie to, kad valstybės biudžeto lėšos, taip, kaip jos panaudojamos, investicijos iš valstybės biudže-to, investicijos iš Europos Sąjungos fondų prisidėtų prie to, kad mūsų ekonomikos augimas būtų nuosaikus, kad augtų mūsų BVP, kad mes turėtume pajamas, kurias galėtume surinkti, kad ne-reikėtų įvesti naujų mokesčių ir kad mūsų žmonės galėtų užsidirbti, turėti darbą, gyventi gerai, ir pensijas mes galėtume didinti toliau taip, kaip žmonės tikisi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Jovaiša. (*Balsai salėje*) Ruošiasi S. Gentvilas. Vienas klausimas. Atsiprašau. Prašom. (*Balsai salėje*)

K. GLAVECKAS (LSF). (...) klaidą savo pripažintų, nes tai gali būti pamoka kitiems. Labai trumpai, kelis žodžius gali visi pasakyti arba bent jau dauguma. Jurgi, tu nesinervink!

PIRMININKĖ. Ar dar turite papildyti klausimą? (*Balsai salėje*) Priimame kaip pastabą. Ačiū. Klausia E. Jovaiša. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamoji ministre, pastaruoju metu man dažnai tenka bendrauti su mokytojų profsąjungų atstovais. Aš skaičiau tą raštą, kur iškilmingai pasižadėta didinti atlygini-mus po 2017 m. sausio 1 d. Ten turėjo būti numatyta maždaug 35 mln. eurų. Mano klausimas ir mokytojų atstovų klausimas, ar tie pinigai yra įskaičiuoti į būsimą biudžetą? Tai vienas.

Ir dar vienas mano klausimėlis. Ar bus vykdoma tai, kas turėjo būti vykdoma mokytojų at-žvilgiu iki šių metų pabaigos, ar numatyti pinigai? Ačiū.

A. PITRĖNIENĖ. Ačiū, gerbiamas komiteto pirmininke, už abu klausimus. Dėl šių metų – la-bai trumpas atsakymas, nes tiek, kiek buvo numatyta šių metų biudžete, visi tie pinigai yra gauti, jokių trikdžių tikrai nėra, ir metai baigsis tikrai gerai, jokių problemų čia nėra.

Dėl pažadų nuo sausio 1 dienos – kad neliktų mokytojų atlyginimų žirklių koeficiento. Po-reikis, kaip jūs ir minėjote, yra 35 mln., jų biudžete šiandien nėra. Yra 24 mln. paskirti tam, kad išlaikytume tą pakeltų atlyginimų dydį, kurie buvo kelti per 2015 ir 2016 metus. Mes ne viena kartą mokytojams pakėlėme atlyginimus ir tam, kad išlaikytume, reikia 24 mln. Jie yra paskirti. 35 mln. papildomai paskirta nėra, bet mūsų dar senosios sudėties komitetas yra įregistravęs biu-džeto pataisas Seime dėl mūsų įstatymo, ir Seimas (jau dabar jūsų sudėties) balsuodamas apsi-

spres, jeigu jau naujoji Vyriausybė neįtrauks papildomai 35 mln. Taigi viskas dabar jau yra jūsų rankose. Mes esame palikę viską, kad jūs galėtumėte tuos 35 mln. paskirti, kad žirklių neliktų.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji ministre. Norite papildyti?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš norėčiau papildyti ir, atsiprašau, paaiškinti. Tie 35 mln. negalėjo būti suplanuoti biudžete, nes biudžetas planuojamas remiantis teisės aktais, t. y. įstatymais ir kitais įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais. Kadangi nebuvo priimtas joks įstatymas ar teisės aktas, kuriuo remdamiesi mes galėtume planuoti kitų metų biudžete didinti atlyginimus, mažinti ir naikinti tas šakutes, biudžete ir nebuvo suplanuoti pinigai.

A. PITRĖNIENĖ. Jeigu galėčiau dar?

PIRMININKĖ. Prašau.

A. PITRĖNIENĖ. Tikrai taip. Aš tikrai pritariu kolegei finansų ministrei. Įstatymo pataisos yra įregistruotos, netgi pateikimo stadija yra pereita. Faktiškai dabar viskas yra jūsų rankose.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi T. Langaitis.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena. Norėčiau užduoti klausimą gerbiamam energetikos ministru R. Masiuliui. Visų pirma, norėčiau padėkoti už sėkmingą kadenciją ir šiek tiek paklausti apie darbų tęstinumą. Jūs ką tik pabaigėte rengti Energetikos strategiją, ir šiuo metu būsimieji valdantieji kalba apie ministerijos naikinimą ir galimai darbų perdavimą Ūkio ministerijai. Du susiję klausimai. Kaip matote šitos Energetikos strategijos, kurią jūs rengėte, perėmimą ir kaip matote interesų konfliktą, kad būsimas ūkio ministras yra iš Jonavos, ir jūs, kaip ministerija, esate paskūsti Europos Komisijai „Achemos“ vardu dėl dujų terminalo? Dėkui.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Nenorėčiau komentuoti dėl asmenybių ir interpretacijų. Dėl paties darbo: Energetikos strategijos gairės yra patvirtintos ministro įsakymu. Pagrindiniai principai, kurie išdėstyti tose gairėse, sutampa su tuo, ką faktiškai visos politinės partijos Lietuvoje deklaravo kaip esminius energetikos darbus. Tikiu, kad energetika dar ketverius metus bus ta sritis, kur bus bendras pagrindinių politinių partijų sutarimas dėl svarbiausių veiksnių. Kuo mes galime didžiuoti, kad energetika yra tas jungiantis veiksnys jau aštuoneri metai, nepaisant politinių pasikeitimų. Darbų tęstinumas buvo užtikrintas – tai parodo valstybės vienybę ir prioritetų vertinimą. Aš optimistiškai žiūriu į tai, kad tos gairės bus įgyvendintos, nes esminių prieštaravimų nemačiau nė vienoje politinėje darbotvarkėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū ministrui už atsakymą. Klausia T. Langaitis. Ruošiasi V. Gailius.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, noriu kreiptis į ūkio ministrą E. Gustą. Noriu jūsų paklausti, kokie yra pagrindiniai neužbaigti darbai Ūkio ministerijoje, kuriuos, jūsų manymu, reikia prioretizuoti būsimam ūkio ministrui, kuriuos yra svarbiausia užbaigti? Dėkui.

E. GUSTAS. Dėkoju už aktualų klausimą. Matyt, yra tęstiniai dalykai, kuriuos iš tikro reikia tęsti, plėtoti ir judėti į priekį. Be jokios abejonės, neužbaigtas procesas yra priežiūrinių funkcijų konsolidavimas, tai yra gana didelis ir svarbus darbas. Lygiai taip pat reikia įvykdyti licencijų išdavimo tvarkos peržiūrą. Taip pat nemažai teisės aktų, kurie dabar Seime svarstomi, yra, kad palengvintų licencijų išdavimą ir gavimą verslo subjektams. Matyt, tai antras darbas. Vyriausybė pritarė Valstybės skolos įstatymo pataisoms ir dabartinės sudėties Seimo, matyt, yra uždavinys šitas įstatymo pataisas priimti tam, kad būtų galima drausti eksporto garantijas. Šitos pataisos leis. Žinoma, nuolatinis darbas yra administracinės naštos verslui mažinimas, įvairiausios priemonės. Matyt, šitie dalykai yra tęstiniai, jie turi būti tęsiami ir turi būti judama į priekį.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, ministre, už atsakymą. Klausia V. Gailius. Ruošiasi A. Gumuliauskas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mano klausimas laikinajai žemės ūkio ministrei. Gerbiama ministre, Ministras Pirmininkas, Vyriausybės nariai, kuriojantys tą sritį, pristatė šiais metais įdiegtą naują apskaitos sistemą, administruojamą mokesčių administratoriaus, važtaraščių apskaitos informacinę sistemą. Jūsų vadovaujamos ministerijos biudžetinė įstaiga Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos lapkričio viduryje visiems ūkio subjektams, tiekiantiems rinkai augalų apsaugos priemones, išsiuntė grasinantį imperatyvų nurodymą pateikti duomenis apie visus asmenis, kurie pirko iš šių ūkio subjektų augalų apsaugos priemones, nurodyti jų duomenis, pirkimo vietą, būstinės vietą ir nupirktų produktų kiekį. Šis įsakymas 13 metų neveikė ir atsirado toks imperatyvas, peržengiantis ministro įsakymo

ribas, tik dabar, baigiantis kadencijai. Ar šiai institucijai nepasiekiami valstybės techninė pažanga – mano paminėta važtaraščių apskaitos informacinė sistema, ar tai yra noras išsinešti išeinant iš esmės, mano nuomone, komercinę paslaptį sudarančią informaciją?

V. BALTRAITIENĖ. Tikrai nesu susipažinusi, nemačiau nė vieno tokio laiško ir iš ūkininkų ar iš kokių nors asmenų negirdėjau tokių skundų. Iš jūsų pirmą kartą girdžiu. Vadinasi, turbūt nėra labai masiškai tai paplitę, bent iki manęs nepriėjo. Išsinešti kokių nors komercinių paslapčių niekas nesirengia, nes kol kas keičiasi tik ministerijos vadovybė, o ne Augalininkystės tarnyba. Iš tikrųjų pažadu pasiaiškinti, kas ten yra, bet tikrai pirmą kartą iš jūsų girdžiu, nes nė mūsų socialiniai partneriai dėl to nesikreipė. Neturiu tos informacijos, kad kas nors būtų buvę. Kaip? (*Balsas salėje*) Nesuprantu, ką jūs norite tuo pasakyti. Aišku, kad pasiekiami...

V. GAILIUS (LSF). Naudotis informacinės...

PIRMININKĖ. Ačiū. Gal diskusijas nutraukime, klausime toliau. Žodį suteikiu A. Gumuliauskui. Prašom paklausti. Ruošiasi J. Razma.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Norėčiau paklausti susisiekimo ministro. Periodo prieš rinkimus toks lokalaus pobūdžio klausimas. Šiaulius suskaldė viaduko statybos klausimas. Vieni sakė, kad tai yra realus siekis, kiti aiškino, kad tai rinkimų triukas. Sakykite, kokia yra reali šitos problemos situacija ir, jeigu ji yra, kokios perspektyvos?

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū už klausimą. Norėčiau pasakyti, kad vienas iš transporto logistikos srities prioritetų buvo naikinti vieno lygio sankryžas, kur susikerta automobilių keliai su geležinkeliu, nes tie ruožai yra ypač avaringi, ir mes prarandame daug gyvybių ir technikos kaip tik dėl tokių vieno lygio sankryžų buvimo. Pažangą padarėme, taip pat yra noras padaryti ir Šiauliuose, tačiau bet koku atveju tai yra Šiaulių miesto projektas. Tai nėra respublikinio masto arba reikšmės projektas. Susisiekimo ministerija, bent jau man esant, yra pasirengusi šitą projektą teikti iš dalies finansuoti iš europinės paramos. Be jokios abejonės, kofinansavimas tektų miestui, tačiau miestas turi priimti tam tikrą sprendimą. Jeigu taryba nelaimina šito projekto ir nepradedama proceso, jis nukeliamas ilgam laikui. Netgi, jeigu būtų teigiamas tarybos sprendimas, manau, kad projektavimo darbai, galbūt žemės paėmimo visuomenės reikmėms, poveikio aplinkai vertinimas taip pat užimtų tam tikrą dalį, bet tada atsirastų reali viltis tokių viadukų pastatyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma. Ruošiasi D. Kepenis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ūkio ministre, turbūt jau ne paslaptis, kad jūs nebesate socialdemokratų siūlomas į vėl šiai partijai tekusias šios ministerijos vadovo pareigas. Minimais tiesiogiai išrinktas Jonavos meras kaip galimas kandidatas. Sakykite, kodėl jūs nebesate siūlomas? Ar būta partijos konkrečių priekaištų dėl jūsų veiklos, ar dėl to, kad jūs nesate A. Butkevičiaus įpėdinis socialdemokratų pirmininko kėdėje? Esant pastarajai aplinkybei, ar jūs nemanytumėte, kad tokiu atveju Socialdemokratų partija, kuri dėl šio sprendimo sukėlė naujus tiesioginius merų rinkimus Jonavoje, neturėtų iš savo pinigų padengti tas rinkimų išlaidas?

E. GUSTAS. Gerbiamas Seimo nary, dėl mano kandidatūros klausimas ne man. Tai yra partijos vadovybei ir partijos vadovybė priimta sprendimus.

Antras dalykas, dėl to, ar meras turėtų būti, ar ne. Aš manau, kad visi kompetentingi žmonės, kurie gali eiti pareigas, tikrai gali jas eiti.

Dėl mano darbo. Aš partijos vadovybės ir partijos priekaištų nesu gavęs.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi A. Gelūnas.

D. KEPENIS (LVŽSF). Nematau čia... Tiksliau, nežinau, kas gali atsakyti į klausimą apie žmogaus sveikatą, tačiau suprantu, kad jeigu norime išspręsti klausimą, reikia visiems pavadinti daktus vienodais vardais. Vakar stebėjome, nagrinėjome sveikatos biudžetą ir ten, kur yra eilutė dėl asmens sveikatos, po tuo sakiniu slypi ligoninės, vaistai, gydymo procedūros. Ten visiškai neturima mintyje to, ką Pasaulinė sveikatos organizacija supranta kaip tikrą sveikatą, tai yra sveiko maisto, fizinio aktyvumo, doros, darnaus dvasinio gyvenimo, nerūkymo, negirtavimo. Ten apie tai nekalbama. Tai daliai, kurioje kalbama apie sveikatą, teskiriama galbūt pusė procento nuo viso biudžeto. Kaip taip atsitiko: kuo daugiau pinigų skiriame sveikatai, tuo daugiau turime ligų? Gal galite paaiškinti, kodėl ta tendencija niekaip nesustoja ir kada mes pavadinsime daktus savo vardais? Ačiū.

PIRMININKĖ. Patikslinkite, kas turėtų atsakyti.

D. KEPENIS (LVŽSF). Aš jau minėjau, kad sveikatos ministro čia tiesa, bet yra žmonių, kurie dirbę Sveikatos ministerijoje, ir žino atsakymus į tą klausimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Nėra norinčių atsakyti.

E. GUSTAS. Aš, kaip laikinai einantis sveikatos apsaugos ministro pareigas, galiu pasakyti, kad į jūsų klausimą, kuris yra gana platus, aš šiandien tikrai jums neatsakysiu, nes esu laikinai einantis ne visai mėnesį, bet raštu jūs šitą atsakymą gausite.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi E. Pupinis. Prie kito mikrofono, ko gero, jums paklausti nepasiseks, teks eiti prie šoninio.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Klausimą adresuojau kultūros ministrui. Gerbiamas ministre, turbūt vienintelis iš kultūros ministrų išbuvote visą kadenciją. Mano klausimas būtų retrospektyviu žvilgsniu žvelgiant į kultūros finansus: kaip galėtumėte pasakyti, kokia dinamika buvo – gerėjo, blogėjo, kokioms konkrečiai sritims gerėjo ir kaip sekėsi įsisavinti struktūrinių fondų pinigus, čia irgi tokia naujovė kultūros srityje? Koks būtų jūsų komentaras? Ačiū.

Š. BIRUTIS. Ačiū, gerbiamas kolega. Nepaisant vieno nuo jūsų į dešinę sėdinčio kolegos kenkimo, iš tikro man visą kadenciją pavyko pirmą kartą per 26 metus išbūti kultūros ministru.

Dabar atsakant į jūsų klausimą. Man labai smagu, kad šioje Vyriausybėje buvo supratimas ir buvo suprasta, kad kultūra tai nėra tiktai puošmena, žaisliukas, t. y. politika, tai yra veiksnys, labai stipriai įtakojantis socialinę ir ekonominę valstybės raidą.

Dėl lėšų. Dėmesys kultūrai irgi buvo parodytas, nors deklaruojamas dėmesys kultūrai buvo visą laiką, tačiau tokia aiškiausia išraiška yra finansai, ir per paskutiniuosius ketverius metus finansai kultūrai stipriai padidėjo. Tai Europos Sąjungos lėšos – tiesiogiai 188 mln. eurų, tai nėra tikrai daug, bet mums pavyko sudaryti tarpinstitucinį veiklos planą „Kultūra“, į kurį įtrauktos visos žinybos, faktiškai visos ministerijos ir tam yra skirta 439 mln. eurų. Tai yra tikrai ženklų ir stebime, kaip tas planas vykdomas. Galiu pasakyti, kad neblogai, ir paskutinį tašką su struktūriniais fondais faktiškai padedame šiandien. Visi projektai juda, pirmieji išmokėjimai jau daromi.

Toliau atlyginimai – labai svarbus klausimas. Galiu pasakyti, kad atlyginimai padidėjo 5,3 bazinio atlyginimo ir regionuose kultūros darbuotojų atlyginimai išaugo apie 50 %, t. y. irgi pirmą kartą per nepriklausomos Lietuvos metus.

Toliau GPM – meno kūrėjo statusą turintys žmonės 2 % gali naudoti dabar arba jiems gali būti paskiriami.

Paveldotvarka, faktiškai turiu apgailestauti, kad pinigai išlieka gana nedideli, bet per šią kadenciją juos pavyko padvigubinti. Šiuo metu Paveldosaugos programai skiriami pinigai sudaro 3,2 mln. eurų. Taip pat pasakysiu, kad padvigubinome asignavimus, skiriamus dokumentų, tai yra knygų, įsigijimui bibliotekose.

Turbūt pakankamai pasakiau. Jeigu paimsime bendrai, tai Kultūros ministerijos asignavimai padidėjo nuo 88 mln. iki 128 mln. eurų. Bet tai apima daugiau įstaigų, taigi bendras padidėjimas, faktiškai didžiausias po krašto apsaugos, siekia daugiau kaip 50 % biudžeto asignavimų, padidėjo daugiau kaip 50 %. Galiu pasidžiaugti, kad kultūrai gatvė, kelias nutiestas, tikiuosi, kad šis Seimas, dabar dar labiau atkreipęs dėmesį, įkūręs atskirą komitetą, tikrai judės pirmyn, nes darytinų darbų dar yra daug.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiamas ministre. Klausia E. Pupinis, ruošiasi J. Džiugelis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti susisiekimu ministro dėl Vilnius–Utena magistralinio kelio situacijos. Noriu tiksliai paklausti, kokia dabar situacija, ar galima nurodyti kokius terminus, kada prasidės darbai, arba galbūt kas nors vyksta su projektavimu? Norėčiau konkretesnės informacijos dėl šio klausimo.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas parlamentare, už klausimą. Kaip žinome, kelio Vilnius–Molėtai platinimo, asfaltavimo ir gerinimo projektas pragulėjo Seime daugiau negu pusantrų metų vien dėlto, kad išspręstume klausimą – darome ar nedarome. Dėl to tenka tik apgailestauti. Dėl įvairių politinių intrigų mes praradome laiko, bet galiausiai Seimas leido vykdyti

projektą apribodamas finansus, nors mes tikruosius finansus ir projekto kainą sužinosime tik po konkurso. Ačiū Seimui, kad leidote pradėti.

Iš kitos pusės, Seimas priėmė dar vieną punktą, kad konkurso nuostatos arba konkurso sąlygos dėl šito projekto turėtų būti aprobuotos Seime. Dabar yra tokia padėtis, kad konkurso sąlygos arba projektas yra paskelbtas internete, kur pastabas gali teikti visi suinteresuoti – įstaigos, įmonės, bendruomenės, piliečiai, šiais metais susumuosime pasiūlymus, juos įvertinsime ir atnešime, aš tikiuosi, Susisiekimo ministerija atneš į Seimą. Seimas iš naujo jas svarstys, keis, nekeis, komitetuose svarstys, ir jeigu tai pavyks padaryti operatyviai, aš manau, kad išrinkti žmonės, būdami arčiau realybės, tą padarys greičiau. Tik būtų pageidavimas bent per ateinančių metų pirmąjį ketvirtį paskelbti tikrąjį konkursą, per mėnesį, du, jeigu nebus apskundimo, o greičiausiai jis bus, kadangi projektas didelės vertės, vadinasi, konkurso sutartį, matyt, būtų galima pasirašyti gegužės mėnesį. Tai pats geriausias laikas pradėti statybos darbus. Čia toks optimizmas, bet realizmas gali pasirodyti kitoks.

Aš labai kviečiu Konservatorių frakciją, kuri įkalė tą papildomą sąlygą suderinti konkurso nuostatas, kurios yra viešai visada skelbiamos, gauti Seimo aprobavimą, galbūt atšaukti tą reikalavimą, tada procesas kur kas greičiau vyktų.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia J. Džiugelis, ruošiasi S. Jovaiša.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū. Kaip žinote, nuo 2010 metų Lietuva yra ratifikavusi Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją, kurioje aiškiai yra sakoma, kad ministerijos privalo konsultuotis su neįgaliųjų nevyriausybinėmis organizacijomis, atstovauti negalią turinčių žmonių interesams. Klausimas yra socialinės apsaugos ir darbo ministrei ir švietimo ministrei – kiek kartų per jūsų kadenciją vyko tokios konsultacijos? O jei nevyko, nes žinau, kad lyg ir ne, dėl kokių objektyvių priežasčių nėra konsultuojamasi? Ačiū.

A. PABEDINSKIENĖ. Dėkoju gerbiamam Seimo nariui už klausimą. Kartu visus parlamentarus noriu pasveikinti su nauja pradžia.

Gerbiamas Justai, noriu pasakyti, kad prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos yra Neįgaliųjų taryba, ir aš pati ne vieną kartą esu joje dalyvavusi. Deleguoti yra septyni viceministrai iš septynių ministerijų, nes mes manome, kad šitas klausimas yra labai svarbus ir jis yra horizontalus. Ne visą laiką mums pavykdavo galbūt surasti tuos bendrus atsakymus, kad tenkintų ir negalią turinčių žmonių organizacijas, ir atitiktų mūsų galimybes. Tačiau tų konsultacijų tikrai yra labai daug. Rengdami teisės aktus, Neįgaliųjų reikalų departamentas ir mūsų skyrius, kuris yra Socialinės aprėpties departamente, visada kviečiasi žmones. Tikslaus skaičiaus aš tikrai jums negalėčiau pasakyti, bet tikrai tos diskusijos, konsultacijos ir galimybės išsakyti savo nuomonę negalią turinčių organizacijų atstovams yra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar papildoma švietimo ministrė.

A. PITRĖNIENĖ. Ačiū už klausimą. Gerbiamas kolega, tai, ką jūs sakote, nėra tiesa, nes tai net negalėtų būti tiesa. Beveik dešimt metų buvo svarstoma Sveikatos ir lytiškumo bendroji programa. Mums per pusantrų metų šiaip ne taip pasisekė ją suderinti, kur dalyvavo visų lygių suinteresuotos grupės, tai yra ir asocijuotos, ir nebūtinai, ir sveikatos, ir vaikų su negalia. Mes pirmieji 2016 metais atkreipėme dėmesį ir sukūrėme pirmuosius dokumentus dėl vaikų autistų, dėl kitų dalykų. Visose darbo grupėse, kur buvo svarstomos vaikų su negalia arba hiperaktyvių vaikų programos, ugdymas, galimybės ar mokyklos aplinka, pritaikymas visada... Nėra. Dabar jau tokios patirties neraste niekur. Visada yra atstovaujama atitinkamoms suinteresuotoms grupėms, nes šiandien visų žmonių aktyvumas yra labai išaugęs ir tuo reikia džiaugtis. Pabandytume neįtraukti į kokią nors darbo grupę, tikrai tuoj pat būtų spaudoje, tuoj pat dar kur nors, tikrai tai yra net neįmanoma, nes pačios suinteresuotos grupės yra labai aktyvios. Dėkoju jiems už tai, kad jie tal-
kino dirbant ir kuriant programas.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsamų atsakymą. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi K. Mažeika.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju pirmininkei. Aišku, kiekviena Vyriausybė palieka ir gerų darbų. Yra ir tokių, kurie nepradėti arba nebaigti. Gerbiamajam ministrui Rimantui noriu padėkoti, lyg ir Beržinkos kelias pajudėjo. Bet aš noriu vieną rimtą klausimą dėl nacionalinio stadiono sta-

tybos. Kokia padėtis dabar yra šiuo klausimu? Kaip ten akumuliuojamos lėšos? Dabar tas stadionas lyg ir turi vadintis kompleksu. Nežinau, kas iš ministrų galėtų imtis atsakyti, galbūt net ir gerbiamasis Juozas, kaip su futbolu labiau susijęs, ar finansų ministrė. Labai prašyčiau. Dėkoju.

J. OLEKAS (LSDPF). Labai atsiprašau. Iš tikrųjų yra ir Vyriausybės dėmesys, ir Vilniaus savivaldybės. Aš dabar negalėčiau pasakyti, kokios stadijos yra sprendimo esmė, bet iš principo priimtas bendras sutarimas, pasirašytas susitarimas tarp Vyriausybės ir miesto, kad ten iškils kompleksas, kuriame bus ir stadionas, ir treniruočių aikštynai, ir sutvarkyta aplinka. Pasitikslinsiu, kitą kartą galėsiu atsakyti konkrečiau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Startas kada, įdomu. (*Balsas salėje: „Kito karto nebus!“*) (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi R. Šarknickas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Iš tiesų klausimas yra susisieki-
mo ministrui. Kaip žinote, projektas „Rail Baltica“ lyg ir sėkmingai gavo net ir tolesnį finansavi-
mą. Bet klausimas, kokias išskirtumėte tris pagrindines problemas (jas identifikotumėte), kurių
buvo iki šio etapo? Ir kiek tai susiję, kiek turėjo įtakos „Lietuvos geležinkelių“, kaip valstybinės
įmonės, ar administracija, ar tam tikri asmenys? Galbūt turite kokių nors rekomendacijų nauja-
jam ministrui ir mums, visiems Seimo nariams. Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Iš tikro projektas „Rail Baltica“ –
vienas iš šešių europinių projektų, kurie laikomi labai svarbūs visai mūsų Europos Sąjungai. Jis
patenka tarp prizininkų, tarp pirmos antros vietos pagal svarbumą iš tų šešių atrinktų. Iš tikrų-
jų, jeigu iš pradžių buvo abejonių, ar Lietuva pateiks ir pagrįs finansavimo poreikį, tai galiu jus
užtikrinti, kad visas numatytas nacionalinis lėšų vokas buvo tinkamai pagrįstas ir jau yra iš da-
lies pasirašytos sutartys su Europos Komisija dėl šio projekto finansavimo periodu nuo 2014 iki
2020 metų. Šio periodo neužteks tam projektui įgyvendinti. Jis turės turėti tęsinį ir ateityje, iki
2025 metų.

Lėšų apimtis yra iš tikrųjų didžiulė. Nuomonių dėl šio projekto, be jokios abejonės, buvo
įvairių. Bet AECOM, britų, atlikta studija parodė, kad tokį projektą įgyvendinti tikslinga. Geopol-
itinė padėtis mums diktuoja tam tikras sąlygas, į kurias negalėtume neatsižvelgti. Taigi, jeigu tu-
rime finansų integraciją, jeigu turime energetinę integraciją su žemynine Europa, tai natūralu,
kad turime turėti integraciją ir transporto srityje. Šis projektas turi ne tik ekonominį aspektą – jis
turi ir šalies gynybinį aspektą. Dėl to jis gauna 85 % finansavimą ir kofinansavimas iš valstybės –
tik 15 %. Įvertinkime tai, kad su partneriais sutarėme, kad PVM, kuris sudaro 21 %, grįš valstybei.
Kitaip sakant, šitas projektas, skaičiuojant ekonomiškai, iš principo valstybei labai naudingas eko-
nomine prasme.

Aš manau, kad jis vyks sėkmingai, nepaisant atskirų pareigūnų nuomonių. Yra politinis
sprendimas, prie kurio turės prisitaikyti visi, kas jame dalyvaus ir kas jį vykdys.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi D. Šakalienė.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Problemų ten yra daugiau nei trys. Aš atsiprašau, gal galėčiau, pir-
mininke, papildyti.

PIRMININKĖ. Prašome trumpai.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Viena iš didžiausių problemų – tai ūkininkų, miškininkų nuosavy-
bės padalinimas kartais į dvi dalis arba sudarymas tam tikrų nepatogumų prieiti prie savo žemės.
Atsirias poreikis tiltų, pervažų, kas turės būti padaryta skirtingais lygiais. Turės vykti žemės kon-
solidavimo dalykai. Su Žemės ūkio ministerija ir su dabartine ministre mes buvome aptarę kai
kuriuos principinius dalykus ir numatę netgi pinigų žemės konsolidavimui vykdyti, kad ūkinin-
kai galėtų pasikeisti savo nuosavybę skirtingose bėgių pusėse. Šitos problemos bus didžiausios.

Labai didelė problema atsiranda, nors savivaldybės specialiajam planui jau pritarė, ir aš
džiaugiuosi, kad tenka palikti suderintą specialųjį planą, tačiau, nepaisant to, bus gyvenviečių,
kur dėl triukšmo kils problemų, kitų nepatogumų kils. Tiesiog reikės dirbti kartu su savivaldybė-
mis ir spręsti detalaus projektavimo metu visas šias lokalias problemas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū, ministre. Klausia R. Šarknickas. Jums teks tikriausiai per šoninį
mikrofoną paklausti.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Veikia. Visų pirma aš norėčiau padėkoti visiems ministrams už indėlį Lietuvai. Klausimas populiariausiam šiandien susisiekimui ministru. Kelias Alytus–Kaunas. Labai dėkoju, kad rengėte susitikimus su tais merais tame kelyje Alytus–Prienai. Noriu paklausti, kokios stadijos yra šis klausimas, nes dėl kelio daug metų yra problemų?

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų aš su jumis sutinku, kad tas kelias yra labai svarbus. Be jokios abejonės, turi būti atsižvelgta ir į ūkininkų, kaimo bendruomenių, miestų poreikius ir turi būti randamas konsensusas. Ką mes bandome padaryti, tą patį darėme, jums gerai žinoma, Prienų atkarpoje ir praeitą savaitę. Mes visą laiką stengiamės surasti kompromisą, geriausią variantą, ekonomiškai patraukliausią ir žmonėms priimtinausią. Jeigu bus, o jau toks konsensusas sutartas dėl visų etapų, tai projektavimo darbai prasidės kitais metais ir metų gale galima tikėtis... Kai kurie darbai yra, tiesą sakant, ir padaryti, jums žinomi. Matyt, tuo keliu dažniau važinėjate negu aš. Aš žinau tik apie atskirus epizodus. Kai kurie darbai padaryti, kai kur reikalingi projektavimo darbai, realiai įgyvendinimo procesas – kitais metais.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Paskutinė klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Veikia. Labai gerai. Iš tikrųjų noriu pasakyti vieną labai trumpą pastabą švietimo ir mokslo ministrei, kad vis dėlto aš palaikau kolegą J. Džiugelį, nes tikrai visos organizacijos, kurios dirba negalios klausimais, ir šeimas vienijančios asociacijos, šeimas, kurios augina negalią turinčius vaikelius, vienareikšmiškai pastebi, kad Neįgaliųjų teisių konvenciją atitinkančio pačių neįgaliųjų dalyvavimo ir visavertės partnerystės tikrai trūksta ir į jų pastabas, net kai dalyvauja darbo grupėse, ypač švietimo klausimais, atsižvelgiama formaliai arba iš tikrųjų neatsižvelgiama.

Dabar klausimas socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Tiesiog kolegoms primenu, turbūt visi žinote, kad Lietuvai 2016–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir investicinių fondų lėšų yra skiriama beveik 8,5 mlrd. eurų. Kas yra įdomu, kad iš socialinei įtraukčiai ir kovai su skurdu skirtų beveik 600 mln. eurų institucinės globos pertvarkai, kuri iš tikrųjų yra vienas iš kertinių rodiklių, jeigu mes norime užtikrinti kiekvieno vaiko teisę gyventi šeimoje ir saugiai, yra skiriama tik 28 mln. eurų. Pabrėšiu, kad vien tik paramai viešinti (mes žinome, kad yra visokių brangių lentelių, stulpų ir stendų statymo ir daug kitų dalykų, kurių visuomenė nepastebi) skiriama 29 mln. eurų, o tai administruoti, t. y. realiam darbui, kurį ir taip mūsų valstybė turi daryti, nes tam ir yra administracinis aparatas ir institucijos, kad administruotų, yra skiriama 220 mln. eurų.

PIRMININKĖ. Kolege, klauskite.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, gerai. Trumpas klausimas. Aš tikrai norėčiau suprasti, kiek per 2015 ir 2016 metus buvo skirta lėšų keisti visuomenės nuostatas į smurtą, vaiko teisių apsaugos darbuotojus mokyti atvejų vadybos ir realiai išmokyti socialinius darbuotojus padėti šeimoms, kad mes nuo tūkstančio teismo nutarčių per metus dėl tėvų teisių apribojimo pereiname prie mažesnio skaičiaus? Jeigu dabar negalite atsakyti, tai norėčiau raštu gauti tą informaciją. Dėkui.

A. PABEDINSKIENĖ. Dėkoju gerbiamajai parlamentarei už klausimą. Be abejonės, aš visų skaičių tikrai neatsiminsiu. Bet pirmiausia noriu, kad jūs neklaidintumėte gerbiamųjų parlamentarų ir dar buvusio kabineto narių. Tai ne 8 mlrd., ką jūs minėjote. Mes struktūrinės paramos lėšų tam laikotarpiui (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) turėjome apie 1 mlrd. Visos 27 priemonės, kurios yra išdalintos, jos išdalintos prioritetų tvarka. Būtent globos įtaigų pertvarkai yra skirta didžiausia dalis. Mes jums patikslintą informaciją tikrai atsiūsime, bet tikrai ne tokią informaciją, kurią jūs šiandien pateikėte.

A. PITRĖNIENĖ. Dar ar noriu pabaigti, kadangi buvau paminėta. Iš tikrųjų gerbiamajai kolegei galiu pasakyti, kad darbo grupėse atstovaujama daugelio interesų grupėms, iš tikrųjų atsitinka taip, kad susiderėti ir kiekvieno poziciją išlaikyti tokią, su kokia jis ateina, neišeina. Tai aš linkiu naujam kabinetui, Seimui visada surasti sprendimą, kad visi išeitų patenkinti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji ministre. Suteikiu žodį J. Sabatauskui. Prašau kalbėti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Kadangi klausimų jau nėra, aš norėčiau paskelbti skelbimą, bet prieš tai norėjau padėkoti visam ministrų kabinetui už

ta darbą, kurį atliko per ketverius metus. Buvo daug pasiekimų, kai kas liko ir kitai Vyriausybei. Aišku, norėtusi atskirai išskirti teisingumo ministrą, kad galimas... Kaip jis sako, viskas, kas Vyriausybės programoje buvo surašyta, jis padarė, ir daugelis kitų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Dabar skelbimas.

PIRMININKĖ. Tai gal skelbimai po Vyriausybės valandos, gerbiamasis Juliau, jeigu galima? Trumpa replika.

D. ŠAKALIENĖ (*LVŽSF*). Tik viena replika. Šitą informaciją apie struktūrinių ir investicinių fondų lėšas ir visus kitus skaičius aš paėmiau iš oficialios svetainės, taigi tie skaičiai yra tokie, kokius jūs pateikėte. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji Dovile Šakaliene.

Gerbiamieji ministrai, išties labai dėkojame už išsamius jūsų atsakymus, tikimės, kad dar susitiksime per kitą Vyriausybės valandą, nes būtent opozicija labai norėjo jus matyti. Visi Seimo nariai dėkoja jums, kad atvykote, kad atsakėte į klausimus. Linkime sėkmės. Iki pasimatymo.

O dabar noriu suteikti žodį gerbiamajam kolegai J. Sabatauskui.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kurie užsirašėte į Tarpparlamentinių ryšių grupę su Afganistano... atsiprašau, su Kazachstano Respublika, renkamės čia, apačioje.

PIRMININKĖ. Ir dar gerbiamasis L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai malonu. Ukrainos draugų grupė – be penkių trys prie tribūnos, gerai? Kaip ir tarėmės, susitiksime.

PIRMININKĖ. Ukrainos grupė renkasi be penkių minučių trys.

Gerbiamieji, rytinį posėdį baigėme. Vakarinio plenarinio posėdžio pradžia 15 valandą. Iki pasimatymo. (*Gongas*)

Dar yra prašymas registruotis. Prašom. Registruojamės.

Užsiregistravo 33 Seimo nariai. Iki pasimatymo 15 valandą. (*Balsai salėje*) Grįšite 15 valandą. Lauksime. Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 10 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 24 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pradedame lapkričio 24 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Užimame savo vietas. Registracija. Kolegos, prašom registruotis. Veikia? Sako, sistema neveikia. Čia lyg ir veikia. Gal blogai kortelę... Ar dar yra daugiau neveikiančių kortelių? Ne.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 75 Seimo nariai, plius A. Sysas.

15.01 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas Nr. XIIP-4543(2) (svarstymas)

Ir kaip tik pirmasis vakarinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas Nr. XIIP-4543. Kviečiu A. Sysą. Svarstymas. Po to, profesoriau, kviesiu jus. Pagrindinio komiteto vardu – A. Sysas. Pagrindinio.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, leiskite pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektą. Buvo gautos pastabos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos, pono Palubecko, taip pat teikia pasiūlymą Seimo narys P. Čimbaras. Norėčiau priminti Seimo nariams, kad yra kalbama apie bazinį dydį, nuo kurio skaičiuojamas darbo užmokestis maždaug 20 tūkst. Lietuvos valstybės pareigūnų, tarnautojų, politikų, teisėjų ir visų kitų. Komitetas apsvarstė šį siūlymą ir siūlo pritarti iniciatoriams, tai yra palikti galioti sumažintą bazinį dydį, tai yra 130,5...

PIRMININKAS. Kolegos, labai daug triukšmo.

A. SYSAS (LSDPF). 130,5 euro dar iki 2017 metų pabaigos. Taip pat yra priimtas protokolinis sprendimas, kreipimasis į naują Vyriausybę, kuri turėtų rimtai pasvarstyti, nes šitas dydis yra išaldytas, sumažintas ir išaldytas jau aštuoneri metai. Aišku, Seime yra naujas Valstybės tarnybos įstatymas ir nauja darbo apmokėjimo tvarka, parengta, dar nepateikta, bet mes tai greičiausiai padarysime. Situacija, manau, yra spręstina, jau pribrendo tas reikalas. Bet suprassdamas šią situaciją, kad kitų metų biudžete nebuvo numatyta, komitetas balsavo: už – 9, susilaikė 2. Siūlo pritarti šitam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Profesorius K. Glaveckas – Biudžeto ir finansų komiteto vardu. Prašom, gerbiamasis kolega. Klausimas jau prasidėjo. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šią klausimą ir jam iš esmės nepritarta bendru sutarimu. Pasakysiu keletą motyvų iš biudžetinės pusės. Iš tikrųjų, kaip žinote, šiuo metu bazinis atlyginimas yra sumažintas ir lygus 130,5 euro. Buvo siūloma padidinti iki 142 eurų. Šiurkščiai tariant, tai papildomai iš biudžeto reikalautų apie 94 mln. eurų. Šiuo metu iš tikrųjų tokios finansinės galimybės nėra. Tai viena.

Antra, tai, kad visą atlyginimų sistemą, įskaitant ir politikų, valstybės pareigūnų ir kitų, reikia koreguoti kaip sistemą, nes ji iš tikrųjų labai netobula, yra daugiapakopė, neaiški, neišskirian-

ti kvalifikuoto darbo, kvalifikuotų pozicijų, sulyginta su mažai kvalifikuotu darbu. Kitaip tariant, neperžiūrėjus visos sistemos, kalbėti apie bazinio atlyginimo didinimą būtų neprotinga, o jeigu būtų ir protinga, tai reikia kalbėti kitam kontekste, pagal ką formuoti atlyginimą ir apmokėjimą už darbą, už paslaugas ir t. t. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė šitam siūlymui dėl mano išvardintų motyvų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu – A. Strelčiūnas. Prašom, kolega.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir priėmė sprendimą: iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIP-4543 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo nario P. Čimbaro pasiūlymus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, yra keletas pataisų dėl 3 straipsnio. Pirmoji P. Čimbaro. P. Čimbaras norėtų kalbėti dėl savo pataisų? Tuoj įjungsime. Tuoj, Petrai.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, tikrai dabar nauja kadencija, aš buvau ir praeitoje kadencijoje ir man visą laiką ta pati istorija, kai Seimo nariai išrenkami, tai visą laiką sakoma, kad nenorime sau pasikelti atlyginimo. Po to praeina keleri metai, vėl artėja rinkimai, ir visi sako, kad mes vėl nenorime pasikelti prieš būsimus rinkimus. Bet iš tikrųjų nekalbėkime apie Seimo narius, yra daug mūsų žmonių, kurie nuo 2008 metų... Kaip žinote, 2008 metais nuo 490 litų buvo sumažinta iki 475 litų. 2009 metais sumažinta iki 450 litų. Tai faktiškai nuo 2008 metų dėl tų žmonių nieko nebuvo padaryta. O minimali alga buvo keliami kelis kartus. Tai dabar šiuo metu nekvalifikuotas darbo užmokestis beveik suvienodintas su valstybės tarnautojo. Jūs dabar visi kalbate apie emigraciją, bet jeigu mes nieko... Bent dviem eurai pakeltume, kaip pavyzdys. Bet mes vėl nustumiamė metas į priekį, nieko nedarome. Po to vėl ateis rinkimai, kiti rinkimai, o šita problema kaip ir lieka. Tiek metų nėra sprendžiama ir dabar vėl nusišaliname. Labai gaila.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetas nepritarė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Taip, komitetas nepritarė ir būtų galima padiskutuoti. Tikrai valstybės tarnautojų atlyginimas yra didesnis, politikų, pareigūnų, apie kuriuos mes kalbame, negu biudžetiniame sektoriuje dirbančių žmonių. Taip, sutinku su kolega P. Čimbaru, kad bedidindami beveik dvigubai per kadenciją minimalų mėnesinį atlyginimą mes pasiekėme biudžetinių darbuotojų darbo apmokėjimą, bet jų bazė daug mažesnė, 30 eurų. O čia kalbama apie 130 eurų, yra šiek tiek kitokios bazės. Suprantu, kad ir vienu, ir kitu atveju mūsų pareiga pirmiausia pagalvoti apie darbo apmokėjimo didinimą. Tai mūsų garbės reikalas, aš manau. Bet suprasdami, kad keičiasi Vyriausybės, biudžetas suformuotas, tokių pinigų nėra. Biudžetinėms yra kitų metų biudžete numatyta 82 mln., ir, aš manau, mes pradėsime dar šitą rudenį svarstyti šitą įstatymą komitete. Aišku, lygiagrečiai reikia kalbėti ir svarstyti Valstybės tarnybos įstatymą. Bet lygiagrečiai, o ne priimti tokį paprasčiausią fizinį veiksma, kad padidiname maždaug 12 eurų bazinį dydį. Neužmirškite, kad Seimo nario, eilinio Seimo nario bazė yra 21. Dauginkite 12 iš 21.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar pereiname prie svarstymo. Kas pasisako už, pasisako už P. Čimbaro nuomonę. J. Olekas. Primenu, kad komitetas nepritarė.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Suprantu komiteto rūpinimąsi ir mūsų visų rūpinimąsi stabiliais finansais, bet čia kalbama apie žmones, kurie negauna deramo atlyginimo. Iš tikrųjų nemažai grupių žmonių, kuriems krizės metu buvo sumažintas atlyginimas, ir tokia forma kaip mažinant bazinį dydį, tas atlyginimas nėra atkurtas, nors jie vykdo tas pačias funkcijas ir galbūt daugiau. Pirmiausia aš turiu omenyje ir Lietuvos karių, kurių bazinė dalis yra sumažinta. Norint tą dalyką panaikinti neiškraipant sistemos, nes čia galima einant per atskiras grupes – tai biudžetinėms, tai valstybės tarnautojams, tai kariams, tai statutiniams darbuotojams, – bet tada mes pametame pagrindą, kuris buvo labai normaliai sudėliotas, kada visi turėjome tam tikrus koeficientus, o bazė buvo didesnė. Todėl aš manau, kad bazė turėtų būti atkurta, o tada žiūrėtume kitus pataisymus, kurių galbūt reikia, atsižvelgiant į svarbą, ką ta žmonių grupė atlieka visuomenei.

PIRMININKAS. Ačiū. R. J. Dagys už. Tiesa, po vieną, atsiprašau. Prieš nėra. Gerai, suteikime žodį dar R. J. Dagiui. Prašom.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Užduotis lyg ir atrodo didelė, nes pinigų kiekis yra pakankamai didelis. Bet aš nemanau, kad valstybėje jis yra neišsprendžiamas, kad tą problemą reikia spręsti, man atrodo, čia yra visiškai akivaizdu. Čia galima kalbėti apie Seimo nario atlyginimą, visa kita, bet neužmirškime, kad tai liečia ir valstybės tarnybą, taip pat viešajame sektoriuje dirbančių žmonių atlyginimus, nes atitinkamai pagal valstybės tarnybos koeficientus koreguojamas Vyriausybės nutarimas. Ir tai yra socialiniai darbuotojai, visi kiti ir panašiai, kurių atlyginimas yra įšaldytas. Ir jeigu ta pinigų suma, kurios reikia, tai yra iš esmės ką aš galiu pasakyti, kaip paprastai ji gali būti išspręsta. Jeigu Ministras Pirmininkas pasakys, kad visiems asignavimų valdytojams reikia sumažinti kitas programas 1 %, visas programas, jokių problemų Ministrui rasti sprendimą ir 1 % sumažinti, turint omenyje, kad bus pakelti atlyginimai, tarp jų ir jų kuruojamoms sritims. Čia tikrai išsprendžiamas dalykas, čia yra valios reikalas. O tai, kad mes to nedarome, yra blogai. Aš manau, jeigu mes ir toliau taip darysime, tai tikrai sulaukyti emigracijos nesugebėsime. O kitas dalykas, viešasis sektorius irgi praranda savo kokybę. Niekas nebenori jame dirbti.

Jeigu mes norime spręsti dėl Seimo narių atlyginimų, tai pririškime kaip anksčiau juos prie vidutinio darbo užmokesčio ir nereikės niekada sau indeksuoti atlyginimų. Bet mes bijodami to nesprendžiame kitų reikalų. Prikabinkime Seimo nario atlyginimą prie kitokios sistemos, kuriai visai nereikės indeksavimo. Kai kyla mūsų gerovė, visų gerovė, tai tegul ir Seimo narių, ir nereikės niekada indeksuoti. Turėjome tokią sistemą, gaila, kad mes atsisakėme. Ir dabar visą laiką mes apeliuojame į Seimo narius, nors už šito stovi ir socialiniai darbuotojai, ir kultūros darbuotojai – visi. Jau tikrai kitais metais nebus nieko, nes įstatymai, kurie susiję, nesvarstomi dabar ir nebus svarstomi.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Seimo nario P. Čimbaro pataisos. Kas palaiko šią pataisą, balsuoja už, kas nepalaiko, balsuoja prieš arba susilaiko, arba, kitaip sakant, palaiko komiteto nuomonę. Balsavimas pradėtas dėl P. Čimbaro pataisos dėl 3 straipsnio. (*Triukšmas salėje*) Labai daug triukšmo šiandien.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 101 Seimo narys: už – 27, prieš – 51, susilaikė 23. Pataisai nepritarė.

Kita pataisa, naujas 4 straipsnis. Seimo narys J. Razma. Prašom. Siūlomas naujas 4 straipsnis.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, mano siūlymas tiesmukiškai nesukuria biudžeto papildomų išlaidų, bet, aišku, jis duoda nuorodą ta kryptimi. Bet manau, kad jis politiškai yra geresnis, nes kalba apie mūsų pareigą padidinti mažiausius koeficientus turinčių valstybės tarnautojų atlyginimų koeficientus. Ir taip mes išspręstume tą problemą, kad Seimo narių atlyginimai nepadidėtų. Tai yra nelieskime to bazinio dydžio, tegul jis lieka įšaldytas. Liks įšaldyti ir Konstitucinio Teismo teisėjų, ir ministrų, ir Seimo narių atlyginimai. Bet aš siūlau, kad vis dėlto būtų sprendžiama dėl atlyginimų koeficientų padidinimo žemesnių kategorijų valstybės tarnautojams, pareigūnams ir biudžetiniams darbuotojams, nes užsitęsęs jų atlyginimų įšaldymas yra nepateisinamas ir negali būti niekaip logiškai paaiškinamas seniai pasibaigusia ekonomine krize, augančia ekonomika ir t. t. Kaip žmonėms atsakyti, kai yra lyginami mūsų ir kaimyninių Baltijos šalių atitinkamų darbuotojų atlyginimai? Ten jau seniai niekas nebekalba apie krizės pasekmes.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetas buvo prieš, taip? Kreipiuosi į A. Sysą. Norėtumėte? Prašom. Kolega A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ar man išeiti ten? Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, buvome prieš ir aš pasakiau kodėl. Mes parengėme protokolinį nutarimą, kuriame ir išdėstyta tai – ir P. Čimbaro pasiūlymas, ir pono J. Razmos, kad Vyriausybė (aš tą kalbėjau iš tribūnos) atkreiptų į tai dėmesį. Aštuoneri metai įšaldyti atlyginimai. Ir reikia kuo greičiau, mes įsirašėme ir užduotį svarstyti artimiausiu laiku ir Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimus, ir Valstybės tarnybos. Tai yra mūsų garbės reikalas. Niekas nerašo į įstatymus beletristinių dalykų. Įstatymas turi apibrėžti, ką darome, o ne palyginimą su minimalia mėnesio alga, todėl komitetas ir nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, už norėtų kalbėti R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Yra mūsų kino klasika – „Niekas nenorėjo mirti“, ten kai klausė, ką tu man... arti man žemę ar nearti, sakė, jei gali – nearti. O tu man duonos duosi? Sakė, šautuvą duosiu. Tai mes protokolinių nutarimą duosime. Konkrečiai protokolinių nutarimą ir nuo to bus viskas sočiau. Čia yra pavedimas. Čia kolega siūlo pavedimą Vyriausybei, kad būtų sureguliuoti mažieji atlyginimai.

Mažųjų atlyginimų beveik trečdalis jau papuola į socialiai remtinų grupę. Valstybės tarnyboje dirbantys žmonės ir valstybiniame sektoriuje dirbantys žmonės papuola į socialiai remtinų grupę. Kur dar galime mes toliau keliauti? Žmogus dirba, bet jis faktiškai jau socialiai remtinas tampa. Apie ką mes čia dabar filosofuojame? Ir mes metai iš metų rašome tokius pačius palinkėjimus Vyriausybei, kad ji kada nors tuos dalykus išspręstų. Eilinių protokolinių nutarimą pasiims, pasidės ir galės žiūrėti, ir visi bus sotūs. Aš manau, kad jie nusivėš jį į Norvegiją ar dar kur nors kitur. Ten gražiau jis atrodoys.

PIRMININKAS. Ačiū. Gal A. Sysas jau išsakė argumentus, taip, Algirdai? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, kas palaiko Seimo nario J. Razmos pasiūlymą dėl naujo 4 straipsnio, balsuoja už, kas turite kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Primenu, kad pagrindinis komitetas nepritarė naujam 4 straipsniui.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 107 Seimo nariai: už pataisą – 32, prieš – 19, susilaikė 56. Nepritarta.

Ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Ne. Balsuojame.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Už – P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikro labai opus klausimas. Vyriausybė pateikusi biudžetą, pinigai nėra numatyti, bet vis dėlto valdančioji dauguma turi dabar atkreipti dėmesį. Vienas iš pagrindinių punktų, dėl ko už valdančiąją daugumą balsavo didelis skaičius gyventojų, – tikėjosi tikrai geresnio gyvenimo. Jeigu mes nepritarėme gerbiamojo P. Čimbaro siūlymui, tai, aš manau, J. Razmos siūlymas buvo daug racionalesnis. Šiuo atveju, kada tikrai biudžete nelabai numatyti pinigai, mes galėjome pakelti bent tiems atlyginimus, kurių yra labai maži. Ir šiandien *Delfyje* yra straipsnis, atlikta apklausa rodo, kad daugiau kaip trečdalis žmonių pasiryžę išvažiuoti iš Lietuvos vien dėl mažo atlyginimo. Jeigu mes nesurasime lėšų atlyginimams didinti, ypač tiems, kurie mažiausiai uždirba, tikrai tos problemos, apie kurią daugiausia prieš rinkimus kalbėjo žalieji valstiečiai (be abejonės, kalbėjo visos partijos, ir mes kalbėjome), tos problemos, globalios problemos, mes neišspręsimė. Aš balsuosiu už, bet dar kartą prašau žaliųjų, kad šis klausimas nenugultų visiems metams. Bent jau nuo metų vidurio būtų surasta lėšų ir atlyginimas, ypač tiems, kurie gauna mažiausias pajamas, būtų didinimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų rinkimų metais, po rinkimų žmonės pagrįstai turi didesnių socialinių lūkesčių. Jeigu mes dabar balsuojame už tą patį bazinį dydį, tai visam biudžetiniam sektoriui ir valstybės tarnautojams – visiems (ir pareigūnams) pasakome, kad kitais metais jų pajamos nedidės. Kitaip sakant, jų socialiniai lūkesčiai nė trupučio netenkina. Aš vis dėlto siūlau šiandien balsuoti prieš įstatymą, kuris palieka tą patį bazinį dydį ir palikti Vyriausybei galimybę. Kai naujai susirinkusi Vyriausybė peržiūrės biudžeto projektą, gal vis dėlto ras kokių nors galimybių, gal bent simboliškai, gal bent žemesnių kategorijų darbuotojams padidins atlyginimus. Dabar, jeigu mes balsuojame – palaiminame, sakome Vyriausybei: viskas gerai, kitiems metams lieka šių metų baziniai dydžiai ir tuo pagrindu jūs viską biudžete suskaičiuokite. Aš siūlau to nedaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame, gerbiami kolegos. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIP-4543(2), balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Po svarstymo.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 108 Seimo nariai: už – 71, prieš – 1, susilaikė 36. Po svarstymo pritarta.

15.25 val.

Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3420(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Valstybės apdovanojimų įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3420(2). Kviečiu A. Sysą. Prašom, kol eina A. Sysas, J. Narkevičius. Prašom.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Trečias kartas nemeľuoja. Taigi replika po balsavimo. Iš tiesų mes praėjusiam balsavime balsavome už, bet yra dvi-prasmiška situacija. Mes, be abejo, pasisakome prieš politikams keliamus atlyginimus arba tokią siekį, tačiau pasisakome už kitiems valstybės tarnautojams, dirbantiems pagal darbo sutartį. Tačiau ši redakcija yra gana sudėtinga, supainiota į viena, ir siūlymas būtų toks, kad po svarstymo prieš priėmimo stadiją reikia atskirti valstybės politikus ir valstybės tarnautojus ne politikus, nes jiems tikrai algos turėtų būti keliamos. Taigi dėl tos situacijos ir norėjau replikuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tik noriu pasidžiaugti, kad pastebėjau, kad dalis Valstiečių ir žaliųjų frakcijos balsavo susilaikydami. Tai leidžia turėti tam tikrų santūrių vilčių, kad rasime bendrą kalbą mažindami socialinę atskirtį, nes atkreipia dėmesį į tuos socialiai pažeidžiamus sluoksnius. Mane tikrai stebina kai kurių opozicinių frakcijų balsavimas už tą dydžio išaldymą. Tai tikrai yra keistas dalykas.

Dėl politikų. Na, vieną sykį padarykime paprastą sprendimą. Tą lentelę, kur surašyti politikai, išbraukime iš bendro įstatymo, palikime toje lentelėje išaldytus atlyginimus, kokie jie dabar yra, ir galėsime kitiems normaliai išspręsti, jeigu jums tai yra problema.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Sysas. Valstybės apdovanojimų... (*Balsai salėje*) Na, Algirdai, jeigu sutiksi, dar J. Olekui suteiksiu žodį.

J. OLEKAS (LSDPF). Aš tikrai labai nenoriu, Algirdai, kad suteiktas žodis būtų, bet dėl šventos teisybės. Gerbiamas Jurgi Razma, ta opozicinė frakcija yra Konservatorių frakcija, dalis jos narių balsavo būtent taip, kaip jūs sakėte: už išaldymą.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, ypač kolegos, kurie ne pirmus metus čia dirbate. Jūs žinote, kaip keičiami įstatymai. Todėl gal trumpinkime laiką tokiems pasisakymams prie šoninio mikrofono, nes įstatymai keičiami parašant įstatymo projektą ir jį pateikiant. Ketverius metus buvote valdžioje, sumažinote, o dabar verkiate krokodilo ašaromis.

PIRMININKAS. Grįžkime prie mūsų klausimo. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (LSDPF). Nereikia! Gerbiamieji kolegos...

PIRMININKAS. Nereplikuojame. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). O dabar pristatysiu valstybės apdovanojimus. Čia rimtas, aš manau, kad nebus susipriešinimo. (*Balsai salėje*) Visi būsime laimingi ir vieningai balsuosime.

PIRMININKAS. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, yra pasiūlymas mamoms, kurios išaugino 5 ir daugiau vaikų, ne tik mokėti II laipsnio pensiją, o tai dabar jau yra įtvirtinta įstatymu ir mokama, bet taip pat apdovanoti medaliu. Ir, aišku, koks medalis be vokelio. Tame vokelyje turi būti įdėta 290 eurų. Mamų, kurios pagimdė ir dorai išaugino vaikus, yra per 10 tūkst. Tam reikės daugiau negu 3 mln. litų, bet mūsų komitetas, apsvaustęs įstatymo projektą... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, eurų. Apsvaustė šitą siūlymą, atsižvelgė į nueinančios Vyriausybės siūlymą, kad reikia pritarti, kad pinigų suma nėra tokia didelė kaip dėl atlyginimų, o tai iš dalies paskatins... Nespręsimė demografinės situacijos, bet paskatins moteris, kurios gimdo, pagimdė, išaugino daugiau negu 5 vaikus, nes valstybė atsižvelgia, įvertina. Todėl siūlome vienbalsiai pritarti šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar ir klausiu, gal galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIP-3420(2) po svarstymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo įstatymui (projektas Nr. XIIP-3420(2)) pritarta.

15.28 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 31, 32, 32¹, 36, 45, 47, 53, 54 ir 60 straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4844, Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4845 (pateikimas)

2-3a, 2-3b klausimai – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4844 ir Karo prievolės įstatymo projektas Nr. XIIP-4845. Iš karto pristatysite. Pateikimas.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, šio įstatymo projektu siekiama nustatyti ilgesnį išleidimo į atsargą profesinės karo tarnybos kariams ir kariams savanoriams bei aktyviojo rezervu kariams amžių, nustatyti ilgesnį karių perkėlimo į remisiją amžių, karo prievolinkų atrinkimo ir skyrimo į tarnybą rezervinį amžių, atsižvelgiant į pailgėjusios tarnybos laiką, sureguliuoti aukštesnio karinio laipsnio suteikimo sąlygas, atsižvelgiant į šias aplinkybes, nustatyti vienodas aukštesnio karinio Lietuvos laipsnio suteikimo sąlygas visiems specialistams, neišskiriant atskirųjų grupių.

Noriu pasakyti, kad daugelis NATO šalių kariuomenių karių tarnauja ilgiau nei Lietuvoje, todėl buvo siūlymas priimti šitą sprendimą, nes investicijos į karininko parengimą yra didelės, todėl norime racionaliai panaudoti lėšas ir turėti reikiamą karių skaičių. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. R. J. Dagys – pirmasis. Prašom, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tie visi pakeitimai ejo kartu su socialinio modelio pertvarka. Ilgesnis amžius ir visa kita, buvo logiška tąsa. Dabar, kiek suprantu iš premjero ir jūsų, ir jūsų valdančiosios koalicijos, jūs tą modelį stabdote. Ar tikrai dabar logiška tuos dalykus spręsti? Galbūt tada vis tiek reikia priimti šitą įstatymą kartu su visu tuo jūsų paketu apsisprendimų, nes vieną dalį tvarkome, o kita dalis bus nesutvarkyta?

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tada išyra visa sistema.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų idėjos buvo atskiros, pagal laiką tie dalykai sutapo. Aš manau, kad, svarstydami ir priimdami galutinį sprendimą, mes galėsime apsispręsti, nuo kada tas įstatymas įsigalioja, jeigu matysime ryšį, bet, mano supratimu, tai galima ir atskirai padaryti, nes mūsų sistema yra pasirengusi.

PIRMININKAS. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Aš tik pasitikslinsiu, panašus klausimas: čia būtų nuo kitų metų sausio 1 dienos, ar ne?

J. OLEKAS (LSDPF). Vargu ar...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ar biudžete bus numatyti neatitikimai?

J. OLEKAS (LSDPF). Mes turėsime biudžete lėšų, nes yra numatytas karių, tarnaujančių kariuomenėje, skaičiaus didėjimas. Ar jis bus dėl to, kad ateis visiškai nauji, ar dėl to, kad tarnaus ilgiau tie kariai, kurie jau tarnauja, didelio skirtumo čia nėra. Svarbu dėl skaičiaus. O kada įsigalios? Matyt, kad svarstymo metu mes apsispręsimė, jeigu bus kokių nors kitų idėjų, bet esame pasirengę įgyvendinti nuo sausio 1 dienos.

PIRMININKAS. Ir V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamas kolega, jūs minėjote, kad kitose respublikose dar yra vyresnio amžiaus žmonių, bet jūs turbūt užmiršote, kad Lietuvoje vyrai vidutiniškai gyvena 67 metus, kitose valstybėse – 15 metų ilgiau. Ar čia tinka Lietuvai?

J. OLEKAS (LSDPF). Turiu pasakyti, kad patys ilgiausiai tarnaujantys Lietuvos kariuomenėje yra generolai. Jie perėję ugnį ir vandenį. Iš tikrųjų tikiuosi, kad jie gyvens žymiai ilgiau negu 67 metus, ir tai jau parodo mūsų praktika – Lietuvos kariuomenėje atitarnavę, eję aukštas pareigas šiandien sėkmingai yra dimisijoje ir yra geros sveikatos, nes kariuomenė, kaip žinote, sveikatą šiek tiek sustiprina.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra norinčių kalbėti? Ačiū pranešėjui. Gal galime bendru sutarimu? Galime po svarstymo? Pritarta. Ačiū. Pritarta. Abiem projektams siūlomas pagrindiniu komitetu

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Papildomo reikia, gerbiamas kolega, Juozai? Turbūt nereikia. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Ačiū, gerbiami kolegos.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-62 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar prašyčiau šiek tiek pašokinėti po darbotvarkę, nes dar čia taip iš karto rengiami projektai. Kviečiu R. Baškienę ir imame rezervinį 8 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos nutarimo „Dėl Peticijų komisijos sudarymo... Taip? Prašom, kolege. Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis pirmininke, mielieji kolegos, ir vėl jūsų dėmesiui dar keletas pakeitimų, į kuriuos tiesiog labai atsakingai atkreipiu dėmesį, kad K. Masiulį iš Peticijų komisijos siūloma pakeisti E. Pupiniu. Toks būtų Tėvynės sąjungos siūlymas.

PIRMININKAS. Pritariame.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Pritariame. Gerbiami kolegos, galime pritarti po pateikimo? Ačiū. Pritarta. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Galime pritarti? Nėra norinčių kalbėti. Pritarta.

Priėmimas. Kviečiu balsuoti dėl Seimo nutarimo dėl Peticijų komisijos sudarymo (projektas Nr. XIIIIP-62). Balsavimas pradėtas. Kas palaiko šį projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 96 Seimo nariai – vieningai už. Taigi Seimo nutarimas dėl Peticijų komisijos priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-63 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 9 klausimas – Seimo nutarimas dėl Jaunimo ir sporto reikalų komisijos. Taip pat R. Baškienė. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Dar vienas Tėvynės sąjungos keitimas. G. Skaistė bus Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos narė, jeigu jūs jai pritarite, vietoje E. Pupinio. Prašau balsuoti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ar sutinkame su tokiu pasiūlymu? Sutinkame. Ačiū. Galime bendru sutarimu po pateikimo?.. Ačiū. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Ar pritariame po svarstymo? Pritariame.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIIIIP-63, dėl Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo, priėmimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 100 Seimo narių – vieningai. Seimo nutarimas dėl Jaunimo ir sporto reikalų komisijos priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-65 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas rezervinis 10 klausimas – Seimo nutarimas dėl Seimo delegacijos Seimo ir Lenkijos Respublikos Senato... pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-65. Taip pat R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Į šią komisiją kviečiama dirbti G. Skaistė. Kviečiame pritarti šios kandidatūros buvimui ir papildymui atitinkamai minėtos delegacijos.

PIRMININKAS. Galime pritarti tokiam pasiūlymui? Ačiū. Pritarta. Galime pritarti po pateikimo? Pritariame. Siūloma ypatinga skuba. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Norinčių kalbėti nėra.

Priėmimas. Kas pritariate Seimo nutarimui dėl Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Senato ir Seimo Asamblėjoje pakeitimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: visi vieningai už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-66 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 11 klausimas – Seimo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pakeitimo (projektas Nr. XIIIIP-66). Taip pat R. Baškienė. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, E. Jovaišą siūloma pakeisti V. Poderio kandidatūra ir prašome šitam siūlymui pritarti.

PIRMININKAS. Pritariame? Galime pritarti po pateikimo? Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti po svarstymo? Pritariame.

Priėmimas. Kas pritariate Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pakeitimo projektui Nr. XIIIIP-66, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 101 Seimo narys: taip pat vieningai 101 – už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-61 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Grįžtame prie rezervinio 6 klausimo – Seimo nutarimo dėl Seimo komitetų narių skaičiaus projektas Nr. XIIIIP-61. Taip pat pranešėja – kolegė R. Baškienė. Pateikimas, svarstymas, priėmimas. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, esame gavę „Tvarka ir teisingumas“ ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijų teikimus ir bendrą sutarimą, kad į Seimo Audito komitetą vietoje Seimo narės R. Miliūtės būtų pakviestas dirbti P. Gražulis, o, atitinkamai keičiant 3 straipsnį, Užsienio reikalų komitete vietoje P. Gražulio – R. Miliūtė.

Dar siūlomas vienas keitimas. Žmogaus teisių komitete...

PIRMININKAS. Atsiprašau, kolege. Jūs turbūt kalbate apie septintą. Gerai. Kolegos, atkreipiu dėmesį, tada mes svarstome ir septintą.

PIRMININKAS. Labai atsiprašau. Pirma vis dėlto turime priimti skaičių. Taip. Dėl skaičiaus.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Čia man tiesiog ne taip sudėjo. Tai galima grįžti prie to, kad...

PIRMININKAS. Grįžtame prie rezervinio 6, Nr. XIII-61.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Prie r-6. Tai bus nuoseklu.

PIRMININKAS. Taip, dėl skaičiaus.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėl skaičiaus. Siūloma, kad Socialinių reikalų ir darbo komitete vietoj vienuolikos dirbtų dešimt Seimo narių, o Žmogaus teisių komitete vietoj septynių – aštuoni. Ir tai labai susiję su tuo, ką aš pradėjau sakyti. Bet pirmiausia reikia pritarti.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Norinčių klausti nėra. Galime pritarti... Yra norinčių klausti. Klausia R. J. Dagys. Vis dėlto yra. Prašau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aišku, čia valdančiųjų apsisprendimas, bet kodėl nusprendėte skriausti Socialinių reikalų ir darbo komitetą...

PIRMININKAS. Per mikrofoną kalbėkite.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). ...kuris iš esmės yra antras komitetas pagal įstatymų projektų našta ir beveik pusė valstybės pinigų per jį eina? Iš tikrųjų tai yra tas komitetas, kur darbo tikrai yra per akis.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Pripažįstu, kad darbo bus daug, tačiau negalime nereaguoti į žmogaus, kuris pareiškė norą dirbti Žmogaus teisių komitete, prašymą, o mes – tie 10, kurie liekame dirbti Socialinių reikalų ir darbo komitete, na, tiesiog stengsimės pateisinti visus lūkesčius ir viską išspręsti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, pirmininke. Kolegos, galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta.

Siūlome ypatingą skubą. Tai yra pritarėme po pateikimo, dabar svarstymas. Galime pritarti po svarstymo? Galime. Pritarta.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIII-61. Kas pritaria nutarimo projektui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus. Balsavimas pradėtas. (*Balsai salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: už – 91, prieš – 2, susilaikė 6. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-61) priimtas. (*Gongas*)

15.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-60 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar darbotvarkės r-7 klausimas, Nr. XIII-60 – „Dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“. Prašau, gerbiama kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš jau jums pradėjau sakyti tai, kad pakeitus skaičių atitinkamai keičiama ir komitetų sudėtis – mano minėta R. Miliūtė vietoj Audito komiteto dabar planuoja dirbti Užsienio reikalų komitete, P. Gražulis dirbs Audito komitete, J. Džiugelis dirbs Žmogaus teisių komitete. Jeigu tokiam pasiūlymui pritartumėte, kviečiu balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, norinčių klausti nėra. Galime pritarti po pateikimo? Pritarta.

Siūloma ypatinga skuba. Ar galime pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti? Pritarta.

Balsuojame dėl nutarimo projekto Nr. XIIIIP-61. Kas palaiko šį projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus. Atsiprašau, dėl komitetų sudėties. Šiek tiek šokinėjame po darbotvarkę.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 92, prieš – 2, susilaikė 8. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-60) priimtas. (*Gongas*)

Ar galime, gerbiamoji Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, svarstyti 2-4 klausimą dėl komisijų? Ne.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Dėl delegacijų galime.

15.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-64 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-5 klausimas – dėl delegacijų. Kolegos, darbotvarkės 2-5 klausimas (atkreipiu dėmesį) – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-64. Taip pat R. Baškienė. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kaip ir kalbėjome, patvirtinome delegacijas ir dabar atitinkamai delegacijos išsirinko savo pirmininkus ir pavaduotojus. Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininke siūloma V. Vingrienė, pavaduotoju – R. Juška. Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku siūlomas V. Sinkevičius, pavaduotoju – L. Kasčiūnas. Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku siūlomas A. Butkevičius, pavaduotoju – E. Vareikis. Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku siūlomas A. Gelūnas, pavaduotoju – A. Anušauskas. Seimo delegacijos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių asamblėjoje pirmininku siūlomas A. Nekrošius, pavaduotoju – M. Mackevičius.

Seimo delegacijos Lietuvos Seimo... atsiprašau, Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje pirmininku siūlomas J. Jarutis, pavaduotoju – A. Kubilius. Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje pirmininku siūlomas V. Pranckietis, pavaduotoju – J. Bernatonis. Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininke siūloma Seimo narė R. Juknevičienė, pavaduotoju – Seimo narys J. Olekas. Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje pirmininku siūlomas G. Kirkilas, pavaduotoja – G. Kildišienė. Tokie būtų siūlymai.

Prašau po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Sysas. Prašau, Algirdai.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pirmoji pavaduotoja, atsiprašau, gal aš neišgirdau, Lietuvos ir Lenkijos Asamblėjos vadovu turi būti Seimo Pirmininko pavaduotojas, aš neišgirdau ar?..

PIRMININKAS. Taip ir yra.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Taip ir yra – A. Nekrošius.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, aš neišgirdau.

PIRMININKAS. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti ypatingai skubai? Kolegos, svarstymas. Aš dabar turiu formaliai perskaityti, paminėti... Priėmimo metu, atsiprašau. Ar galime pritarti po svarstymo? Galime.

Priėmimas. Kolegos, galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū. 2 straipsniui galime pritarti? Ačiū. Čia tai, ką skaitė Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja. 3 straipsniui galime pritarti? Galime. 4 straipsniui galime? Ačiū. 5 straipsniui galime pritarti? Ačiū. 6 straipsniui galime pritarti? Ačiū. 7 straipsniui galime pritarti? Ačiū. 8 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 9 straipsniui? Pritarta. 10 straipsniui? Pritarta. 11 straipsniui? Pritarta. 12 straipsniui? Pritarta. 13 straipsniui? Pritarta. 14 straipsniui? Pritarta. 15 straipsniui? Pritarta. 16 straipsniui? Pritarta. 17 straipsniui? Pritarta. 18 straipsniui? Pritarta.

Balsuojame dėl viso. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl viso. Kas pritaria Seimo nutarimo „Dėl Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektui Nr. XIII P-64, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 3. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII P-64) priimtas. (*Gongas*)

15.48 val.

Savaitės (nuo 2016-11-28–2016-12-02) – 2016 m. lapkričio 29 d. (antradienio) ir gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Vėl turiu kviesti kolegę R. Baškienę pristatyti kitos savaitės posėdžių darbotvarkę. Prašom, kolege. Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, padarėme labai daug prasmingų darbų. Patvirtinome labai atsakingas komisijas, komitetus. Kitos savaitės darbotvarkė laukia taip pat labai sudėtinga ir atsakinga. Jūsų dėmesiui teikiu kitos savaitės Seimo darbotvarkę. Patvirtinsime sesijos darbų programą, atliksime keletą priėmimų. Jums pateikta, gal aš neskaitysiu visų pateiktų įstatymų projektų pateikimų. Antradienį mes turėsime gana įdomų posėdį – Europos Komisijos Pirmininko pranešimą apie socialinę padėtį 2016 metais, Europos Komisijos darbų gairių 2017 metų pristatymą, posėdyje dalyvaus už sveikatą ir maisto saugą atsakingas Europos Komisijos narys V. P. Andriukaitis.

Turėsime daug labai svarbių dokumentų, pirmiausia su Darbo kodekso pakeitimu susijusių teisės aktų, kuriuos dabar kaip tik registruojame, ir jų skaičius atitinkamai padidės mūsų darbotvarkėje. Taip pat pagal mūsų seniai nusistovėjusią tvarką ir Statuto nuostatas – opozicinė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė vakariniame posėdyje. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori paklausti R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Klausimas šiek tiek platesnis nei dėl kitos savaitės. Kadangi laiko šiais metais lieka nedaug, tai gal būtų galima sužinoti, ar yra planuojamas darbas po Naujųjų metų, tarp tų sesijų, nes nuo to priklauso ir tam tikras darbų išdėstymas? Jeigu tai bus skirta tik diskusijoms ir darbiui komitetuose, tai vienus įstatymus turėtume priimti, o jeigu tai bus po to, tada kitoks scenarijus.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Puikus jūsų klausimas. Atsakant ir kolegoms, išties svarbiausias darbas, kurį mes turime – valstybės biudžeto ir Vyriausybės programos patvirtinimas. Nedarome nei tą savaitę, kai nedirbdavome, pamenate, kad pagal Statutą taip pat yra numatoma galimybė – trys savaitės plenarinių posėdžių, ketvirta – pasirengti plenariniams posėdžiams. Manome, kad pratęsti šią sesiją bus tikslinga, tačiau mūsų aktyvus darbas turėtų būti iki gruodžio 23 dienos, ir tai labai priklausys nuo to, kaip mums pasiseks aktyviai ir produktyviai dirbti. Po to planuojama prieš sausio 13 dieną ar po 13 dienos surengti keletą plenarinių posėdžių.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu paklausti tokio paprasto klausimo, ar mes kada nors Seime galime sulaukti tokios dienos, kai Europos Komisijos programą, nuostatas arba pasiūlymus mums pristatytų kas nors kitas, komisaras?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Puikus klausimas. Aišku, viskas priklauso nuo mūsų valios. Šiuo metu yra siūlomas būtent šis pranešimas, o jeigu mes sutarsime visi kartu, kas gali paneigti.

PIRMININKAS. Ne nuo Seimo tai priklauso, gerbiamasis kolega, jūs puikiai žinote. Gerai, ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, ar galėtume pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame. Ačiū.

15.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-P-68 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pirmininke, prašome neišeiti. Grįžtame prie 2-4 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-P-68. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Pranešėja – R. Baškienė. Prašome, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis pirmininke, susirinkusios komisijos labai aktyviai rinko ir išrinko savo pirmininkus ir pavaduotojus. Leiskite juos paskelbti ir prašyti jūsų pritarimo.

Seimo Antikorupcijos komisijos pirmininku išrinktas ir siūloma patvirtinti V. Gailių, pavaduotoju – D. Kaminską, Energetikos komisijos pirmininku – V. Poderį, pavaduotoju – Andrių Skardžių. (*Balsai salėje*) Artūrą Skardžių. Atsiprašau, kažkaip su vardais... Etikos ir procedūrų komisijos pirmininke – R. Tamašunienę, pavaduotoju – J. Džiugelį. Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininku – K. Smirnovą, pavaduotoju – V. Alekną. Konstitucijos komisijos pirmininku – P. Valiūną, pavaduotoju – R. Andrikį. Seimo kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos pirmininku – D. Gaižauską, pavaduotoju – A. Anušauską. Migracijos komisijos pirmininke – G. Burokiene, pavaduotoju – K. Masiulį. Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirmininku – J. Oleką, pavaduotoja – R. Morkūnaite-Mikulėniene. Peticijų komisijos pirmininku – P. Čimbarą, pavaduotoja – L. Matkevičienę. Priklausomybių komisijos pirmininku – A. Dumbravą. Atsiprašau, truputį praleidau. Peticijų komisijos pirmininku – P. Čimbarą ir nematau pavaduotojos ar pavaduotojo. (*Balsai salėje*) Suprantama. Seimo priklausomybių komisijos pirmininke – L. Matkevičienę ir komisijos pirmininko pavaduotoju – A. Dumbravą. Savižudybių prevencijos komisijos pirmininku – M. Majauską, pavaduotoja – D. Šakalienę. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritariame.

Svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta. Kolegos, dabar turėčiau perskaityti visus straipsnius, bent jau paminėti juos, tokia yra tvarka. Taigi ar galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū. 2 straipsniui? Ačiū. 3 straipsniui? Pritariame. 4 straipsniui? Pritariame. 5 straipsniui? Pritariame. 6 straipsniui? Pritariame. 7 straipsniui? Pritariame. 8 straipsniui? Pritariame. 9 straipsniui? Pritariame. 10 straipsniui? Pritariame. 11 straipsniui? Pritariame. 12 straipsniui? Pritariame. 13 straipsniui? Pritariame. 14 straipsniui? Pritariame. 15 straipsniui? Pritariame. 16 straipsniui? Pritariame. 17 straipsniui galime pritarti? Pritariame. 18 straipsniui? Pritariame. 19 straipsniui? Pritariame. 20 straipsniui? Pritariame. Ir 21 straipsniui? Pritariame.

Balsuojame dėl viso nutarimo projekto. Kas pritaria nutarimo projektui Nr. XIII-P-68, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 102 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIII-P-68) priimtas. (*Gongas*)

15.56 val.

Seimo narių pareiškimai

Ir 2-6 klausimas, atsiprašau 2-7 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Ir kita informacija, kurią pateiksiu. Bet pirma kviečiu perskaityti pareiškimą A. Anušauską. Kolega A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, pareiškimas dėl laikinosios parlamentarų grupės „Už Lietuvos futbolo ateitį“ įkūrimo. Atkuriamą parlamentinę grupę „Už Lietuvos futbolo ateitį“.

„Kadangi futbolą vertiname kaip vieną populiariausių komandinių žaidimų pasaulyje ir Lietuvoje, sveikiname tuos žingsnius, kurie veda link skaidrumo šios populiarios sporto šakos ir jos populiarinimo. Tikimės, kad grupė įstatymų leidybos ir kitomis iniciatyvomis skatins sąžiningumo ir skaidrumo principų įgyvendinimą Lietuvos futbole, taip pat pasisakome už valstybės ir savivaldybių reikšmingesnę indėlį į futbolo infrastruktūros plėtrą.“

Pasirašo šeši Seimo nariai iš keturių frakcijų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega.

15.57 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji kolegos, dabar norėčiau pranešti jums, kad yra sukurtos štai šios tarpparlamentinės grupės. Šiuo pranešimu šitos grupės jau pradės veikti oficialiai.

Taigi pirmoji – Tarpparlamentinių ryšių su Austrijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Azerbaidžano Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Estijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Gruzija grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Indijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Kazachstano Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Kinijos Liaudies Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Lenkijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Moldovos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Šiaurės Europos šalimis (Danijos Karalyste, Islandijos Respublika, Norvegijos Karalyste, Suomijos Respublika, Švedijos Karalyste) grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Šveicarijos Konfederacija grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Turkijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Uzbekistano Respublika grupė ir Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupė. (*Balsai salėje*) Dar vienas pareiškimas dėl Tarpparlamentinių ryšių su Armėnijos Respublika grupės.

Štai visos šiandien egzistuojančios. (*Balsai salėje*) Kolegos, jeigu kas esate kokias kitas sukūrę, tai į Dokumentų departamentą. (*Balsai salėje*) Prašau? Taip, Tarpparlamentinių ryšių su Latvijos Respublika grupė ir, sako, su Ukraina. Ar yra pareiškimas, kad su Ukraina? Ir Tarpparlamentinių ryšių su Ukraina grupė. Viskas? (*Balsai salėje*) Kolegos, dar yra daug šalių, su kuriomis nesukūrėme parlamentinių draugystės grupių. Prašom rodyti iniciatyvą, registruoti. Šiandien yra tos, kurias perskaičiau.

Mielieji kolegos, ačiū visiems už konstruktyvumą. Šios dienos darbotvarkė baigta. Vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

Gerai, registruojamės. Dar kartą mušime gongą. Registracija. Registracija, kolegos!

Užsiregistravo 87 Seimo nariai. Posėdis baigtas. (*Gongas*) Gero vakaro!

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Alekna Virgilijus 31, 53
Andrikis Rimas 30, 53
Andriukaitis Vytenis Povilas 22, 52
Anušauskas Arvydas 27, 31, 51, 53, 54
- Baltraitienė Virginija 36
Bartkevičius Kęstutis 15
Baškienė Rima 7, 22, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 48, 49, 50, 51, 52, 53
Bernatonis Juozas 12, 16, 51
Birutis Šarūnas 33, 37
Boruta Jonas 7
Budbergytė Rasa 19, 34, 35
Burokienė Guoda 53
Butkevičius Algirdas 23, 26, 36, 51
- Čimbaras Petras 14, 42, 43, 44, 45, 53
Čmilytė-Nielsen Viktorija 31
- Dagys Rimantas Jonas 23, 26, 44, 45, 47, 50, 52
Dumbrava Algimantas 31, 53
Džiugelis Justas 31, 37, 38, 40, 50, 53
- Gailius Vitalijus 35, 36, 53
Gaižauskas Dainius 53
Gelūnas Arūnas 27, 28, 36, 37, 51
Gentvilas Eugenijus 32, 33, 35
Gentvilas Simonas 34, 35
Glaveckas Kęstutis 16, 33, 34, 42
Gražulis Petras 45, 50
Grinius Kazys 10, 11
Gumuliauskas Arūnas 35, 36
Gustas Evaldas 35, 36, 37
- Jakeliūnas Stasys 12, 13, 26
Jarutis Jonas 51
Jovaiša Eugenijus 14, 34, 49
Jovaiša Sergejus 38, 39, 47
Juknevičienė Rasa 15, 32, 51
Juozapaitis Vytautas 33
Jurėnaitė Salvinija 12
Juška Ričardas 30, 51
- Kamblevičius Vytautas 47
Kaminskas Darius 53
Kasčiūnas Laurynas 41, 51
Kepenis Dainius 22, 36, 37
Kildišienė Greta 31, 51
Kirkilas Gediminas 14, 42, 51
Kubilius Andrius 20, 21, 26, 27, 51, 52
- Landsbergis Gabrielius 19, 32
- Langaitis Tadas 35
Linkevičius Linas Antanas 32
- Mackevič Michal 28, 51
Majauskas Mykolas 20, 21, 25, 53
Maldeikienė Aušra 18
Masiulis Kęstutis 48, 53
Masiulis Rokas 33, 35
Matelis Bronislovas 31
Matkevičienė Laimutė 53
Matulas Antanas 15, 22, 23, 24, 31
Mažeika Kęstutis 38, 39
Mikutienė Dangutė 15
Miliūtė Rūta 50
Mitrulevičius Albinas 15
Mykolaitis-Putinas Vincas 10
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 53
- Narkevič Jaroslav 32, 46
Nekrošius Arvydas 51
Norkienė Aušrinė 31
- Olekas Juozas 29, 39, 43, 46, 47, 51, 53
- Pabedinskienė Algimanta 15, 38, 40
Palionis Andrius 31
Palubeckas 31
Papirtienė Aušra 31
Pavilionis Žygimantas 32
Petrošius Darius 14
Pitrėnienė Audronė 34, 35, 38, 40
Poderys Virgilijus 49, 53
Pranckietis Viktoras 7, 51
Puidokas Mindaugas 28
Pupinis Edmundas 23, 37, 48
Puteikis Naglis 32, 33
- Razma Jurgis 28, 30, 31, 36, 44, 45, 46
- Sabatauskas Julius 15, 40, 41
Salamakinas Algimantas 13
Saudargas Paulius 10, 11
Simulik Valerijus 16, 28, 32
Sinkevičius Rimantas 36, 37, 39, 40
Sinkevičius Virginijus 51
Sysas Algirdas 15, 25, 27, 42, 43, 44, 45, 46, 51
Skaistė Gintarė 30, 48, 49
Skardžius Artūras 53
Skvernelis Saulius 18, 25
Smirnovas Kęstutis 53
Stančikas Andriejus 14
Starkevičius Kazys 21, 31, 32

Staugaitis Justinas 7, 8, 9, 10, 11, 12

Steponavičius Gintaras 30

Strelčiūnas Algis 16, 43

Svrauskas Artūras 8, 10

Šakalienė Dovilė 39, 40, 41, 53

Šarknickas Robertas 39, 40

Šedbaras Stasys 15

Šiaulienė Irena 29

Šimonytė Ingrida 13, 21

Širinskienė Agnė 15, 24

Talmont Leonard 28, 29

Tamašunienė Rita 28, 29, 31, 53

Toliušis Zigmas 9

Urbšys Povilas 16, 32

Vaičekauskas Gintaras 31

Valančius Motiejus 8

Valiūnas Petras 53

Vareikis Egidijus 32, 51

Varkalys Jonas 31

Vingrienė Virginija 51

Vinkus Antanas 27

Žemaitaitis Remigijus 14

Žiobienė Edita 15

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*